

OBEC HELPA, FARSKÁ 588/2, 976 68 Hel'pa

**KONSOLIDOVANÁ VÝROČNÁ SPRÁVA
OBCE HELPA
ZA KONSOLIDOVANÝ CELOK
ZA ROK 2019**

Schválené uznesením Obecného zastupiteľstva v Hel'pe č. 493/2020 dňa 30.9.2020

Hel'pa, august 2020

1 ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE

Vážení spoluobčania,

rok 2019 je už nenávratne za nami, ale výsledky našej spoločnej práce tu zostanú a budú nám pripomínať našu snahu o posúvanie kvality života v Heľpe.

Uplynulý rok bol pre obec znovu veľmi úspešný a s Vašou podporou sa nám podarilo zrealizovať množstvo investícií, z ktorých vyberiem finančne najvýznamnejšie:

- zateplenie obecnej budovy pošty a oprava schodiska vrátane bezbarierového prístupu, pre ľahšiu dostupnosť aj pre imobilných a starších obyvateľov obce,
- celková výmena kotlov a rozvodov v budove Materskej školy, ktorou sme dosiahli zvýšenie tepelného komfortu a kvality priestorov pre naše najmenšie deti,
- čiastočné dobudovanie ďalšej vetvy kanalizácie v smere od Pohorelej,
- celková rekonštrukcia budovy obecného úradu, ktorú plánujeme ukončiť v mesiaci január 2020, a tým výrazne usporiť energie a financie pre ďalší rozvoj obce.

Tu uvediem, že celková výška týchto investícií presiahla v roku 2019 sumu 450 tis. Eur, na spolufinancovaní ktorých sa obec podieľala sumou približne 140 tis. Eur z peňažného fondu na rozvoj obce a 310 tis. Eur sa nám podarilo získať zo zdrojov EU a zo štátneho rozpočtu, čo považujem za veľký úspech pre obec. Obec v súčasnosti nie je viazaná žiadnym úverom.

Obec bude naďalej pokračovať vo vysokom trende rozvoja svojej budúcnosti i napriek avizovanému spomaleniu ekonomiky v roku 2020. Plne si uvedomujem, že kvalitu života v našej obci nezabezpečujú iba investície a ich výška, ale hlavne to, ako sa obec postará o svojich obyvateľov v oblasti vzdelávania, kultúry, športu, bezpečnosti, či v oblasti sociálnej starostlivosti o našich starších a odkázaných obyvateľov.

Aj v roku 2019 sa nám spoločne darilo vyriešiť problémy Heľpy vo všetkých menovaných oblastiach, ktoré prichádzali na stôl vedenia obce. Ich riešenie stále beriem ako výzvu k skvalitneniu života a rast našej obce, aj keď niekedy sú zdrojom rozdielnych názorov a postojov na zasadnutiach obecného zastupiteľstva.

Dovoľte mi úprimne poďakovať všetkým obyvateľom za prácu, ktorú v uplynulom roku vykonali pre našu krásnu Heľpu a veľmi sa teším, že v obci máme stále okolo seba také množstvo ľudí, ktorí sa neustále podieľajú na rozvoji obce, často aj bez nároku na odmenu. Takéto konanie sa v súčasnej dobe stáva veľmi vzácné a poukazuje na našu spolupatričnosť a ľudskú tvorivosť a snahu robiť veci lepšie aj nad rámec toho, čo musím.

Ďakujem aj našim folklórnym zložkám bez ktorých by Heľpa nebola Heľpou. Naším hasičom, spevokolom, aktívnym dôchodcom, aktívnej mládeži, športovému klubu, združeniu zdravotne postihnutých, pozemkovému spoločenstvu pasienkárov a urbarialistov, heľpianskym poľovníkom, všetkým podnikateľom, členom Slovenského červeného kríža, vedeniu a pedagógom základnej školy, materskej školy a základnej umeleckej školy, zamestnancom obecného úradu a farskému úradu v Heľpe, nášmu dekanovi Václavovi Galovi, ale aj všetkým ktorí nosia našu Heľpu v srdci.

V roku 2020 nás čakajú nové výzvy, s ktorými sa bude musieť obec popasovať a zvládnuť ich. Pevne verím, že procesy a cestu prípravy nepovýšime nad dosiahnutie cieľov, a že všetky rozhodnutia vedenia obce budú prijímané zodpovedne, a budú viesť k dosiahnutiu cieľa, ktorým je rozvoj a zvýšenie kvality života v našej obci pre všetkých.

S úctou

Peter Hyriak
starosta obce Heľpa

2 IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE

Obec, ako subjekt verejnej správy zadefinovaný v § 3 zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy v znení neskorších predpisov, je právnickou osobou zapísanou v registri organizácií vedenom Štatistickým úradom SR podľa zákona č. 540/2001 Z.z. o štátnej štatistike v z.n.p.

2.1 Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky

Názov: Obec Heľpa

Právna forma: 801 obec

Štatutárny orgán: Peter Hyriak – starosta obce

Sídlo: Farská 588/2, 976 68 Heľpa

IČO: 00 313 424

DIČ: 2021223083

Spôsob založenia: zákon SNR č. 369/1990 Zb.

Dátum vzniku: 1.7.1973

Hlavná činnosť účtovnej jednotky (SK NACE): 84110 Všeobecná verejná správa

Hodnota majetku: 7.580.468,65 EUR

Výška vlastného imania: 3.895.625,88 EUR

Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 117.873,24 EUR

Telefón: 048/6700944, 0905 651 122, 0910 497 349

Mail: podatelna@helpa.sk

Webová stránka: www.helpa.sk

Informácie o vedúcich predstaviteľoch a o organizačnej štruktúre účtovnej jednotky:

Štatutárny orgán obce: Peter Hyriak – starosta obce

Zástupca štatutárneho orgánu: Mgr. Andrea Oravkinová

Priemerný počet zamestnancov: 88,52

z toho počet riadiacich zamestnancov: 6

2.2 Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky

Názov rozpočtovej organizácie: **Základná škola Heľpa**

Právna forma: 321 – rozpočtová organizácia

Štatutárny orgán: Mgr. Alena Milanová – riaditeľka

Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 604/17, 976 68 Heľpa

IČO: 37 828 355

DIČ: 2021621855

Spôsob zriadenia právnickej osoby: Zriaďovacia listina č. 1/2002 zo dňa 1.7.2002

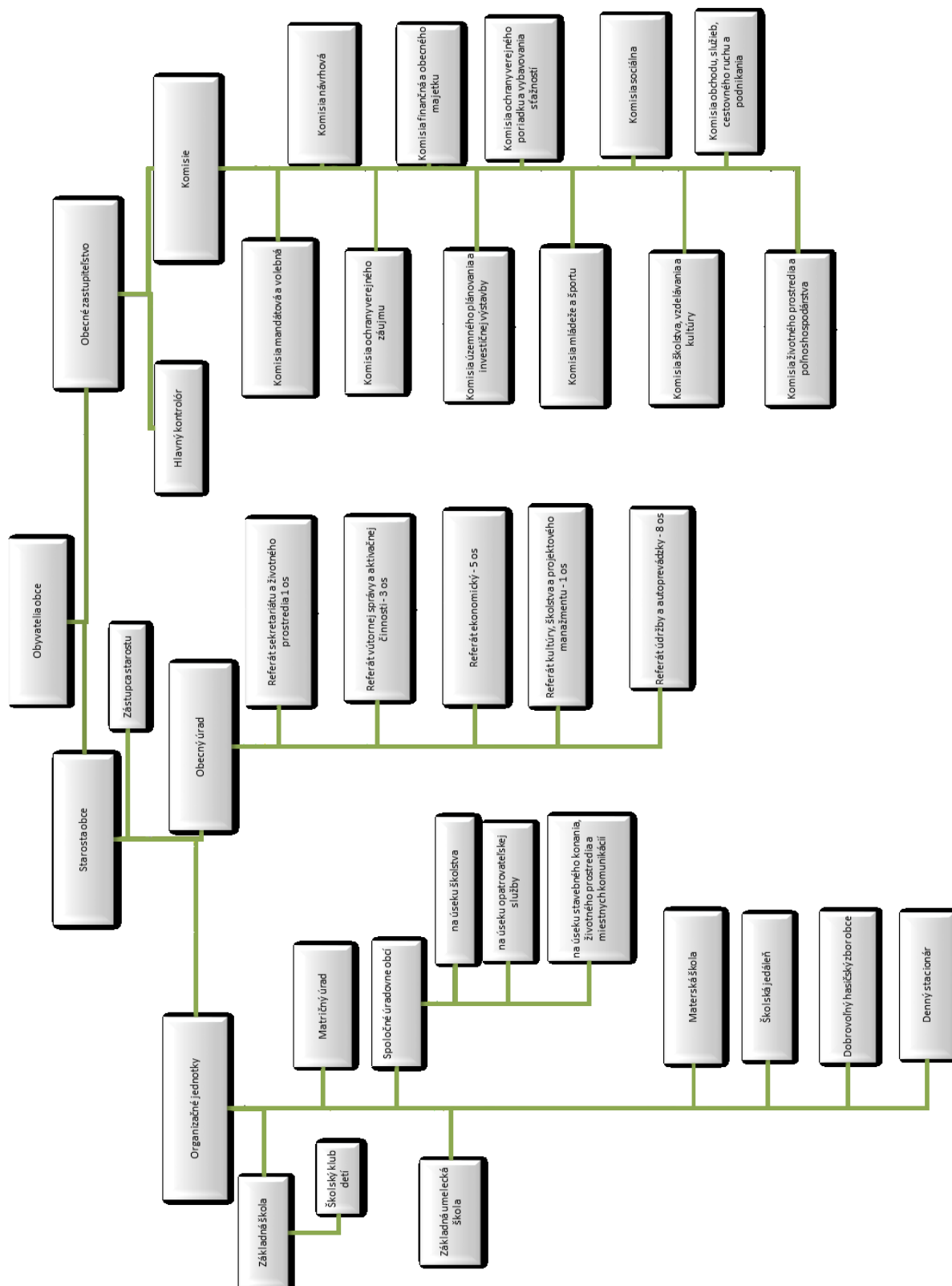
Dátum vzniku ÚJ: 1.7.2002
Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE): 80102 Základné školstvo
Hodnota majetku: 38.814,52 EUR
Výška vlastného imania: -113,40 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 1.050,33 EUR
Telefón: 048/6186205
Mail: skola@zshelpa.edu.sk
Webová stránka: helpazs.edupage.org

Názov rozpočtovej organizácie: **Základná umelecká škola Heľpa**
Právna forma: 321 - rozpočtová organizácia
Štatutárny orgán: Erika Šandorová, akademická maliarka - riaditeľka
Sídlo rozpočtovej organizácie: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO: 51 098 989
DIČ: 2120595906
Spôsob zriadenie právnickej osoby: Zriaďovacia listina č. 1/2017 zo dňa 1.9.2017
Dátum vzniku: 1.9.2017
Hlavná činnosť ÚJ (SK NACE): 85520 Umelecké vzdelávanie
Hodnota majetku: 18.843,50 EUR
Výška vlastného imania: 267,90 EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 151,19 EUR
Telefón: 0948 070 166
E-mail: erika.sandorova@helpa.dcom.sk
Webová stránka: zushelpa.sk

2.3 Ostatné organizácie

Obec nemala v roku 2019 zriadenú **žiadnu príspevkovú organizáciu**.
Obec nemala v roku 2019 zriadenú **žiadnu neziskovú organizáciu**.
Obec nemala v roku 2019 zriadenú **žiadnu obchodnú spoločnosť**.

3 ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE

3.1 Orgány obce vo volebnom období 2018-2022

3.1.1 Starosta obce

V komunálnych voľbách 10.11.2018 bol zvolený za starostu obce Peter Hyriak (NEKA). Funkcie sa ujal zložením sľubu dňa 7.12.2018.

Starosta je predstaviteľom obce a najvyšším výkonným orgánom. Jeho funkcia je verejná. Funkčné obdobie je štyri roky a končí zložením sľubu novozvoleného starostu. Je štatutárnym orgánom v majetkovoprávných vzťahoch obce a v pracovnoprávných vzťahoch zamestnancov obce. V administratívno-právných vzťahoch je správnym orgánom. Starosta obce zvoláva zasadnutia obecného zastupiteľstva, podpisuje ich uznesenia, vykonáva obecnú správu, zastupuje obec vo vzťahu k štátnym orgánom, k právnickým a fyzickým osobám, rozhoduje vo všetkých veciach správy obce, ktoré nie sú zákonom alebo štatútom obce vyhradené obecnému zastupiteľstvu.

Zástupca starostu obce: Mgr. Andrea Oravkinová

Zástupca starostu zastupuje starostu v rozsahu určenom starostom v písomnom poverení.

3.1.2 Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci)

Obecné zastupiteľstvo je zastupiteľský zbor obce zložený z poslancov zvolených v priamych voľbách obyvateľmi obce. Funkčné obdobie OZ je štyri roky a končí zložením sľubu poslancov novozvoleného obecného zastupiteľstva.

Poradie poslancov je podľa výsledkov volieb.

1. Miroslav Lilko, (NEKA),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Za školou, Školská, Hviezdoslavova, Burkovaná, Hurbanova
2. Mgr.art. Andrea Kirschová, (Spolu – občianska demokracia),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Pod Pustinou, Krížna od zdravotného strediska po Burkovanú, Mierová
3. Mgr. Andrea Oravkinová, (NEKA),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Záhradná, Štúrova, Strmá, Sama Chalupku, Furtačka, Poľná
4. Milan Málik, (NEKA),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Čaneckého, Farská
5. Mgr. Milan Bošľa, (SNS),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od Hlavnej cesty po poštu, Potočná, Rovná, Krížna od Burkovanej po Záhradnú
6. Jozef Kukuľa, (NEKA),
Poslanecký obvod podľa ulíc: Furmanská, Hronská, Krátka, Tichá, Mládežnícka, Hlavná v smere od Pohorelej po predajňu COOP Jednota, J.C.Hronského
7. Mikuláš Kukuľa (Slovenská konzervatívna strana), zomrel
Mandát prevzala od 10.5.2019 Veronika Fiľová, (KDH) a od 25.10.2019 Ján Kukuľa, (SNS)

Poslanecký obvod podľa ulíc: Jánošíkova, Murgašova, Plickova, Pri štadióne, Studničná, Alexyho

8. Rudolf Mešťan, (NEKA),

Poslanecký obvod podľa ulíc: Partizánska v smere od pošty po Jarmočisko, Cintorínska

9. Ing. Michal Košťál, (NEKA),

Poslanecký obvod podľa ulíc: Hlavná v smere od predajne COOP Jednota ku železničnej stanici, Mlynská

OZ rozhoduje o základných otázkach života obce: určuje zásady hospodárenia a nakladania s majetkom obce, schvaľuje rozpočet obce a jeho zmeny, schvaľuje územný plán obce, rozhoduje o zavedení a zrušení miestnej dane alebo miestneho poplatku, určuje náležitosti miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky a rozhoduje o prijatí úveru alebo pôžičky, vyhlasuje hlasovanie obyvateľov obce o najdôležitejších otázkach života a rozvoja obce, zvoláva verejné zhromaždenia občanov, uznáva sa na nariadeniach, schvaľuje dohody o medzinárodnej spolupráci a členstve obce v medzinárodnom združení, určuje organizáciu obecného úradu a určuje plat starostu a hlavného kontrolóra, schvaľuje poriadok odmeňovania zamestnancov obce, ako aj ďalšie predpisy, zriaďuje, zrušuje a kontroluje rozpočtové a príspevkové organizácie obce a na návrh starostu vymenúva a odvoláva ich vedúcich, zakladá a zrušuje obchodné spoločnosti a iné právnické osoby a schvaľuje zástupcov obce do ich orgánov, ako aj schvaľuje majetkovú účasť obce v právnickej osobe, schvaľuje združovanie obecných prostriedkov a činností a účasť v združeniach, ako aj zriadenie spoločného regionálneho alebo záujmového fondu, zriaďuje a zrušuje orgány potrebné na samosprávu obce a určuje náplň ich práce, udeľuje čestné občianstvo obce, obecné vyznamenania a ceny, ustanovuje erb obce, vlajku obce, pečať obce.

Hlavná kontrolórka obce (2016 – 2021): Ing. Kvetoslava Beráková

Funkciu hlavného kontrolóra obce zriaďuje obecné zastupiteľstvo. Hlavný kontrolór je zamestnancom obce, ktorý vykonáva kontrolnú činnosť obce. Je volený na šesť rokov.

3.2 Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Helpe

Obecné zastupiteľstvo zriadilo komisie ako svoje stále alebo dočasné poradné, iniciatívne a kontrolné orgány. Komisie sú zložené z poslancov obecného zastupiteľstva a z ďalších osôb zvolených obecným zastupiteľstvom. Zloženie a úlohy komisií vymedzuje obecné zastupiteľstvo. Pri OZ v Helpe pracuje 11 komisií:

1. Komisia mandátová a volebná

Milan Málik, Rudolf Mešťan,

2. Komisia návrhová
Mgr. Andrea Oravkinová, Mgr. art. Andrea Kirschová, Ing. Michal Košťál,
3. Komisia finančná a obecného majetku
Jozef Kukuľa, Martina Melková, Mgr. Zuzana Štúberová, Anna Bošeľová, Mgr. Andrea Tkáčiková
4. Komisia mládeže a športu
Mgr. Milan Bošeľa, Ing. Rastislav Čupka, Milan Málík, Ján Kukuľa, Jaroslav Batko, Marián Oravkin, Ing. Ľubica Oravkinová
5. Komisia školstva, vzdelávania a kultúry
Mgr. art. Andrea Kirschová, Mgr. Alena Milanová, Jozef Vilim, Mgr. Mária Kemková, Anna Turčinová, Mgr. art. Erika Šándorová, Ing. Jozef Lilko, Ľubomír Barčiak
6. Komisia ochrany verejného poriadku a vybavovania sťažností v podmienkach obce Heľpa
Milan Málík, PhDr. Vladimír Babel'a, Bc. Rudolf Riapoš, Cyril Mešťan, Vojtech Kysucký, Anna Babel'ová
7. Komisia obchodu, služieb a cestovného ruchu a podnikania
Ing. Michal Košťál, Ing. Pavol Mak, Ing. Janka Oravkinová, Martina Barčiaková, Mariana Latináková
8. Komisia sociálna
Ján Kukuľa, PhDr. Andrea Ďurčová, Ing. Anna Kirschová, Katarína Skladaná, Mgr. Ivana Jankurová,
9. Komisia územného plánovania a investičnej výstavby
Rudolf Mešťan, Juraj Mak, Zdenko Krahulec, Miroslav Lilko
10. Komisia na ochranu verejného záujmu pri výkone funkcií verejných funkcionárov
Mgr. Andrea Oravkinová, Mgr. art. Andrea Kirschová, Mgr. Milan Bošeľa
11. Komisia životného prostredia, poľnohospodárstva
Miroslav Lilko, Ing. Milan Oravkin, Bc. Mária Fedorová, Rudolf Mešťan, Ing. Martina Turčinová
12. Komisia verejného obstarávania
Ing. Michal Košťál, Mgr. Milan Bošeľa, PhDr. Andrea Ďurčová

3.3 Obecný úrad v Heľpe

Obecný úrad je výkonným orgánom obecného zastupiteľstva a starostu. Obecný úrad zabezpečuje organizačné a administratívne veci obecného zastupiteľstva a starostu, ako aj orgánov zriadených obecným zastupiteľstvom. Prácu obecného úradu organizuje starosta. Obecný úrad zabezpečuje najmä písomnú agendu orgánov obce a orgánov obecného zastupiteľstva a je podateľňou a výpravňou písomností obce, odborné podklady a iné písomnosti na rokovanie obecného zastupiteľstva a komisií, vypracúva písomné vyhotovenia všetkých rozhodnutí starostu vydaných v správnom konaní, vykonáva nariadenia, uznesenia obecného zastupiteľstva a rozhodnutia starostu.

3.3.1 Zamestnanci obecného úradu

Pridelené referáty jednotlivých zamestnancov:

Mgr. Andrea Tkáčiková – vedenie ekonomickej agendy, účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva obce, konsolidácie, dotácií a transferov, bezhotovostný platobný styk

PhDr. Andrea Ďurčová – personálna agenda zamestnancov obce, zabezpečovanie procesu verejného obstarávania, koordinácia realizácie investičných projektov, správa zmluvných vzťahov,

Ing. Ľubica Oravkinová - evidencia majetku, fakturácia

Anna Rúfusová – mzdová agenda a výkazníctvo obce Heľpa,

Mgr. Mária Kemková – riadenie kultúry a školstva, projektová manažérka, masmediálny referent, obecná knižnica

Mariana Latináková – správa miestnych daní a poplatkov, správa cintorína a hrobových miest, domu smútku,

Ing. Martina Turčinová - podateľňa obecného úradu, pokladnica obce, odpadové hospodárstvo, životné prostredie, správa kanalizácie a ČOV,

Anna Babel'ová - matričný úrad, evidencia obyvateľstva, domov a bytov, osvedčovanie podpisov a fotokópií, spravovanie webového sídla, sekretariát stavebného úradu, krízové riadenie, integrované obslužné miesto

Helena Ďuricová – koordinátorka aktivačnej činnosti.

3.4 Spoločné úradovne pre viaceré obce

Obec zriadila v súlade s ust. § 20 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p. v roku 2003 spoločné úradovne na prenesený výkon štátnej správy na 3 úsekoch. Správa o činnosti a hospodárení je zverejnená na webovom sídle obce.

3.4.1 *SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií*

– spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedených úsekoch preneseného výkonu štátnej správy pre obce: Heľpa, Val'kovňa, Telgárt.

Ing. Emil Caban - externý samostatný odborný referent Spoločného stavebného úradu

3.4.2 *SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby*

– spracovanie príslušnej odbornej agendy na uvedenom úseku pre obce: Bacúch, Braväcovo, Polomka, Závadka nad Hronom, Heľpa, Pohorelá, Val'kovňa, Telgárt.

Mgr. Ivana Jankurová - spracovanie sociálnej agendy Spoločného úradu pre opatrovateľskú službu.

3.4.3 *SpÚ v oblasti školstva*

– spracovanie ekonomickej a mzdovej agendy na uvedenom úseku pre Základnú školu Heľpa

Ing. Ľubica Oravkinová - vedenie ekonomickej agendy, účtovníctva, rozpočtovníctva, výkazníctva

Anna Rúfusová – mzdová agenda a výkazníctvo

4 POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE

Poslanie vyjadruje prečo obec Heľpa existuje, vízia prezentuje predstavu o (ideálnej) budúcnosti obce a hodnoty prezentujú princípy fungovania obce (v čo samospráva verí), resp. spôsob, akým obec Heľpa realizuje svoje poslanie a naplňa víziu.

4.1 Poslanie obce

Poslaním obce Heľpa je slúžiť obyvateľom obce, efektívne a transparentne vynakladať zdroje pre rozvoj obce a rozvíjať obec pri zachovaní jej tradičnej kultúry.

4.2 Vízia obce

Obec Heľpa sa stane príjemným miestom pre život obyvateľov s rozvinutou infraštruktúrou a s vysokým štandardom služieb a centrom tradičnej ľudovej kultúry regiónu, ktoré láka návštevníkov zo širokého okolia.

4.3 Hodnoty obce

Medzi hodnoty, s pomocou ktorých chce obec Heľpa dosiahnuť svoju víziu, patrí čestnosť, otvorenosť, pracovitosť, spoľahlivosť a udržateľnosť.

4.4 Ciele obce

Ciele obce definujú konkrétne výsledky, ktoré jednoznačne odzrkadľujú postup smerom k napĺňaniu zámerov. Pri programovom rozpočtovaní používa obec tri druhy cieľov, výstupové, krátkodobé a strednodobé výsledkové ciele, vyjadrujúce výsledky, ktoré sa majú dosiahnuť za obdobie dlhšie ako jeden rok.

Zámery a ciele programov obce:

1. Profesionálny manažment, administratíva a kontrola garantujúce rast a rozvoj obce,
  - Zodpovedné a objektívne riadenie samosprávy obce Heľpa,
  - Zabezpečiť nezávislú kontrolu hospodárenia samosprávy,
  - Aktívna spolupráca obce v rôznych združeniach podporujúcich rozvoj obce,
  - Zabezpečiť trvalý rozvoj obce,
  - Zabezpečiť propagáciu a prezentáciu obce na webovej stránke, v regionálnej tlači.
2. Kvalitné služby samosprávy pre všetkých obyvateľov a návštevníkov obce,
  - Zabezpečiť podmienky pre slávnostné obrady,

- Zabezpečiť výkon matričnej činnosti, evidencie obyvateľstva, overovania listín a podpisov,
  - Zabezpečiť starostlivosť o obecný cintorín a dom smútku,
  - Zabezpečiť informovanosť obyvateľov obce o aktuálnom dianí a pripravovaných aktivitách,
  - Zabezpečiť správu a údržbu zdravotného strediska,
  - Zabezpečiť efektívnu správu obecných objektov,
  - Zabezpečiť výkon činnosti spoločných úradovní,
  - Zabezpečiť dôstojný priebeh volebného aktu,
  - Zabezpečiť prevádzku materského centra
  - Zabezpečiť poskytovanie zdravotnej a humanitárnej starostlivosti, sociálnej pomoci.
3. Obec pripravená na krízové situácie.
- Zabezpečiť výkon činnosti Dobrovoľného hasičského zboru obce,
  - Zabezpečiť výkon činnosti na úseku civilnej ochrany,
  - Zabezpečiť bezpečnosť obyvateľov a zamestnancov obce.
4. Bezpečné, dostupné a udržiavané komunikácie v každom ročnom období.
- Zabezpečiť letnú a zimnú údržbu miestnych komunikácií a chodníkov v obci.
5. Účinný systém zberu a likvidácie odpadu v obci s dôrazom na kvalitu životného prostredia.
- Zabezpečiť pravidelný zber a odvoz v obci,
  - Zabezpečiť funkčnú kanalizačnú sieť a ČOV v obci,
  - Zabezpečiť triedenie viacerých zložiek odpadu.
6. Kvalitný a efektívny školský systém.
- Zabezpečiť priestory pre výchovno-vzdelávací proces v základnej škole,
  - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces v materskej škole a podporné aktivity pri výchove detí v MŠ,
  - Zabezpečiť výchovno-vzdelávací proces pre žiakov základnej umeleckej školy,
  - Zabezpečiť kvalitné a dostupné stravovanie pre deti a dospelých.
7. Obec podporujúca všetky športové aktivity.
- Podporiť športové aktivity v obci,
  - Zabezpečiť kvalitnú športovú infraštruktúru.
8. Kultúra pre všetkých obyvateľov obce.
- Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít v obci,
  - Vytvoriť podmienky pre organizovanie kultúrnych aktivít na amfiteátri,
  - Zabezpečiť dostupnosť literatúry pre všetky vekové skupiny obyvateľstva,
  - Podporovať spoločenské aktivity v obci,
  - Zabezpečiť expozíciu pre múzeum.

9. Infraštruktúra pre kvalitný život, oddych a zábavu.
- Zabezpečiť bezporuchovú prevádzku verejného osvetlenia,
  - Zabezpečiť starostlivosť o verejnú zeleň v obci,
  - Zabezpečiť zdravé životné prostredie
  - Zabezpečiť protipovodňové opatrenia.
10. Obec, z ktorej obyvatelia nemusia odchádzať.
- Zabezpečiť správu bytového fondu obce,
  - Zabezpečiť kvalitnú infraštruktúru pre individuálnu bytovú výstavbu v obci.
11. Účinná sociálna sieť pre všetky skupiny obyvateľov.
- Zabezpečiť kvalitnú opatrovateľskú službu v byte občana,
  - Poskytnúť pomoc obyvateľom obce v hmotnej a sociálnej núdzi,
  - Plnohodnotný život pre seniorov v obci,
  - Zabezpečiť starostlivosť o odkázaných klientov.

5 ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

5.1 Konsolidovaný celok

5.1.1 Konsolidujúca účtovná jednotka – materská ÚJ

Názov: **Obec Heľpa**
Štatutárny orgán: Peter Hyriak - starosta obce
Sídlo: 976 68 Heľpa, Farská 588/2
IČO: 00 313 424
Dátum vzniku ÚJ: na základe z. č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v z.n.p.

5.1.2 Konsolidované účtovné jednotky – dcérske ÚJ so 100% podielom

Názov: **Základná škola Heľpa**
Právna forma: Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán: Mgr. Alena Milanová - riaditeľka školy
Sídlo: Školská 604/17, 976 68 Heľpa
IČO: 37 828 355
Dátum vzniku ÚJ: 1.7.2002

Názov: **Základná umelecká škola Heľpa**
Právna forma: Rozpočtová organizácia obce s právnou subjektivitou
Štatutárny orgán: Erika Šandorová, akademická maliarka – riaditeľka školy
Sídlo: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO: 51 098 989
Dátum vzniku ÚJ: 1.9.2017

5.1.3 Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku

Názov: Stredoslovenská vodárenská spoločnosť, a.s.
Právna forma: 121 - akciová spoločnosť
Orgány spoločnosti: Valné zhromaždenie, Predstavenstvo, Dozorná rada
Sídlo: 974 01 Banská Bystrica, Partizánska cesta č.5
IČO: 36 056 006
DIČ: 2020095726
Zápis spoločnosti: spoločnosť zapísaná v obchodnom registri okresného súdu v B.Bystrici, Oddiel: Sa, Vložka č.705/S
Deň zápisu: 1.9.2002
Hlavná činnosť: 68200 - Prenájom a prevádzkovanie vlastných alebo prenajatých nehnuteľností

Hodnota majetku: 427.602.241,- EUR
Výška základného imania: 147.472.314,- EUR
Výsledok hospodárenia za účtovné obdobie: 1.242.335,- EUR
Akcie spoločnosti: zaknihované cenné papiere na meno v menovitej hodnote 34,- Eur v 100% vlastníctve miest a obcí
Počet cenných papierov obce: 16 916 ks
Podiel obce na hlasovacích právach: 0,39 % (menej ako 20%)

5.2 Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky

Obec Heľpa je samostatný územný samosprávny a správny celok SR. Združuje osoby, ktoré majú na jej území trvalý pobyt. Obec je právnickou osobou, ktorá za podmienok ustanovených zákonom č. 138/1991 Zb. o majetku obcí samostatne hospodári s vlastným majetkom a vlastnými príjmami, pričom výkon samosprávy je definovaný v zákone č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v znení neskorších predpisov. Základnou úlohou obce pri výkone samosprávy je starostlivosť o všestranný rozvoj jej územia a o potreby jej obyvateľov.

5.2.1 Geografické údaje

Geografická poloha obce: okres Brezno, mikroregión Horehron
GPS súradnice: 48.86 a 19.96
Susedné mestá a obce: Brezno, Beňuš, Braväcovo, Bacúch, Polomka, Závadka nad Hronom, Pohorelá, Vaľkovňa, Šumiac, Telgárt
Celková rozloha kat. územia obce: 4172 ha
Nadmorská výška: 695 m.n.m. (stred obce)

Z administratívnosprávneho členenia obec Heľpa patrí do Banskobystrického samosprávneho kraja a okresu Brezno. Zároveň je členom mikroregiónu Horehron. Južná hranica jej katastrálneho územia susedí s okresom Revúca (konkrétne s obcou Muráň), severná s okresom Liptovský Mikuláš (obec Liptovská Teplička). Na západnej strane hraničí s katastrom obce Závadka nad Hronom a na východe s katastrom obce Pohorelá.

Územie obce Heľpa sa nachádza na strednom Slovensku približne 30 km od okresného mesta Brezno. Katastrálne územie obce Heľpa má rozlohu 41,72 km² a rozprestiera sa vo východnej časti Horehronského Podolia ležiaceho na hornom toku rieky Hron, ktoré zo severnej strany lemujú Nízke Tatry a z južnej strany gemerská časť Slovenského Rudohoria. Najvyšším vrchom je Veľká Vápenica (1691 m.n.m.), ktorá leží v hlavnom hrebeni Nízkych Tatier asi v polovici vzdialenosti medzi sedlom Čertovica a Kráľovou hoľou. Stred obce je položený v 695 m.n.m. Rieka Hron prijíma z oboch strán iba krátke prítoky potokov Krivul'a, Teplica a je splavná až po ústie Dunaja. Pod sedlom Priehyba vyviera výdatný prameň uhličitej minerálnej vody. Územie obce sa z klimatického pohľadu zaraďuje do mierne chladnej oblasti, pričom v zastavanej časti obce dominuje chladná, vlhká kotlinová klíma s veľkou inverziou teplôt. Priestorové rozšírenie jednotlivých typov a druhov pôd ovplyvňuje geologická stavba, povrch a klimatické pomery, pričom sa prejavuje výšková zonalita. Pri rieke prevládajú ílovité a glejovité pôdy, na svahoch sa vyskytujú hnedé lesné podzolové pôdy. Na svahoch pohorí prevažuje ihličnatý les, miestami aj bukové porasty. Do chotára zasahujú Národné parky Nízke Tatry a Muránska planina, súčasťou ktorého je aj prírodná rezervácia so strmými zrázmi a skalnatými stenami Veľká Stožka, kde sa zachovali pôvodné lesné spoločenstvá pralesovitého rázu. Pre svoje klimatické podmienky sa v oblasti poľnohospodárstva venuje pestovaniu menej náročných plodín (raž, ovos, zemiaky). Po kalamite sú lesné priestory ovplyvnené ekonomickou činnosťou. Z hľadiska komplexného pohľadu na kvalitu životného prostredia tu neboli zaznamenané intenzívne negatívne zásahy do krajiny. Územie je charakterizované nižšou hustotou obyvateľstva 60 obyvateľov/km², nižšou koncentráciou priemyselných prevádzok a menšou hustotou dopravných ciest, takže si zachovalo relatívne nepoškodený charakter.

Obec Heľpa všeobecne záväzným nariadením s prihliadnutím na históriu obce a na významné nežijúce osobnosti určila názov 33 ulíc a verejných priestranstiev. Priebežne určuje a prideliť stavbám súpisné a orientačné číslo, vedie ich evidenciu a na vlastné náklady zabezpečuje ich označenie tabuľkami rovnakého vzoru. V súčasnosti má obec 924 domov, 18 bytov.

5.2.2 Demografické údaje

Počet obyvateľov k 31.12.2019:	2523
Hustota obyvateľov:	60 obyv./km ²
Národnostná štruktúra:	Slováci
Náboženské zloženie:	rímsko- katolíci

Vývoj a štruktúra obyvateľstva:

rok	2001			2011			2019		
Obyvatelia podľa veku a pohlavia	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu	Muži	Ženy	Spolu
0 – 3	40	36	76	38	30	68	32	37	69
4 – 6	47	45	92	29	29	58	28	27	55
7 – 14	164	174	338	92	93	185	88	80	168
15 – 17	76	72	148	46	48	94	27	32	59
18 – 60	953	879	1832	853	804	1657	757	699	1456
nad 60	183	350	533	260	431	691	273	443	716
Spolu:	1463	1556	3019	1318	1435	2753	1205	1318	2523

5.2.3 Ekonomické údaje

Počet nezamestnaných v Heľpe : 100

Miera nezamestnanosti v obci: 6,87 %

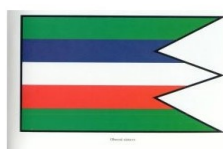
Počet nezamestnaných v okrese Brezno: 2269

Miera nezamestnanosti v okrese Brezno: 4,42 %

Miera nezamestnanosti v Banskobystrickom kraji: 6,69 %

5.2.4 Symboly obce

Obec Heľpa využila právo na vlastné symboly a po ich zapísaní do Heraldického registra Slovenskej republiky ich používa pri výkone samosprávy. Obec označila erbom obce a vlajkou obce budovu, ktorá je sídlom jej orgánov, zasadaciu miestnosť obecného zastupiteľstva a úradnú miestnosť starostu obce. Pri výkone samosprávy používa na rozhodnutia, oprávnenia a osvedčenia skutočností odtlačok úradnej pečiatky s erbom obce a názvom obce.

5.2.5 Logo obce

Obec nemá vytvorené vlastné logo a na písomnosti používa erb obce.

5.2.6 *História obce*

Najstaršia písomná zmienka o existencii obce pochádza z urbáru Muránskeho panstva z roku 1549, v ktorom habsburský generál Mikuláš zo Salmu spísal práva a povinnosti obyvateľov horehronských osád, medzi nimi aj Heľpy. V tomto súpise sa uvádza, že v Heľpe žijú bratia Jakub a Peter Heľpänski na spoločnej usadlosti, kde chovajú 250 oviec. Teda najstaršími doposiaľ zistenými obyvateľmi obce boli pastieri oviec, nazývaní valasi. S rozširovaním plôch poľnohospodárskej pôdy sa postupne venovali aj pestovaniu poľnohospodárskych plodín a chovu dobytky. Takto sa z pôvodných pastierov už v 17. stor. stávali roľníci.

Z hľadiska náboženskej štruktúry obce mali v 16. storočí prevahu evanjelici nad katolíkm. Neskôr sa obec preorientovala výlučne na katolícke náboženstvo. Heľpania si postavili drevený kostolík, neskôr si utvorili svoju farnosť a v roku 1806 si veriaci začali stavať nový kostol.

V druhej polovici 18. stor. sa začal rozvíjať železiarsky priemysel. Po vzniku Československej republiky sa v roku 1926 natrvalo zastavila práca v horehronských železiarňach. V období prvej Slovenskej republiky sa ekonomická a sociálna situácia obyvateľstva mierne zlepšila. Základné premeny sa uskutočňovali po 2. svetovej vojne. V období socializmu sa v obci vybudoval miestny rozhlas, športový štadión, verejné osvetlenie, obchodný dom, základná škola, telocvičňa, školské bytovky, prírodný amfiteáter, zdravotné stredisko, nové vodojemy a zreguloval sa potok Krivul'a, ktorý preteká obcou.

Po revolúcii v roku 1989 sa tempo rekonštrukcie a investičných akcií ešte zvýšilo. Vybudovali sa rozvody zemného plynu, kanalizácia, telefónne rozvody, zrekonštruovalo sa námestie obce, postavila sa nová fara, dom smútku, lyžiarsky vleč, zrekonštruovalo sa okolie kostola a ulice dostali nový asfaltový koberec.

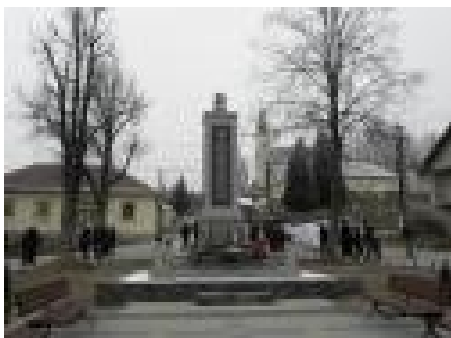
Od roku 1966 sa každoročne konajú koncom júna Horehronské dni spevu a tanca a od r. 1999 začiatkom júna detský folklórny festival Kolovrátk.

Heľpa si pre svoju nádhernú scenériu našla svojich obdivovateľov, ktorí sa do tohto kraja veľmi radi vracajú.

5.2.7 *Pamiatky*

Rímsko-katolícky kostol z r. 1806 je zasvätený Nanebovzatej Panne Márii. V posledných rokoch bola uskutočnená rekonštrukcia jeho interiéru aj exteriéru. Pri kostole sa nachádza cintorín, ktorý dostala obec do správy v r. 2009 a previedla požadované úpravy jeho vzhľadu.

Obnovený pamätník padlých hrdinov I. a II. svetovej vojny v roku 2011.

V obci možno vidieť ešte niekoľko desiatok zachovaných drevených domov z 19. storočia.

V obci sa nachádza súkromné zariadenie na zbíjanie súkna - elektrická valcha z r. 1917.

5.2.8 Významné osobnosti

Obec navštívil aj známy umelec, fotograf, filmár a hudobník Prof. Karol Plicka, ktorý sa vyjadril, že tu našiel kroje, zvyky a ľudí v najčistejšej podobe. V roku 1928 natáčal v obci hry heľpianskej mládeže, ktoré zaradil do dokumentárneho filmu „Za slovenským ľudom“ a v roku 1933 do filmu „Zem spieva“. Tento film bol zaradený do klenotnice svetového fondu umenia. Boli v ňom zaznamenané zvyky, obyčaje, životný štýl a dobové kroje pre budúce generácie.

V obci pôsobili aj ďalší umelci, z ktorých treba spomenúť maliara Janka Alexyho, Zola Palugyuaya a spisovateľa Jozefa Cígera Hronského, ktorý námety pre svoje knihy „Jozef Mak“ a „Brondove rozprávky“ čerpal z heľpianskeho prostredia.

5.3 Základná charakteristika dcérskych účtovných jednotiek

5.3.1 Základné identifikačné údaje Základnej školy Heľpa

Názov školy: Základná škola Heľpa
Adresa školy: Školská 604/17
IČO: 37 828 355
Hlavná činnosť SK NACE: 80102 Základné školstvo
Telefón: 048/6186205
E-mail: skola@zshelpa.edu.sk
www stránka: helpazs.edupage.org
Zriaďovateľ školy: Obec Heľpa
Dátum zriadenia: 1.7.2002

Organizačné členenie

1. Základná škola
2. Školský klub detí

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Mgr. Alena Milanová
Zástupkyňa: Mgr. Daniela Čupková

Rada školy

Predseda: Mgr. Zuzana Gergeľová
Pedagogickí zamestnanci: Mgr. Mária Fil'ová
Mgr. Rastislav Riapoš
Nepedagogickí zamestnanci: Anna Martincová
Zástupcovia rodičov: Jana Naniášová
Ing. Janka Oravkinová
Miroslav Kutliak
Zástupcovia zriaďovateľa: Mgr. Mária Kemková
Jozef Kukul'a
Milan Málik
Mgr.art. Andrea Kirschová

Poradné orgány školy

Metodické združenie: Mgr. Mária Bošeľová
Predmetová komisia prírodovedných predmetov: Mgr. Jana Vojtková
Predmetová komisia spoločensko-vedných predmetov: Mgr. Daniela Čupková

Údaje o zamestnancoch

Druh pracovného pomeru: TPP - 17 pedagogickí pracovníci
2 nepedagogickí
DPP - 6 pedagogickí
Znížený úväzok – 4 pedagogickí, 1 nepedagogickí

Údaje o triedach a žiakoch

Počet žiakov školy: 201

Počet tried: 11

Ročník		1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	Spolu:
Počet tried		1	1	1	1	2	1	1	2	1	11
Počet žiakov		18	27	22	17	33	17	16	35	16	201
Z toho ŠVVP				2	1	5	1	2	3	1	15
Z toho v ŠKD		12	19	11	6	2					50

Úspešnosť žiakov na prijímacích skúškach na stredné školy:

	Gym 8.roč	Gym Biling.	Gym 4. roč	SOŠ	SOU	OU	Iné	Spolu
prihlásení		4	5	10		1		11
prijatí		4	5	10		1		11
% úspešnosti		100	100	100		100	100	100

Výsledky externých meraní 9.roč.:

Názov	Počet žiakov	Úspešnosť v %	Celoslov. priemer v %
Monitor SJL	28	72,1	63,1
Monitor MAT	28	64,8	62,3

Stratégia školy

Transformácia školy na modernú, tvorivo-humanistickú, s orientáciou na osobnosť žiaka a rozvoj jeho kompetencií pre život v 21. storočí.

Škola ponúka

Edukáciu v príjemnom prostredí

- Možnosť integrácie žiakov so špeciálnymi potrebami v bežných triedach
- Využitie interaktívnych tabúl vo vyučovacom procese vo všetkých učebniach

Vyučovanie cudzích jazykov

- prvý cudzí jazyk (anglický) už od prvého ročníka
- druhý cudzí jazyk (nemecký) od šiesteho ročníka

Informatická výchova

- práca s počítačom na vyučovaní
- počítačové záujmové krúžky
- elektronizácia vyučovania prostredníctvom tabletov
- informatika v ŠKD

Regionálna výchova

- zachovávanie zvykov a tradícií
- ľudový tanec a ľudový spev
- ľudový rozprávač
- tradičné horehronské jedlá
- zvykoslovie podľa ročných období

Bohatá mimoškolská činnosť

- 15 záujmových krúžkov (počítačový, redakčný, futbalový, florbalový ...)
- Detský folklórny súbor Heľpančok
- organizovanie zábavných popoludní a programov pre verejnosť
- turistika, vychádzky do prírody, korčuľovanie, plávanie
- fitnes priamo v škole, rozvoj telesnej výchovy a športu
- Detský prázdninový pobyt Mydlik

Výcviky

- Lyžiarsky výcvik
- Plavecký výcvik
- Škola v prírode

Prehľad výsledkov súťaží a olympiád

Názov súťaže	Počet žiakov	okr.kolo	kraj. kolo	národ. kolo
Šaliarsky Matko	70	3	1	
Hviezdoslavov Kubín	102	10	4	
Polomské štyri zvony	10	10		
Klokan	40			
Pytagoriáda	45	12		
Biologická olympiáda	3	1	1	
Dejepisná olympiáda	10	7	1	
Olympiáda zo slov.jazyka	15	1	1	
Matematická olympiáda	15	2		
Let s play	12	3		
Zober loptu nie drogy	24	8		
Florbal	8	8		
Chemická olympiáda	2	1		
Vybíjaná	22	11		
Olympiáda ľudských práv	35			

Aktivity a prezentácia na verejnosti

Exkurzie a výlety

- Vyučovanie novodobých dejín v Pamätníku SNP v Banskej Bystrici
- Exkurzia do Podtatranského múzea v Poprade
- Návšteva divadelného predstavenia Perinbaba v Spišskej Novej Vsi

Súťaž v prednese literárnych diel

- Hviezdoslavov Kubín
- Šaliensky Matko
- Polomské štyri zvony

Výtvarné a literárne súťaže

- Čitateľská súťaž "O titul knihohľta"
- Výtvarná súťaž - Ovocie pre školy –
- Literárna súťaž "Polomské štyri zvony"
- Výtvarná súťaž - "Vankúš Malého princa"

Podujatia zamerané na ekológiu a environmentálnu výchovu

Zber papiera spojený so získavaním poznatkov o separácii odpadu

Aktivity spojené s projektom Zelená škola:

Jedlá záhradka - podpora zdravého životného štýlu

Deň mlieka - vplyv mliečnych výrobkov na naše zdravie

Bryndza z nášho ovčince - potraviny vlastného regiónu

Zber šípok - spolupráca školy OZ Štátne lesy Beňuš

Záchrana a pestovanie starých odrôd ovocných drevín

Palmový tuk a férový obchod FARETRADE - prednáška v rámci rovesníckeho vzdelávania

Zdravé recepty pre zdraný život

Zimná vychádzka po stopách zvierat

Malá pomoc je veľká nádej - pomoc útulku zvierat v Brezne

Pozorovanie zvierat v obore žiakmi z ŠKD

Hovorme o jedle národný projekt

Súťaž o najlepšie separujúcu triedu - "Odpadko či Separko"

Vytvorenie živého kútika s mraveniskom, vodnou korytnačkou, akváriom a motýľou farmou

Tvorivé programy, slávnostné akademie, vystúpenia žiakov:

Po kolede - vinše, zvyky, pečenie oblátok a medovníkov

Angličtina hrou - tvorivá dramatika

Triedne televízne vysielanie na SJL

Slávnostný program venovaný najstarším občanom obce Heľpa - Mesiac úcty k starším

Vianočná školská akadémia

"Od Lucie do Vilije" - vianočná literárno-hudobná mozaika

"Posolstvo Vianoc" - pozdravy priateľom školy

Do školy na bicykli

Beseda so sloveskými olympioničkami - so Zuzanou Reháč Štefečekovou a Veronikou

Vadovičovou

Európsky týždeň športu - cezpoľný beh pre žiakov, učiteľov a širokú verejnosť

Pasovanie prvákov

Tvorivá noc Malého princa

Testovanie pohybových aktivít žiakov 1. ročníka

Deň jablka

Beseda s autorkou literatúry pre deti a mládež Gabrielou Futovou

Deň pomoci deťom - aktivity na pomoc slabším

Beseda s autorkou Farnost' Heľpa v dejinách času, s pani Máriou Mešťanovou

Cyklus prednášok pre dospelých žiakov:

Na svete nie si sám

Nestresuj sa stresom

Na štarte k mužnosti

Dospievam alebo život plný zmien

Báť či nebáť sa ?

Žena ako symbol života

Charitatívny stánok svätého Mikuláša na pomoc OZ Tuláček Brezno

4. ročník Valentínskeho plesu ZŠ Heľpa

Škola vážne i zábavne - deň otvorených dverí s programom pre budúcich prvákov

Týždeň slovenských knižníc - vytvorenie čitateľského stromu - otvorenej knižnice

Školský časopis BODKA - prináša dôležité informácie a postrehy pre širokú verejnosť

Projekty, do ktorých je škola zapojená

- Zvýšenie kvality vzdelávania na Základnej škole Heľpa - Čitateľská, matematická a prírodovedná gramotnosť v základnej škole, dopytovo orientovaný projekt s trvaním od 1.2.2019 do 31.1.2021
- Digiškola
- Zelená škola
- Bezpečnosť a zdravie na školách - Dni zdravia v Základnej škole Heľpa
- Jablko je domáci lekár - týždeň zdravej výživy
- Športom proti obezite
- Prechádzky za zdravím
- E - testovanie
- Osobnosti, ktorých siločiar života sa dotkli Horehronia - projekt zameraný na rozvoj čitateľskej gramotnosti
- Strom života významných osobností slovenského národa
- EKO trieda a jej aktivity
- Biodiverzita okolo nás - enviro projekt
- Vtáčie mestečko v náručí hôr - EKO projekt zameraný na environmentálnu výchovu - pokračujúci projekt
- Tajomstvá nízkotatranských podhorských lúk - EKO projekt zameraný na environmentálnu výchovu
- Tota Heľpa - projekt zameraný na rozvoj sociálnych a občianskych kompetencií žiakov školy

- Finančná sloboda OVB - projekt v spolupráci so spoločnosťou OVB Allfinanz Slovensko a.s. zameraný na rozvoj
- finančnej gramotnosti
- Hovorme o jedle
- Nechceme byť len múdri, ale aj zdraví - grantový program "Športujem rád a bezpečne"
- Komunita III. - mikrogranty Obce Heľpa:

1. Jesenné tvorivé dielne
2. Multifunkčný domček na bádateľské aktivity mladých prírodovedcov
3. Prírodná telocvičňa
4. Mažoretky - podpora pohybových aktivít žiakov
5. Zelené EKO aktivity v EKO triede

Zelená škola - téma "Potraviny"

Voľnočasové aktivity

Názov záujmového krúžku	Počet detí	Vedúci
Cestovanie	18	Ing. Barbora Švantnerová
Futbalový	19	Mgr. Rastislav Riapoš
Heľpančok	23	Mgr. Mária Kemková
Krúžok španielčiny	14	Mgr. Petra Macul'ová
Mažoretky	21	Mgr. Janka Kutliaková
Mladý poľovník	15	Bc. Mariana Blažeková
Orientácia v prírode	16	Mgr. Alena Milanová
Potulky chotárom	19	Mgr. Mária Bošeľová
Potulky prírodou	18	Mgr. Andrea Oravkinová
Potulky Slovenskom	15	Mgr. Daniela Čupková
Recepty z bibie	17	Mgr. Gabriela Šulíková
Šikovníček	21	Mgr. Miriam Puťošová
Športové a pohybové hry	12	Marta Rusnáková
Športovo-turistický	16	Mgr. Andrea Baťkov

Materiálno-technické podmienky

Objekt školy sa skladá z jednej samostatnej budovy a telocvične. Škola má k dispozícii multifunkčné ihrisko v športovom areáli obce. Škola po komplexnej rekonštrukcii v roku 2011 neustále pokračuje v zlepšovaní úrovne exteriérov a interiéru školy. V lete 2016 prešla rekonštrukciou elektrických rozvodov.

Škola disponuje zrekonštruovanými resp. novovybudovanými odbornými triedami:

- školská čítareň "Želka a Gitka"

- školská cvičná firma "FIN-BANK-HELP" - učebňa určená na rozvoj matematickej a finančnej gramotnosti
- fyzikálno-chemické laboratórium
- školská kuchynka
- školské fitness centrum
- oddychová zóna pre žiakov so zdravotným znevýhodnením
- počítačová učebňa
- multimediálna učebňa
- mobilná tabletová učebňa
- telocvična
- trieda - tvorivé dielne

Kmeňové triedy (11) sú tematicky zamerané - trieda tvorivej dramatiky v angličtine, bábkohereckta, geografie, histórie, literárnych dejateľov, trieda venovaná rodákovi Jankovi Riapošovi a pod.

V exteriéri školy bola vybudovaná EKO trieda, ktorá sa bude ďalej rozširovať. Nachádza sa v nej altánok vhodný na vyučovanie ľubovoľných vyučovacích predmetov, bylinková špirála, pocitový chodník, meteorologická stanica, malé arboretum, zdravé rastliny a pod. V EKO triede sa nachádza šplhacia zostava pre žiakov ŠKD i 1. stupňa na boj proti obezite a podporu zdravého životného štýlu. V tomto zmysle boli na dolnom podlaží školy vytvorené hracie polia na rozvoj pohybových aktivít. Pribudli aj nové športové náčinia, ktoré na dolnej chodbe školy v prípade nepriaznivého počasia alebo vonku v areáli školy využívajú žiaci počas veľkej prestávky.

EKO trieda bola rozšírená o ďalšie "oddelenie". Pribudol multifunkčný domček určený pre mladých prírodovedcov, "múdre počítadlo" zamerané na ochranu ŽP a biodiverzitu v okolí školy, prírodná telocvična s piatimi cvičiacimi strojmi. Do EKO triedy boli vysadené rastliny, ktoré prinášajú zdravé plody do "zdravej školy".

Pre žiakov boli vytvorené lepšie podmienky na tréningovú činnosť v oblasti atletiky v areáli školy (vrh guľou, beh, skok do diaľky...).

Aby sa žiaci, pedagogickí a nepedagogickí pracovníci cítili čo najpríjemnejšie, veľký dôraz kladieme na estetické prostredie tried, chodieb, zborovne a učební. Na informačných tabuliach a vitrínach vo vstupnej hale majú možnosť žiaci, rodičia a široká verejnosť nájsť informácie o úspechoch a aktivitách školy. Žiaci majú možnosť vidieť svoje vlastné práce. Snažíme sa budovať priateľskú atmosféru medzi žiakmi navzájom, medzi žiakmi a pracovníkmi školy, medzi pedagógmi a rodičmi, ale aj širokou verejnosťou.

V prípade akýchkoľvek nejasností a problémov sa môžu obrátiť na „Ucho, ktoré ťa počúva“, ktoré je umiestnené pri schránke problémov žiakov. Na našej škole pracuje aj žiacky školský parlament, prostredníctvom ktorého žiaci môžu vstupovať do činnosti školy so svojimi návrhmi a nápadmi.

Modernizácia Základnej školy v Heľpe spočíva aj vo vytvorení bezprašného zdravého životného prostredia. Klasické čierne tabule, na ktoré sa písalo prašnými kriedami, sme vymenili za biele keramické magnetické tabule. Žiaci píšú špeciálnymi popisovačmi a napísané zotierajú špeciálnymi magnetickými stierkami.

Každá trieda je vybavená interaktívnou tabuľou, dataprojektorom, notebookom s príslušenstvom. Pre ľahšiu manipuláciu a rýchlejšiu prípravu na vyučovaciu hodinu sa príslušná technika ku každej tabuli sa nachádza v špeciálnych skrinkách.

Priestory školy sú bezpečné a zdraviu vyhovujúce. Na začiatku školského roka sú všetci pedagogickí pracovníci a žiaci poučení o bezpečnosti pri práci v triedach, laboratóriách, odborných učebniach a telocvičniach. Samostatné poučenie o bezpečnosti a ochrane zdravia vždy predchádza školským výletom, exkurziám, športovým sústreďeniam, plavárňam.

Spolupráca školy s rodičmi

Škola má záujem o čo najlepšiu spoluprácu s rodičmi žiakov na všetkých úrovniach. Systematicky poskytujeme informácie rodičom o dianí v škole a o osobnom vývine ich dieťaťa. Dôležitú úlohu tu zohráva spolupráca rodičov s triednymi učiteľmi a výchovnou poradkyňou. Uskutočňujeme programy spolupráce s rodičmi a učiteľmi zamerané napríklad na profesijnú orientáciu žiakov a výber budúceho povolania resp. strednej školy. Máme záujem na prehĺbovaní aktívnej spolupráci rodičov, pedagógov a žiakov na dianí školy. Ide predovšetkým o podporu rozvoja záujmovej činnosti, besedy, súťaže, aktívnu pomoc v rámci regionálnej výchovy a pod. V neposlednom rade máme záujem organizovať podujatia zamerané na recipročné vzdelávanie rodičov a učiteľov. Aby sa zabezpečili dobré vzťahy rodičov a pedagógov navzájom, škola spolupracuje s rodičmi rôznymi formami, pričom ide o:

- skupinové formy spolupráce s rodičmi - celoškolské a triedne schôdzky, besiedky, diskusie na vybrané témy, Dni otvorených dverí, Deň matiek, športové súťaže a pod.
- individuálne formy spolupráce s rodičmi - napr. diskkrétne poskytovanie informácií o známkach, o pokroku dieťaťa v učení a v správaní, ale aj poskytovanie informácií o ďalších aktivitách, ktoré sa na škole uskutočňujú.

Všetky spomenuté aktivity majú preventívny charakter, pretože dobré partnerské vzťahy medzi učiteľmi a rodičmi znižujú potencionálne konflikty a problémy detí v škole.

Spolupráca školy a verejnosti

Základná škola Heľpa je moderná škola, ktorá je otvorená spolupráci s rôznymi spoločenskými organizáciami. Dlhodobo a úspešne spolupracuje s CPPP a P v Brezne, OO Policajného zboru v Pohorelej, OR Policajného zboru v Brezne, ČŠP v Revúcej, OZ Lesy Beňuš, NAPANT-om, OZ Slovensko bez drog, OVB Allfinanz Slovensko a. s., Slovenským národným strediskom pre ľudské práva, DÚHA - Dedinskou úniou heľpianskych aktivistov.

História školy

Prvý písaný záznam o heľpianskej škole je z roku 1736, kedy si obec vyvolila aj prvého učiteľa. Predpokladá sa, že pred týmto rokom navštevovali školopovinné deti z Heľpy školu v Pohorelej, pretože tam bola farnosť. Z tohto roku pochádza historická zmienka o učiteľovi Tockovičovi Hiláriuovi, ktorý učil v Heľpe až do r. 1754. V rokoch 1754 – 1784 tu vyučoval Martin Spissak, v rokoch 1784 – 1799 odovzdával školopovinným deťom vedomosti Jozef Repaský a v rokoch 1799 – 1809 v Heľpe vyučoval Ondrej Horváth. Od r. 1809 až do r. 1837 v nej učil Juraj Szekeres.

Podľa kanonickej vizitácie z roku 1782 bola prvá školská budova drevená. Škola, ktorú postavila obec, mala dve miestnosti. Byt pre učiteľa a jednu priestranú triedu. Školu navštevovalo 122 detí od Michala (29. septembra) do Juraja (24. apríla). V roku 1845 sa začalo vyučovať v kamennej škole. Išlo o bývalú faru pri potoku.

Rímsko-katolícku ľudovú školu v Heľpe v roku 1861 navštevovalo 130 chlapcov a 102 dievčat vo veku od 6 do 12 rokov. Žiaci prvé písmenká a číslice vpisovali griflíkom na azbestovú tabuľku. Vzhľadom na počet žiakov sa vyučovalo dvojsmenne. Najdlhšie pôsobiacim učiteľom v tomto období bol Ján Ďurčík, ktorý od r. 1822 vykonával funkciu pomocného učiteľa pri Jurajovi Szekeresovi a od roku 1837 pôsobil ako samostatný učiteľ. Z kroník sa dozvedáme, že škola v týchto rokoch mávala iba jedného učiteľa a iba náboženstvo vyučoval kňaz, ktorý bol zároveň je správcom. Ján Ďurčík za 50 rokov výkonu učiteľskej praxe dostal vyznamenanie od uhorského kráľa. Pokiaľ ide o obsah vyučovania v spomínanom období, išlo spočiatku o triviálnu školu, aké boli zriaďované v dedinách i mestách pre vyučovanie náboženstva a trívia (čítanie, písanie, počítanie). Je rovnako známe, že napríklad v roku 1862 sa na takýchto školách vyučovali nasledovné predmety: katechizmus, biblické dejiny, slovenčina, zemepis, počty, písanie, pravidlá mravného chovania.

V školskom roku 1904/1905 bola cirkevná Rímsko-katolícka ľudová škola v Heľpe poštátnená. Do roku 1904 existovala škola ako rímskokatolícka cirkevná ľudová škola pod správou školskej stolice, ktorej predsedal miestny farár.

Škola pretransformovaním sa z cirkevnej na štátnu školu stratila možnosť rozhodovať o vyučovacom jazyku. Vyučovacím jazykom v heľpianskej škole sa stala maďarčina.

Rozsiahly požiar, ktorý vypukol v obci Heľpa 25. mája roku 1906 spôsobil, že stará budova školy ľahla popolom. V tom čase nová budova ešte nebola dostavaná, v dôsledku čoho sa vyučovanie prerušilo a vyučovať sa začalo až v novej budove školy dňa 3. januára 1907. Bola to štátna šesťročná ľudová škola, ktorej správcom do r. 1913 bol F. Cincík.

Po roku 1918 sa školstvo na Slovensku vyvíjalo v rámci Československej republiky. Úradným jazykom sa stala slovenčina. Organizácia školstva v prvých rokoch Československej republiky bola ešte podľa rakúsko-uhorských školských zákonov. Významným medzníkom bol rok 1922, kedy bol schválený tzv. Malý školský zákon, ktorý zaviedol povinné vyučovacie predmety na obecných (ľudových) školách a uložil zabezpečovať vyučovanie náboženstva na ľudových školách vo všetkých triedach po dve hodiny týždenne. Od školského roka 1927/1928 bola povinná osemročná školská dochádzka. Je známe, že do roku 1924 bol správcom školy v Heľpe Imrich Horanský. V školskom roku 1925/1926 bol riaditeľom školy Dr. Ján Havaš a od roku 1926 prevzal správcovstvo Štátnej ľudovej školy Július Herchl. Pramene uvádzajú, že v školskom roku 1933/1934 vyučovalo v Štátnej ľudovej škole v Heľpe 11 učiteľov v siedmich ročníkoch. V školskom roku 1935/1936 bola zavedená ôsma trieda, v ktorej vyučoval učiteľ Dezider Vondra. Pestrá bola aj mimoškolská činnosť. V roku 1926 bola založená Organizácia dorastu československého červeného kríža, ktorá mala v desiatich triedach 150 členov. Pri kostole sa nachádzala ovocná škôlka. Viedli ju Augustín Sopko a Ján Ramaj. Rozvíjalo sa aj žiacke ochotnícke divadlo pod vedením Márie Ličkovej.

Po zániku Československej republiky a vzniku Slovenskej republiky nastali zmeny aj v školskej oblasti. V roku 1940 vyšiel zákon o ľudových školách, podľa ktorého sa tieto

rozdeľovali na cirkevné a obecné. V zmysle tohto zákona bola Štátna ľudová škola v Heľpe pretransformovaná na Rímsko- katolícku školu.

V roku 1945 zaznamenávame vznik Štátnej meštianskej školy (Stredná škola Heľpa). Mala 101 žiakov v troch triedach a prvým riaditeľom bol Tibor Andraško. Vyučovanie prebiehalo v jednej budove spolu so Štátnou ľudovou školou Heľpa. V r. 1947 sa riaditeľom Strednej školy v Heľpe sa stal Augustín Sopko, ktorý túto funkciu vykonával až do roku 1953, kedy došlo k zlúčeniu škôl.

V r. 1948 vznikla Národná škola Heľpa, v tom čase v nej bol riaditeľom Július Herchl, ktorý v školskej kronike v školskom roku 1951/1952 ponúka zhodnotenie práce celej školy. Škola nastúpila na cestu socialistickej výchovy. Žiaci jednotlivých tried súťažili medzi sebou v dochádzke, prospechu, správaní, v zberoch. Každý pracovný deň sa začínal zhromaždením žiakov pred školou a pozdravom „Bud' práci česť!“ Následne sa žiaci rozišli do tried, kde zaspievali prvú slohu Piesne práce alebo Piesne mieru. Vyučovanie žiakov v 3. až 5. ročníku pokračovalo päť až desať minútovým prehľadom dennej tlače (do školy chodilo až 30 druhov rôznych novín a časopisov). Nasledovala diskusia. V 1. a 2. ročníku namiesto čítania z tlače učitelia kladli žiakom jednoduché otázky: o vojne a mieri, o JRD, potrebe zberu liečivých rastlín a pod.

Dňa 5. marca 1951 bola založená Pionierska organizácia. Pri svojom založení mala 32 členov a niesla meno Petra Jilemnického. V roku 1950 bola v Heľpe zriadená aj Osobitná škola.

V roku 1953 došlo k zlúčeniu Strednej školy Heľpa a Národnej školy. Vznikla nová Osemročná stredná škola v Heľpe. Jej riaditeľom sa stal Ondrej Strapko. Túto funkciu vykonával až do roku 1958. V rokoch 1959 - 1965 funkciu riaditeľa školy vykonával Michal Urban.

V školskom roku 1957/1958 mala škola 18 tried. V nich sa vyučovalo 571 žiakov. Škola mala iba 8 vhodných učební, ostatné učebne, ktoré boli k dispozícii boli núdzové a nevyhovujúce. Vyučovalo sa na pošte (dve triedy), v penzióne (dve triedy), v materskej škole (jedna trieda). V dvanástich triedach zostalo poldenné striedavé vyučovanie. Toto trvalo v heľpianskej škole nepretržite od roku 1929, čiže k spomínanému školskému roku 29 rokov. Škola nemala kabinety, učebné pomôcky boli na chodbe i v drevárni. Vzhľadom na danú situáciu uznesením rady Krajského národného výboru v Banskej Bystrici r. 1958 bola schválená investičná úloha pre novostavbu 13-triednej školy v Heľpe. V roku 1960 bola zavedená deväťročná povinná školská dochádzka.

Uvedený rok bol významným medzníkom aj preto, že sa škola premenovala na Základnú deväťročnú školu v Heľpe. Od roku 1962 sa vyučovalo v novej školskej budove. O rok neskôr bola dokončená telocvičňa. Počet žiakov základnej školy neustále stúpal, v roku 1964 sa na škole vyučovalo celkom 727 žiakov (361 chlapcov a 366 dievčat) v 22 triedach. V školskom roku 1965/1966 už funkciu riaditeľa školy vykonával Jozef Vozár (1965-1974). Ondrej Strapko založil hudobný krúžok. V dňoch 4. - 5. júna 1966 sa konal I. ročník Horehronských dní spevu a tanca v Heľpe a od vtedy hlboko poznačili záujmovú činnosť v základnej škole, ktorá v súčasnosti vyučuje regionálnu výchovu ako predmet.

V roku 1974 sa stal riaditeľom školy až do r. 1978 Ján Žiak. Za réžie Júlie Renčovej bola nacvičená divadelná hra „Ulička“. Konali sa rôzne súťaže a na konci školského roka 1972/1973 sa uskutočnila recipročná návšteva družobnej školy v štítoch. V školskom roku

1973/1974 pionieri oslavovali 25 výročie založenia PO SZM. Noví pionieri skladali slávnostný pioniersky sľub pri pamätníku padlých na námestí. V tomto školskom roku bola jedna budova starej školy daná do nájmu národnému podniku Tesla, čím sa ešte viac skomplikovala práca v škole. Žiaci 1. - 5. ročníka mali striedavé vyučovanie, družina bola umiestnená do zasadačky MNV. V základnej škole sa často striedali učitelia, ale určité jadro tu zotrvalo úctyhodné roky. V školskom roku 1977/1978 kronikárka zaznamenala slávnostné odovzdávanie občianskych preukazov, ktoré sa konalo na miestnom MNV.

V roku 1982 poslední deviataci opustili ZDŠ. Riaditeľom školy bol Ján Riaz. Od školského roku 1982/83 bola základná škola opäť osemročná.

Od r. 1982 do r. 1991 bol riaditeľom školy Juraj Halaj. V ďalšom období stáli vo vedení školy: Júlia Renčová, Jozef Murín, Pavol Siman a Danko Čubánová. Od roku 2013 je riaditeľkou školy Alena Milanová.

V školskom roku 2010/2011 bola Základná škola v Heľpe zrekonštruovaná. Bola vymenená strecha školy, zateplené fasády, inštalované bolo nové osvetlenie. Nové dlažby boli položené na chodbách i v triedach. Zmodernizovaná bola aj šatňa a telocvičňa školy. Základná škola Heľpa sa stala v školskom roku 2014/2015 bezkriedovou školou, čo znamená, že klasické tabule a kriedy boli zamenené za biele magnetické tabule a popisovače. Na prvý stupeň boli zakúpené tabule triptych, na druhý stupeň jednodielne biele magnetické tabule. Vedľa nich sú v každej triede umiestnené interaktívne tabule a funkčné stolíky na umiestnenie notebookov a príslušenstva k tabuliam. V troch triedach sú namiesto interaktívnych tabúl systémy Ibean. Regionálny deň v Základnej škole Heľpa znamenal, že škola dostala certifikát zaraďujúci ju ako školu s vyučovaním regionálnej výchovy.

Škola bola úspešná v mnohých projektoch. Vďaka nim i z vlastných zdrojov bola vytvorená aj oddychová zóna pre žiakov so zdravotným znevýhodnením. Nanovo bolo vybudované fyzikálno-chemické laboratórium, ktoré začalo slúžiť aj ako odborná učebňa biológie. Niekoľkokrát ročne škola uskutočňuje Deň otvorených dverí. Žiaci a všetci zamestnanci školy majú možnosť cvičiť v školskom fitnes centre. Novú tvár dostala jazyková i počítačová učebňa, do ktorej pribudli nové technické pomôcky, nábytok, interaktívna tabuľa. Kuchárske umenie si žiaci pod vedením svojich učiteľov i priateľov školy osvojujú v novej školskej kuchynke. Ide v podstate o multifunkčnú miestnosť, kde je kútik pre šikovné ruky, ktoré sa učia šiť na šijacích strojoch. Oblasť environmentálnej výchovy je významne podporená vyučovaním v EKO triede.

Od roku 2014 sa počas prvých dvoch prázdninových týždňov realizuje denný táborový pobyt pri ŠKD „Mydlik“. Žiaci tu majú k dispozícii stan, altánky, záhradný nábytok, šmýkačku, hojdačky a mnoho pomôcok na tvorivú prácu. Žiaci po zrekonštruovaní dielne a získaní vďaka projektu ŠIOV mnohých významných pomôcok, môžu získať odborné vedomosti a zručnosti spájajúce školu s praxou. Žiaci majú možnosť rozvíjať svoje záujmy v rámci krúžkovej činnosti, ktorá je veľmi pestrá.

Škola spolupracuje s mnohými spoločenskými organizáciami: policajným zborom, hasičmi, pravidelné besedy a tvorivé environmentálne dni a súťaže sa konajú v spolupráci so zamestnancami NAPANT-u.

5.3.2 Základné identifikačné údaje Základnej umeleckej školy Heľpa

Názov školy: Základná umelecká škola Heľpa
Adresa školy: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
IČO: 51098989
Hlavná činnosť (SK NACE): 85520 Umelecké vzdelávanie
Telefón: 0948 070 166
E-mail: erika.sandorova@helpa.dcom.sk
www stránka: zushelpa.sk
Zriaďovateľ školy: Obec Heľpa
Dátum zriadenia: 1.9.2017

Vedúci zamestnanci školy

Riaditeľka: Erika Šándorová, akad.mal.
Zástupkyňa: Mgr. Lucia Rochovská

Rada školy

Predseda: Mgr. art. Ihor Vlakh

Členovia:

- za pedagogických zamestnancov: Mgr.art. et Mgr.art. Andrea Kirschová
- za rodičov: Martin Černák, Katarína Nosková, Mgr. Janka Kutliaková
- za zriaďovateľa: Miroslav Lilko, Milan Málík

Rada rodičov Občianskeho združenia Horekrončok

Predseda: Stanislava Skladaná

Podpredseda: Mgr. Miroslava Tkáčiková

Členovia: Jozef Martinec, Anna Pribylinová, Iveta Martincová

Poradné orgány školy

Predmetová komisia klávesové nástroje – vedúca: Lesya Vlachová

Predmetová komisia strunové nástroje a spev – vedúca: Mgr.art. Andrea Kirschová

Predmetová komisia hudobná teória – vedúca: Jana Babel'ová, DiS.art.

Predmetová komisia výtvarného a literárno-dramatického odboru – vedúca:

Mgr.art. Zuzana Šajgalíková Tirindová

Vedúca hudobného odboru: Mgr.art. Natália Lema

Vedúca výtvarného a literárno-dramatického odboru: Mgr.art. Zuzana Šajgalíková Tirindová

Umelecká rada

Predseda: Mgr. Lucia Rochovská

Členovia: Erika Šándorová, akad.mal., Mgr. art. Natália Lema, Mgr. art. Zuzana Šajgalíková Tirindová, Mgr. art. Andrea Kirschová, Lesya Vlachová

Údaje o zamestnancoch

V školskom roku 2018/2019 v škole pôsobí 11 pedagógov, ktorí spĺňajú kvalifikačné predpoklady, z toho 7 na plnom úväzku (5 v hudobnom a 2 vo výtvarnom odbore). Celkovo najpočetnejšie zastúpenie v škole má hudobný odbor, kde dominujú učitelia hry na klávesových nástrojoch. Ďalej sú to husľová trieda a spev, akordeón. Z pedagógov na čiastočný úväzok sú 3 pedagógovia v hudobnom odbore, 1 v literárno-dramatickom odbore (LDO sa nevyučuje od 1.9.2019). Učitelia majú možnosť odborného rastu.

Pedagógovia podľa dosiahnutého vzdelania	-	s 1. atestáciou	celkom
Vyššie odborné vzdelanie	2	1	3
VŠ 1. stupňa	1	-	1
VŠ 2.stupňa	5	2	7
Pedagógov spolu	8	3	11

Údaje o žiakoch

Najpočetnejšiu skupinu tvoria žiaci základných škôl, t. j. žiaci mladšieho a stredného školského veku, v prípravných ročníkoch a na prvom a druhom stupni štúdia.. Prevládajú žiaci s trvalým pobytom v obci Heľpa. Najväčším odborom čo do počtu žiakov je odbor hudobný , za ním nasleduje odbor výtvarný a literárno - dramatický odbor. Dvaja žiaci majú prerušené štúdium.

Šk. rok 2019/2020	Hudobný odbor	Výtvarný odbor	Literárno-dramatický odbor	SPOLU
Počet žiakov k 15.9.2019	137	119	0	256

Údaje o počte absolventov

ODBOR	Absolventi I. stupňa	Absolventi II. stupňa	Absolventi I. stupňa, ktorí pokračujú v štúdiu na II. stupni
Hudobný	5	3	3
Výtvarný	4	0	1
LDO	0	0	0
SPOLU	9	3	4

Organizácia školy

ZUŠ organizuje vyučovanie v prípravnom štúdiu, v základnom štúdiu I. a II. stupňa, v štúdiu pre dospelých, v skrátenom a rozšírenom štúdiu.

Prípravné štúdium má najviac dva ročníky. Je určené pre deti predškolského veku alebo žiakov od 6 rokov.

Základné štúdium sa člení na dva stupne. Prvý stupeň má najviac 9 ročníkov, druhý stupeň má najviac 4 ročníky. Prvý stupeň sa člení na prvú a druhú časť. Prvá časť má najviac 4 ročníky, druhá časť má najviac 5 ročníkov.

Pre žiakov druhého stupňa, ktorí nenavštevovali prvý stupeň, je možné zriadiť jednoročné prípravné štúdium.

Rozšírené štúdium je určené žiakom, ktorí v základnom štúdiu preukážu mimoriadne nadanie a vynikajúce študijné výsledky. Návrh na zaradenie žiaka do rozšíreného štúdia predkladá triedny učiteľ riaditeľovi školy do 31. marca. Ten má právomoc zaradiť žiaka do rozšíreného štúdia v nasledujúcom školskom roku.

Skrátené štúdium je určené pre žiakov, pripravujúcich sa na stredné alebo vysoké školy s umeleckým alebo umelecko-pedagogickým zameraním.

Štúdium pre dospelých je určené uchádzačom, ktorí si chcú doplniť alebo rozšíriť svoje umelecké vzdelanie, má štyri ročníky.

Na základe žiadosti žiaka alebo jeho zákonného zástupcu môže riaditeľ školy povoliť prerušenie štúdia.

Prijímanie žiakov na štúdium prebieha spravidla v mesiaci jún. Prijímacia komisia na základe overenia schopností žiaka odporučí žiaka na prijatie na štúdium v ZUŠ, o ktorom rozhoduje riaditeľka školy.

Profil školy

Základná umelecká škola v Heľpe poskytuje svojim žiakom umelecké vzdelanie už druhé desaťročie. V súčasnosti je plne organizovanou, verejnou, záujmovou, výchovno-vzdelávacou inštitúciou, poskytujúcou polyestetický charakter vyučovania. Navštevuje ju 227 žiakov, ktorým poskytuje vyučovanie v prípravných ročníkoch, v prvom a druhom stupni základného štúdia, ďalej ponúka formu rozšíreného vyučovania pre žiakov s mimoriadnymi schopnosťami a predpokladmi pre nadväzujúce umelecké vzdelávanie, skrátené vyučovanie pre študentov pripravujúcich sa na prijímacie skúšky na odborné školy a štúdium pre dospelých.

V hudobnom odbore sa vyučuje hra na klavíri, keyboarde, husliach, gitare, akordeóne, predmet spev a hlasová výchova.

Výtvarný odbor ponúka vyučovanie v základných disciplínach, ako sú kresba, maľba, grafické techniky, modelovanie a tvarovanie.

V literárno-dramatickom odbore je vyučovanie na 1. stupni zamerané na dramatickú prípravu a slovesnosť, pohyb, prednes a prácu v súbore, na 2. stupni sú to základy a dejiny dramatickej tvorby, hudobná a hlasová príprava, štúdium rolí a umelecký prednes.

O úspešnej práci školy, jej pedagógov a žiakov, svedčí množstvo diplomov, ocenení z regionálnych, celoslovenských i medzinárodných súťaží, ktorými sa ZUŠ v Heľpe môže popýšiť.

Plody vzdelávacej práce sa odzrkadľujú aj v tom, že žiaci profesionálne posilňujú chrámovú cirkevnú hudbu, ľudové hudby, umelecké telesá a spevácke skupiny, jedným slovom pomáhajú zvyšovať úroveň kultúrneho života obce a horehronského regiónu.

Mnohým absolventom ZUŠ v Heľpe umenie učarovalo a rozhodli sa mu profesionálne venovať. Vzdelávajú sa na stredných a vysokých umelecky zameraných školách. Niektorí z nich boli alebo stále sú začlenení do pedagogického kolektívu základnej umeleckej školy a spolu s ostatnými úspešnými hudobníkmi, heľpianskymi rodákmi, tvoria bohatú umeleckú rodinu, na ktorú sme právom hrdí.

Základným zameraním školy zostáva práca žiakov a pedagógov na umeleckom tvare z hľadiska zachovania a rozvíjania európskeho a svetového kultúrneho dedičstva, poskytovania orientácie v jeho bohatstve a rozmanitosti a prostredníctvom uceleného umeleckého vzdelania rozvinúť schopnosti, uplatniť získané poznatky a zručnosti v osobnom a kultúrno-spoločenskom živote.

Spolupráca s rodičmi a inými subjektmi

Základná umelecká škola spolupracuje s Občianskym združením Horehrončok, s materskou a základnou školou. Prebieha formou výchovných koncertov, hudobných a divadelných vystúpení, ktoré sa stali každoročnou tradíciou.

Materiálno-technické zabezpečenie

Materiálno-technické zabezpečenie je determinované rozpočtom školy, ktorá je v rámci originálnych kompetencií financovaná z podielových daní obce. Výšku príspevku zákonného zástupcu žiaka na čiastočnú úhradu nákladov spojených so štúdiom určuje zriaďovateľ vo VZN obce v závislosti od aktuálnej výšky sumy životného minima. Nezanedbateľným je aj príspevok rodičov do Občianskeho združenia Horehrončok pri ZUŠ, vďaka ktorému sme tento školský rok mohli zakúpiť nové piano a pre žiakov zorganizovať sústreduenia a workshopy.

Škola ako životný priestor

Priestory školy esteticky dotvárajú práce žiakov výtvarného odboru, ktoré sú umiestnené v priestoroch školy. Povinnosťou triednych učiteľov je dbať o esteticky vkusne upravené triedy a dodržiavanie základov hygieny seba aj svojich žiakov.

Povinnosťou školy ako inštitúcie celospoločenského významu je zabezpečiť bezpečné a zdraviu vyhovujúce podmienky v priestoroch určených na vyučovanie. Každoročne sú žiaci školy na prvej vyučovacej hodine svojimi triednymi učiteľmi oboznámení s vnútorným poriadkom školy. Škola zabezpečuje pravidelné školenia zamestnancov o bezpečnosti a ochrane zdravia pri práci na základe zmluvy o službách BOZP a PO.

Školský vzdelávací program charakterizuje školu ako miesto aktívneho a radostného poznávania umenia v príjemnom, estetickom a bezpečnom prostredí, v atmosfére, ktorá rešpektuje individualitu každého žiaka a rozvíja vzťah učiteľ – žiak - rodič, založený na vzájomnom rešpekte, dôvere a otvorenej komunikácii. Vhodnou motiváciou vychovávame všestranne rozvinutých jedincov s kladným celoživotným vzťahom k umeniu, ktorí sú schopní sa samostatne aktívne umelecky prejavovať.

Prehľad výsledkov súťaží

Názov súťaže	Počet zapojených žiakov	Zlaté pásmo/ 1. miesto	Strieborné pásmo/ 2. miesto	Bronzové pásmo/ 3. miesto	Čestné uznanie/ iné
Mládež spieva, BB	DSZ Felix	x			
Hviezdy hrajú srdcom Ružomberok	3				x
Mládež spieva Prievidza	DSZ Felix	x			x
Piano v modernom rytme, Bojnice	2		x	x	
Názvy výtvarných súťaží					
Dedina ako ju vidím ja		x			
Vianočná pohľadnica Bojnice		x	x	x	x
Lidice, Česká republika					x
Dobšinského ľudové rozprávky, Bojnice		x			
O Bomburovu šabl'u, Brezno			x		
Bohúňova paleta- medzinárodná súťaž, Dolný Kubín				x	

Koncerty, výstavy a vystúpenia žiakov a učiteľov

Január

- nahrávanie videoklipu DSZ Felix

Marec

- koncert filmovej a populárnej hudby v ZUŠ Heľpa

Apríl

- BB – vystúpenie DSZ Felix v programe Diplomovej práce Mgr. art. A. Kirschovej

Máj

- Deň matiek v Bacúchu – vystúpenie žiakov ZUŠ
- Deň matiek v Heľpe – vystúpenie žiakov ZUŠ
- Kolovrátok – vystúpenie ľudovej hudby ZUŠ pod vedením Mgr. art. Igora Vlacha a DSZ Felix pod vedením Mgr.art. A. Kirschovej
- Účasť DSZ Felix v celoštátnej prehliadke detských zborov v Prievidzi

Jún

- Absolventský koncert ZUŠ a Absolventská výstava
- Koncert žiakov a výstava prác žiakov ZUŠ vo Farskej záhrade
- Natáčanie videoklipu DSZ Felix v spolupráci so SLUK-om
- Natáčanie videoklipu DSZ Felix na Amfiteátri
- Vystúpenie DSZ Felix v Halíči.
- Horehronské dni spevu a tanca – výstava výtvarných prác žiakov v priestoroch ZUŠ a na nádvorí
- Cyklomapy Horehronia

August

- Príprava mikroprojektov projektového zámeru obce Heľpa s názvom Komunita III: „Podme spolu tkať“, „Hudobný workshop Zvukotiny“ a „Naším starkým“.
- Dni Obce Bacúch – vystúpenie DSZ Felix

September

- Vytváranie sypaných obrazov a ich výstava v kostole v Heľpe
- Vyhodnotenie výtvarnej súťaže „Dedina ako ju vidím ja“, kde z vyše 300 súťažných prác a celkovo 16 ocenených prác naši žiaci obsadili dve prvé miesta, dve druhé a dve tretie miesta. Slávnostné odovzdávanie prebehlo v Heľpe.

Október

- realizácia projektu Komunita III „Podme spolu tkať“, „Hudobný workshop Zvukotiny“ a „Naším starkým“
- koncerty pre seniorov v Heľpe a v Bacúchu
- sprievodný hudobný program krstu knihy p. Mešťanovej
- VO súťaž o najkrajšiu vianočnú pohľadnicu,
- VO súťaž „Petrohrad očami detí“

November

- výchovný koncert v materskej škole Heľpa
- program Zboru slovenských učiteľov, ktorého súčasťou na vystúpení v heľpianskom kostole boli žiaci DSZ Felix

December

- Mikulášsky koncert pre 1. stupeň ZŠ Heľpa
- Mikulášsky koncert pre 2. stupeň ZŠ Heľpa
- Príprava výtvarnej výstavy a vianočných pozdravov
- Adventný slávnostný program

6 PLNENIE FUNKCIÍ OBCE

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh používa aj návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Na plnenie rozvojových programov obce a na plnenie iných úloh, na ktorých má štát záujem, boli obci poskytnuté štátne dotácie. Svoje úlohy obec financuje aj z prostriedkov združených s inými obcami, zo samosprávneho kraja a od iných právnických a fyzických osôb.

Majetkom obce sú veci vo vlastníctve obce a majetkové práva obce. Majetok obce slúži na plnenie úloh obce, zveľaďuje a zhodnocuje sa, a obec sa ho snaží vo svojej celkovej hodnote zásadne nezmenšený zachovať. Darovanie nehnuteľného majetku obce je nepripustné. Majetok obce sa používa na verejné účely, na podnikateľskú činnosť a na výkon samosprávy obce. Zásady hospodárenia s majetkom obce určuje obecné zastupiteľstvo. Obec môže zveriť svoj majetok do správy rozpočtovej organizácii, ktorú zriadila podľa zákona o rozpočtových pravidlách verejnej správy. Obec môže vložiť svoj majetok ako vklad do obchodnej spoločnosti alebo môže zo svojho majetku založiť právnickú osobu. Obec môže upustiť od vymáhania majetkových práv, ak dôvody pre trvalé alebo dočasné upustenie určí v zásadách hospodárenia s majetkom obce.

Podiely na daniach v správe štátu upravuje zákon č. 564/2004 Z.z. o rozpočtovom určení výnosu dane z príjmov územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov. Dotácie na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy sa zabezpečujú prostredníctvom správcu kapitoly štátneho rozpočtu, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí výkon štátnej správy, ktorý sa preniesol na obec. Poskytujú sa na základe zákona č. 597/2003 Z.z. o financovaní základných škôl a školských zariadení. Do prijatia prostriedkov štátneho rozpočtu obcou na úhradu nákladov preneseného výkonu štátnej správy môže obec použiť na ich úhradu vlastné príjmy. Po prijatí prostriedkov ŠR obec zúčtuje prostriedky v prospech svojho rozpočtu.

Ďalšie dotácie v súlade so zákonom o štátnom rozpočte na príslušný rozpočtový rok sa zabezpečujú prostredníctvom Ministerstva financií SR alebo správcu rozpočtovej kapitoly ŠR, do ktorého vecnej pôsobnosti patrí činnosť, ktorá sa má financovať.

6.1 Samosprávne funkcie obce

Bezpečnosť

- zabezpečovanie verejného poriadku v obci,
- zriaďovanie a rušenie výkonných, kontrolných a poradných orgánov, najmä obecnej rady, komisií a určovanie náplne ich práce, zriaďovanie a rušenie ďalších svojich orgánov a útvarov, ak tak ustanovuje osobitný zákon.

Bývanie

- obstarávanie a schvaľovanie programov rozvoja bývania a spolupôsobenie pri vytváraní podmienok na bývanie v obci,
- správa bytového fondu.

Cintoríny

- údržba obecného cintorína.,
- prevádzkovanie Domu smútku.

Dane a poplatky

- rozhodovanie o veciach miestnych daní a poplatkov a výkon ich správy,
- rozhodovanie o zavedení a rušení miestnej dane alebo miestneho poplatku,
- určovanie náležitostí miestnej dane alebo miestneho poplatku a verejnej dávky.

Doprava

- miestna verejná doprava,
- umiestňovanie zastávok autobusovej dopravy.

Kontrola

- vytváranie účinného systému kontroly,
- zriaďovanie funkcie hlavného kontrolóra a určovanie rozsahu pracovného úväzku,
- výkon kontrolnej činnosti obce,
- predkladanie plánu kontrolnej činnosti,
- vypracúvanie odborných stanovísk k návrhu rozpočtu a k návrhu záverečného účtu,
- predkladanie správy o kontrolnej činnosti,
- spolupráca so štátnymi orgánmi vo veciach kontroly,
- vykonávanie kontroly na požiadanie zastupiteľstva,
- účasť na previerkach, kontrolách, vybavovaní sťažností a oznámení, ktoré uskutočňujú orgány obce.

Kronika

- vedenie kroniky.

Kultúra a kultúrne pamiatky

- údržba kultúrnych zariadení, pamiatok, pamiatkových území a pamätihodností obce,
- utváranie a ochrana podmienok pre kultúru,
- ochrana kultúrnych pamiatok.

Majetok a hospodárenie

- rozhodovanie o všetkých úkonoch súvisiacich so správou obce a jej majetku; výkon hospodárenia s hnuiteľným a nehnuteľným majetkom a s majetkom vo vlastníctve štátu,
- zveľaďovanie a zhodnocovanie vlastného majetku,
- určovanie zásad hospodárenia a nakladania s majetkom,
- zostavovanie a schvaľovanie rozpočtu a záverečného účtu obce a jeho zmeny, kontrola jeho čerpania a schvaľovanie záverečného účtu,
- rozhodovanie o prijatí pôžičky, o prevzatí dlhu a o prijatí ručiteľského záväzku,
- vedenie účtovníctva,
- vykonávanie vlastnej investičnej činnosti a podnikateľskej činnosti v záujme zabezpečenia potrieb obyvateľov obce a rozvoja obce,
- zakladanie, zriaďovanie, rušenie a kontrola rozpočtových, príspevkových organizácií a iných právnických osôb a zariadení,
- starostlivosť o všestranný rozvoj územia a o potreby obyvateľov.

Matrika

- matričná činnosť

Miestne komunikácie

- zabezpečovanie výstavby, údržby a správy miestnych komunikácií

Odpady

- odpadové hospodárstvo

Ochrana spotrebiteľa

- plnenie úloh ochrany spotrebiteľa,
- vytváranie podmienok pre zásobovanie obce, určovanie pravidiel času predaja v obchode, času prevádzky služieb,
- spravovanie trhovísk a dozor na trhoviskách.

Osvedčovanie listín

- osvedčovanie listín a podpisov na listinách.

Podnikanie

- vydávanie stanovísk alebo vyjadrení k podnikateľskej a inej činnosti právnických a fyzických osôb a umiestneniu prevádzky na území obce,
- usmerňovanie ekonomickej činnosti v obci.

Sociálna pomoc

- plnenie úloh na úseku sociálnej pomoci,
- zabezpečovanie opatrovateľskej služby.

Spolupráca

- spolupráca s politickými stranami a hnutiami, občianskymi združeniami a inými právnickými a fyzickými osobami,
- zriaďovanie združení obcí a spolupráca s inými obcami,
- spolupráca s územnými a správnymi celkami alebo s úradmi iných štátov, ktoré vykonávajú miestne funkcie,
- schvaľovanie dohôd o medzinárodnej spolupráci a členstva obce v medzinárodnom združení.

Sťažnosti

- vybavovanie sťažností.

Súpisné a orientačné čísla

- určovanie súpisných a orientačných čísel stavieb,
- vedenie evidencie súpisných čísel a evidencie orientačných čísel.

Šport

- údržba športových zariadení,
- utváranie a ochrana podmienok pre telesnú kultúru a šport.

Ulice a verejné priestranstvá

- určovanie a menenie názvov ulíc a iných verejných priestranstiev,
- starostlivosť o verejné priestranstvá.

Územné plánovanie a stavebný poriadok

- obstarávanie a schvaľovanie územnoplánovacej dokumentácie sídelných útvarov a zón, koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- schvaľovanie územného plánu obce alebo jej časti a koncepcie rozvoja jednotlivých oblastí života obce,
- územné plánovanie a stavebný poriadok.,

Verejnoprospešné služby

- zabezpečovanie verejnoprospešných služieb.

Vodné hospodárstvo

- vodné hospodárstvo.

Voľby a hlasovanie v obci

- vyhlasovanie hlasovania obyvateľov obce.
- organizácia hlasovania obyvateľov obce,

Všeobecné záväzné nariadenia

- vydávanie všeobecných záväzných nariadení.

Vzdelávanie

- prevádzka služieb školy,
- utváranie a ochrana podmienok na vzdelávanie,
- základná a materská škola,
- štátna správa v školstve a školskej samospráve,
- školské zariadenia,

Zdravie

- utváranie a ochrana zdravých podmienok a zdravého spôsobu života a práce obyvateľov,
- ochrana životného prostredia,
- vytváranie podmienok na zabezpečovanie zdravotnej starostlivosti, na vzdelávanie, kultúru, osvetovú činnosť, záujmovú umeleckú činnosť, telesnú kultúru a šport,
- zdravotná starostlivosť.

Životné prostredie

- údržba verejných priestranstiev,
- správu a údržbu verejnej zelene a verejného osvetlenia,
- ochrana životného prostredia,
- ochrana prírodných hodnôt,
- ochrana prírody.

6.2 Výchova a vzdelávanie

V súčasnosti výchovu a vzdelávanie detí v obci poskytuje:

- Základná škola,
- Materská škola,

Na mimoškolské aktivity a záujmovú činnosť sú zriadené:

- Základná umelecká škola,
- Školský klub detí.

6.2.1 Základná škola v Helpe

Riaditeľka školy: Mgr. Alena Milanová
Adresa: Školská 604/17, 976 68 Hel'pa
Kontakt: 048/6186 205, 6186 034
www.hel'pa.zs.edupage.org,

e-mail: skola@zshelpa.edu.sk

Počet tried: 11

Počet žiakov: 201

Súčasťou ZŠ je školské zariadenie **Školský klub detí**.

Počet oddelení: 2

Počet detí: 50

Bližšia charakteristika školy je uvedená v bode 5.3.1.

6.2.2 Materská škola v Heľpe

Riaditeľka školy: Anna Turčinová

Adresa: Hronská 104/15, 976 68 Heľpa

Kontakt: tel.: 048/6186 226

Poslaním materskej školy je poskytnúť deťom predprimárne vzdelávanie premyslenou organizáciou plánovaných činností, zabezpečiť všestranný rozvoj osobnosti dieťaťa v súlade s jeho individuálnymi potrebami.

Materská škola Heľpa poskytuje celodennú a poldennú starostlivosť deťom vo veku od 2,5 roka do 6 rokov a deťom s odloženou povinnou školskou dochádzkou.

Materskú školu navštevovali 2 deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Jedno dieťa zo sociálne znevýhodneného prostredia a dieťa s hyperaktivitou a poruchou pozornosti (ADHD).

Kapacita zariadenia:

Počet tried: 3

Počet žiakov: 59

Kapacita MŠ je 51 detí s celodenným pobytom a 8 detí s poldenným pobytom.

Personálne obsadenie:

- pedagogickí zamestnanci v počte 5
- nepedagogickí zamestnanci v počte 2,5

Organizácia tried:

I. trieda: 2,5 - 3 ročné deti v počte 10

- učiteľky: Anna Turčinová, Mgr. Mária Baranová, Mgr. Miroslava Tkáčiková

II. trieda: 3 - 4 ročné deti v počte 24

- učiteľky: Mgr. Alena Bošellová, Nikola Batisová

III. trieda: 5 - 6 ročné deti v počte 25 detí

- učiteľky: Mgr. Miroslava Tkáčiková, Mgr. Mária Baranová, Anna Turčinová

Organizácia v I. a v III. triede je prispôsobená tak, aby sa učiteľky v pravidelných týždenných intervaloch striedali v oboch triedach. Organizácia tried zohľadňuje fyziologické osobitosti detí v materskej škole. Je organizovaná tak, aby predchádzala zdravotným rizikám a najmä

zohľadňuje vekové osobitosti jednotlivých vekových skupín, primeranosťou záťaže so zreteľom na vekové osobitosti detí, uplatňovaním rôznych metód a foriem práce sa rozvíja duševné zdravie detí a podporujú ich individuálne schopnosti.

Rada školy:

V septembri 2019 sa uskutočnila voľba členov Rady školy na štvorročné funkčné obdobie.

Rada školy pri MŠ Heľpa má 5 členov.

Predseda: Mgr. Alena Bošellová – pedagogický zamestnanec

Členovia: Darina Zibriková - nepedagogický zamestnanec

Bc. Anna Ďuricová - zástupca rodičov

Mgr. Ivana Jankurová - zástupca rodičov

Jozef Kukul'a - poslanec OZ obce Heľpa

Akcie v spolupráci s verejnosťou

Naša MŠ je aktívna pri organizovaní rôznych pedagogických, športových, spoločenských, kultúrnych podujatiach, nie len v rámci materskej školy, ale aj v rámci obce i okresu. Vo výchovno – vzdelávacom procese využívame množstvo aktivít a hier na rozvoj gramotnosti dieťaťa. Každoročne sa zúčastňujeme s deťmi aj podujatí a okresných súťaží. Všetky aktivity a podujatia podporujú všestranný rozvoj našich detí, ktoré potom môžu ďalej rozvíjať a zdokonaľovať v ZŠ a v ZUŠ.

Január 2019 - Prírodovedné vzdelávanie v MŠ - beseda s ochranárkou prírody. Starostlivosť o vtáčiky a zvieratká v zime

Február 2019 - Hudobno - vzdelávací koncert v MŠ

Marec 2019 - „Moja najobľúbenejšia kniha“- beseda o knihe, tvorba leporel.

Deň vody v MŠ - Aktivity s ochranárkou prírody v MŠ a jej blízkom okolí.

Apríl 2019 - „Vynášanie Moreny“- Ľudové zvyky, tradície - Projekt regionálnej výchovy.

Brezniarsky zlatý slávik - účasť na súťaži v speve ľudových piesní.

Máj 2019 - Detské Chalupkovo Brezno - 13. ročník prehliadky tvorivosti detí predškolského veku.

Návšteva divadelného predstavenia s predškolkami: „Sen jedného duba.“- v spolupráci s obcou

Deň matiek - v spolupráci so ZŠ, obcou

Detský folklórny festival Kolovrátky - vystúpenie detí na festivale v spolupráci s obcou

Účasť na Detskej olympiáde detí MŠ okresu Brezno

Jún 2019 - Deň otcov - v spolupráci s rodičmi, obcou, hasičmi

Výtvarná súťaž - „Dúhový kolotoč“

Koncoročný výlet s rodičmi na Modrý Kameň

Exkurzia na družstvo - v spolupráci s Agrohelf Heľpa, firmou Majk.

Dopoludnie s policajtmi.

5. ročník výtvarnej súťaže: „Moja dedina, ako ju vidím ja.“

Rozlúčka predškolákov- v spolupráci s rodičmi

Júl 2019 - Vystúpenie v detskom programe na HDST v Heľpe v spolupráci so ZŠ.

September 2019 - Heľpianský kros - Beh na štadióne v spolupráci s rodičmi, športovcami

Šarkaniáda - spoločná akcia detí MŠ s deťmi 1. ročníka ZŠ Heľpa

Realizácia projektu: Komunita III „Spoznej svoj región, „Oslava Dňa MŠ“

Október 2019 - Úcta k starším - pozdrav detí z MŠ v spolupráci s obcou

November 2019 - Výtvarná súťaž „Ochranárík“

Beseda s ochranárkou prírody: „Ako sa mení strom“

Koncert v MŠ - v spolupráci so ZUŠ Heľpa

December 2019 - „Ozdôbky z včelieho vosku“- Tvorivé predvianočné dopoludnie s včelárom oteckom Kemkom.

Mikuláš v obci

Mikuláš v MŠ - v spolupráci so ZŠ

Vianočná besiedka - spoločné posedenie s rodičmi s vystúpením detí - v spolupráci so zamestnancami Hotela Heľpa.

V materskej škole každé dieťa rešpektujeme ako osobnosť, podľa potreby pristupujeme k deťom individuálne. Pre deti vytvárame prostredie, v ktorom sa cítia dobre a bezpečne a ktoré je tvorivé. Zaradovaním jednotlivých aktivít rozvíjame všetky štruktúry osobnosti dieťaťa - sociálne - emocionálnu, perceptuálnu - motorickú, kognitívnu, pričom prihliadame na zákonitosti vývinu detskej psychiky. Pri plnení cieľov úzko spolupracujeme s rodinou, základnou školou, základnou umeleckou školou, obcou, ochranármi prírody, CPPPP Brezno, ČŠPPP Revúca a lekárom pre deti a dospelých.

Materskú školu navštevovali tri deti so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami, deti zo sociálne znevýhodneného prostredia.

Projekty, do ktorých je škola zapojená

Škola je zapojená do troch projektov:

1. Škola podporujúca zdravie, ktorého hlavným cieľom je:
  - a) Starostlivosť o zdravie detí a zamestnancov
  - b) Zlepšenie životného prostredia
  - c) Rozvoj dobrých medziľudských vzťahov, spoluprácou s rodičmi a obecným úradom
2. Regionálna výchova, ktorej cieľom je:
  - a) Zachovávanie miestnych zvykov a tradícií obce a vytváranie kladného vzťahu k vytvoreným hodnotám.
  - b) Utváranie predstáv počiatkov národného povedomia - poznávanie, rozvíjanie a ochrana kultúrneho dedičstva a ľudových tradícií
3. Environmentálna výchova, ktorej cieľom je:
  - a) Zvyšovať pocit osobnej zodpovednosti - chápať potrebu ochrany životného prostredia
  - b) Utvárať pozitívny vzťah k prírode na základe praktickej skúsenosti
  - c) Viest' rodičov a deti k zmene postojov hodnotovej orientácie vo vzťahu k aktívnej ochrane prírody a životného prostredia
  - d) Pochopiť vzťahy v prírode, dôležitosť prírody pre zdravie človeka
  - e) Viest' k prevencii znečisťovania a dôležitosti separovania odpadu

6.2.3 Základná umelecká škola v Heľpe

Riaditeľka školy: Erika Šandorová, akad.mal.
Adresa: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
Kontakt: tel.: 048/6700949
Odbory:
- výtvarný
- spevácky
- audiovizuálny
- hudobný (hra na klavír, akordeón, husle, gitaru).

ZUŠ navštevujú deti z celého Mikroregiónu Horehron.

Počet tried: 11

Počet učiteľov: 11

Počet žiakov v individuálnej forme vyučovania: 137

Počet žiakov v skupinovej forme vyučovania: 119

Bližšia charakteristika školy je uvedená v bode 5.3.2.

6.2.4 Školská jedáleň v Heľpe

Vedúca prevádzky: Mária Hipíková, Martina Medved'ová
Adresa: Školská 590/3, 976 68 Heľpa
Kontakt: tel.: 048/6700947
Počet stravníkov: 396
Počet vydaných jedál: 51054 ks

6.3 Zdravotníctvo

Obec prevádzkuje budovu zdravotného strediska, kde sídlia rôzne neštátne zdravotnícke zariadenia.

6.3.1 Zdravotnícke zariadenia v obci

1. Praktický lekár pre dospelých, MERCI, n.o., OZS Heľpa, Krížna 812/2
2. Neštátna zubná ambulancia, DL SMILE, MUDr. Dana Lepková, Krížna 812/2
3. Neštátna ambulancia pre deti a dorast, MUDr. Slavomír Pôbiš, Krížna 812/2
4. Neštátne zdravotnícke zariadenie – Rehabilitácia, Fiľová, v.o.s., Krížna 812/2
5. Lekáreň KAMILKA, Mgr. Zlatica Rašiová, Krížna 812/2
6. Zdravotnícke pomôcky a lekáreň REMELI, Hlavná 121
(inkontinentné pomôcky pre imobilných, zdravotnícky materiál a tovar, doplnkový tovar, liečivé čaje, krémy, vazelíny, morské soli a osobitný sortiment pre deti).
7. Očná optika „Očko“, Farská 587/1

(poskytuje vyhotovenie kompletných okuliarov, predaj okuliarových pomôcok, čistiacich prostriedkov a opravy okuliarov, vykonávajú meranie zrakovej ostrosti).

6.4 Sociálne zabezpečenie

6.4.1 Domáca opatrovateľská služba

Obec zabezpečuje pre svojich obyvateľov sociálne služby na riešenie nepriaznivej sociálnej situácie z dôvodu ťažkého zdravotného postihnutia, nepriaznivého zdravotného stavu alebo z dôvodu dovŕšenia dôchodkového veku.

V obci je na zabezpečenie preneseného výkonu štátnej správy na úseku opatrovateľskej služby od r. 2005 zriadená spoločná úradovňa pre 8 obcí mikroregiónu Horehron.

obec	opatrovaní v roku 2019	opatrovateľ ky v roku 2019	zdravotné posudky v roku 2019	vydané rozhodnutia v roku 2019	OSL	Denný stacionár	zariadenia (ZPS, ZOS)
Braväcovo	4	4	1	2	0	0	2
Bacúch	3	3	7	10	3	0	7
Polomka	23	16	17	24	14	0	10
Závadka n/Hr.	23	11	16	21	9	1	11
Heľpa	21	17	33	39	17	3	19
Pohorelá	33	31	16	21	15	0	6
Val'kovňa	3	3	0	0	0	0	0
Telgárt	6	6	10	15	3	0	12
s p o l u :	116	91	100	132	61	4	67

6.4.2 Denný stacionár

Obec Heľpa prevádzkuje od r.2019 sociálne zariadenie Denný stacionár na adrese Heľpa, Školská 592/5, v ktorom poskytujú 4 pracovníci sociálne služby pre 18 klientov:

- pomoc pri odkázanosti na pomoc inej osoby,
- sociálne poradenstvo pre jednotlivca aj rodinu,
- sociálnu rehabilitáciu,
- stravovanie (raňajky, desiata, obed, olovrant),
- záujmovú činnosť (kultúrne, spoločenské, duchovné aktivity).

Služba sa poskytuje na základe rozhodnutia obce o odkázanosti na službu seniorom aj zdravotne postihnutým občanom na určitý čas počas pracovných dní a je zodpovedajúca potrebám každého s ohľadom na jeho potreby, vzťahy, rodinu.

Výhodou tohto zariadenia je domáce prostredie pre umiestnených počas dňa, vyplnený voľný čas, stretávanie sa s ľuďmi, aktivizácia, podpora samostatnosti, odborné prednášky, aktivity podľa záujmu (čítanie, ručné práce, oddych, prechádzky, výlety).

6.5 Kultúra

Obec Heľpa je charakteristická bohatým spoločenským životom. Funguje tu množstvo občianskych združení, spoločenských organizácií, klub dôchodcov, ktoré sa zúčastňujú rôznych podujatí v obci, regióne i na Slovensku.

Fungujú tu folklórne súbory Heľpan, Priehyba a Heľpančok, mužská a ženská spevácka skupina a spevácky zbor Benedictus.

V obci sa uskutočňuje množstvo kultúrnych akcií a programov. Od roku 1966 sa každoročne usporadúva folklórny festival Horehronské dni spevu a tanca v prírodnom amfiteátri, od roku 1999 detský folklórny festival Kolovrátok. Organizujú sa rôzne koncerty známych umelcov, besedy, výstavy, krojované sprievody. Pravidelnými podujatiami sú Fašiangy, oslava Dňa matiek, Uvítanie detí do života, Mesiac úcty k starším, Mikuláš, Silvester.

Obec navštívilo množstvo významných umelcov ako Karol Plicka, Pavol Dobšínský, Janko Alexy, Jozef Cíger Hronský, Zolo Palugay.

6.5.1 Miestna ľudová knižnica

Adresa: Partizánska 432/37, 976 68 Heľpa
Zodpovedná osoba: Mgr. Mária Kemková
Kontakt: 048/6700942
Prevádzkové hodiny: každú stredu v čase od 13.00 do 16.00 hod.

Obecná knižnica je presťahovaná do priestorov požiarnej zbrojnice. O knižničný fond a materiálno-technické zabezpečenie sa stará obec. Žiaci základnej školy majú prístup do knižnice kedykoľvek počas vyučovania, pretože sa v nej organizujú aj rôzne besedy.

6.5.2 Amfiteáter

Prírodný amfiteáter bol postavený v r. 1961 a jeho rekonštrukcia bola ukončená v roku 2009. Jeho zadná časť bola dostavaná do makety drevenice a bola prekrytá. Tým sa zabezpečilo, aby v prípade nepriaznivého počasia mohli účinkujúci vystupovať pod prikrytím. Stavba zapadla do koloritu už vystavaných dreveníc a skrášila okolie. Vstupná brána do prírodného amfiteátra bola postavená v typickom dedinskom štýle.

6.5.3 Materské centrum DÚHA

Adresa: Partizánska 362/36, 976 68 Heľpa
Zodpovedný pracovník: Mgr. Mária Kemková
Kontakt: tel.: 048/6700942

Materské centrum vybudovala obec Heľpa s pomocou Vidieckej organizácie pre komunitné aktivity Banská Bystrica a finančnej podpory z európskeho sociálneho fondu. Ponúka vzájomnú komunikáciu medzi matkami a deťmi navzájom, zbližovanie a utváranie priateľských vzťahov ako aj zaujímavé aktivity pre deti i dospelých. Organizuje kurzy pre mamičky, ktoré pomáhajú účelne stráviť voľný čas. Aktívne mamičky sa môžu realizovať a organizovať spoločné stretnutia, pričom využijú všetky svoje nápady a návrhy.

6.5.4 Klubovňa

Adresa: Školská 591/5, 976 68 Heľpa

Obec vytvorila priestor pre stretávanie sa dôchodcov, zdravotne ťažko postihnutých a členov rôznych spoločenských organizácií.

6.5.5 Organizácia slávnostných obradov

Obec každoročne v mesiaci október organizuje slávnostné obrady pre najmladších a najstarších obyvateľov obce - Uvítanie detí do života, Zlatú svadbu, Mesiac úcty k starším.

6.5.6 Organizácia kultúrnych podujatí

Hlavným organizátorom miestnych kultúrnych podujatí je Obec Heľpa. Kultúrne podujatia sa organizujú priebežne počas celého roka a obec pri nich spolupracuje s miestnymi dobrovoľníkmi, občianskymi združeniami a spoločenskými organizáciami.

Január – spoločné stretnutie, pietna spomienka a polozenie kytice kvetov k pamätníku padlých hrdinov v I. a II. svetovej vojne – pripomenutie udalostí oslobodenia obce,

Február – kultúrny program veselej soboty Fašiangy v Heľpe pre obyvateľov obce spojený s maškarným sprievodom dedinou, ktorý najviac upúta návštevníkov obce. Ponúka aj ochutnávku tradičných fašiangových kulinárskych špecialít.

Apríl - kultúrny program spojený s ukážkou tradícií obce „Veľká noc“ na starej fare.

Máj – slávnostný pietny akt kladenia vencov k padlým hrdinom sv. vojen, slávnosť požiarnikov v deň ich patróna sv. Floriána, oslava Dňa matiek v spolupráci so základnou, materskou a základnou umeleckou školou obec pripravuje bohatý program, ktorý vystupujúce deti venujú všetkým matkám. Detský folklórny festival Kolovrátok, ktorého sa zúčastňujú detské folklórne súbory mikroregiónu Horehron ale aj hostia z celého Slovenska.

Jún - 54. ročník Horehronských dní spevu a tanca – podujatie, ktoré obohacuje a sprítomňuje tradičné hodnoty miestnej a regionálnej kultúry. Hlavným organizátorom tohto trojdňového

folklórneho festivalu je Stredoslovenské osvetové stredisko v Banskej Bystrici. Uskutočňuje sa každoročne posledný júnový víkend a predstavia sa na ňom folklórne súbory z regiónov Banskobystrického kraja, z iných kútov Slovenska, prípadne aj zahraničia. Okrem vystúpení na pódiu v prírodnom amfiteátri vystupujú folklórne súbory aj na malom pódiu na námestí obce. Na námestí obce prebiehajú aj sprievodné akcie. Predstavujú sa tu remeselníci z celého Slovenska, je pripravená tradičná slovenská kuchyňa so svojimi heľpianskymi špecialitami. V drevenici v priestoroch prírodného amfiteátra organizuje Horehronské múzeum Brezno výstavu fotografií, zbierok, tradičných odevov a náradí z rôznych obcí regiónu.

Sprievodné podujatie „Predstavujeme obce regiónu“ zahŕňa každoročné komplexné predstavovanie vytypovaných obcí, ktoré sa zapísali do folklórneho registra nášho regiónu. Jeho obsahom je scénický program uvádzaný na javisku amfiteátra, sprievodné podujatia na heľpianskom námestí s tradičnými remeslami, zamestnaniami, domácou kuchyňou, miestnymi zaujímavosťami a výstavami, ktoré približujú históriu obce, jej materiálnu a duchovnú kultúru i súčasný život. Práve tento duchovný sa stal jedným z vybraných osobností, ktoré mali byť stíhané a odsúdené za tzv. protištátnu činnosť a podporu cudzej moci.

Júl - 8. júla sme si pripomenuli 70. výročie katolíckej akcie u nás v Heľpe. Pred 70-timi rokmi sa vzbúрили občania Heľpy proti príslušníkom ZNB a ŠtB, ktorí chceli odvliečiť miestneho duchovného otca Michala Čaneckého. Na druhý deň ráno bola obec obsadená vojskom a žandármi. Vyšetrovanie bolo veľmi tvrdé a bolo použité fyzické násilie, ktoré mnohým poškodilo zdravie. Vypočúvali okolo sto osôb, stíhali 42 a odsúdených bolo 35 osôb na podmienkové i nepodmienkové tresty. Katolícka akcia a najmä následné politické perzekúcie proti obyvateľom Heľpy mali za následok, že Heľpa bola zaradená medzi „politicky nespoľahlivé obce“, ktoré nemali rovnoprávne postavenie s inými. Jednou z najväčších foriem diskriminácie bolo odmietanie žiakov pri uchádzaní sa o štúdium na stredných a vysokých školách, čím zaostávala vzdelanostná úroveň obce. Pri 45. výročí tejto akcie bola v Heľpe za účasti zástupcov ÚV Konfederácie politických väzňov Slovenska osadená na kostole pamätná tabuľa venovaná obetiam. Podujatie začalo slávnostnou sv. omšou, ktorú celebroval dekan heľpianskej farnosti Vdp. Václav Galo, Tichou spomienkou a položením kytice kvetov k pamätnej tabuli sme strávili chvíle s heľpianskymi farníkmi, jedinou žijúcou účastníčkou tejto tragickej udalosti – Máriou Fil'ovou, deťmi pozostalých a členov okresného výboru Protikomunistického odboja. Nasledoval program v priestoroch starej fary, kde si zaspomínali všetci na tieto tragické udalosti a boli zachytené aj pre televíziu RTVS.

August – vystúpenia mladých hudobníkov súčasných populárnych hudobných kapiel pre spestrenie letných prázdnin na podujatí Horehronské Mecheche.

September – duchovný program venovaný Sedembolestnej Panne Márii patrónke Slovenska v prírodnom amfiteátri a vystúpenie muzikantov pozvaných hudobných skupín.

Október – stretnutie starých rodičov pri príležitosti oslavy Mesiaca úcty k starším, slávnosť jubilantov Zlatej svadby a Uvítanie detí do života.

December – podujatie *Od Lucii do Vili* sa organizuje v spolupráci s dobrovoľnými organizáciami v obci. Prezентuje sa tu kultúra a tradičné zvykoslovie. Je zamerané hlavne na prezentáciu trávenia zimy v minulosti (remeslá, obyčaje, zvyky, hry mládeže počas dlhých zimných večerov) a tradičná kuchyňa. Organizuje sa v priestoroch starej fary. Tkanie,

vyšívanie, pradenie, páranie peria ale aj drobné remeslá týkajúce sa výrobkov z dreva predvádzajú nielen pre obyvateľov tejto obce ale aj pre ostatných návštevníkov Heľpy. Návštevníci sa môžu zabaviť pri dobrej muzike.

Mikuláš – na tento večer sú pozvaní všetci obyvatelia obce. Akcia sa pripravuje spoločne so základnou, materskou školou a základnou umeleckou školou. Po kultúrnom programe prichádza na námestie Mikuláš na saniach s kopou sladkých balíčkov, ktoré sú rozdávané všetkým deťom obce. Pre dospelých sú pripravené heľpianske pochúťky.

Silvester na námestí – už tradične sa v posledný deň obyvatelia stretávajú spoločne na námestí a privítajú Nový rok.

Heľpa sa pre svoju krásu, originalitu krojov a zvykov stala klenotom slovenského národopisu a zdrojom inšpirácie pre slovenských aj zahraničných umelcov. V roku 2011 získala ocenenie Dedina ako klenotnica.

6.5.7 *Prezentácia obce na folklórnych festivaloch*

Obec sa zapája do rôznych kultúrnych, spoločenských aktivít a projektov v rámci celého Slovenska. Naši malí heľpianski folkloristi sa zúčastnili súťaže Horehronská valaška na Telgárte. Peťko Felej sa na súťaži Hronsecká lipová ratolesť umiestnil na 3. mieste a v súťaži Hudobného folklóru okresov Brezno a Banská Bystrica sa naša mladá dievčenská spevácka skupina umiestnila v zlatom pásme. Detskí interpreti sa zúčastnili na súťaži Horehronská valaška v Telgárte. Zúčastnili sa aj krajskej súťažnej prehliadky v Kokave nad Rimavicou, z ktorej postúpili na celoštátnu súťaž detského hudobného folklóru do Habovky. Detská ľudová hudba ZUŠ sa umiestnila v bronzovom pásme a naše speváčky v zlatom pásme.

Heľpu reprezentovali naši folkloristi aj na Kališti, kde bol spomienkový program venovaný obetiam 2. sv. vojny. Dni obce Nemecká kultúrnym programom obohatil FS Heľpan. Po dlhom čase sa naše súbory – Chlopi z Heľpy a FS Heľpan stali účastníkmi 24. ročníka folklórnych slávností Pod Kráľovou hoľou. V programe Dni obce Bystrá sa predstavili svojimi krásnymi spevmi a tancami. V septembri sme sa stali putujúcimi umelcami – FS Heľpan ráno vystupoval v Banskej Bystrici na Dni slovenského kroja, následne putoval do Obce Baďan spolu s Chlopmi z Heľpy a DFS Heľpančok, aby sa predstavili v programe venovanom Dni obce Baďan a chlopi z Heľpy po vystúpení „utekali“ späť do Banskej Bystrice na účinkovanie v Galaprograme Dni slovenského kroja. Okrem týchto podujatí Chlopi z Heľpy celé leto brázdili naše Slovensko a rozsievali svojimi hlasmi krásny horehronský spev do všetkých kútov. Nie je tajomstvom, že Chlopi z Heľpy sú už súčasťou festivalu Celoslovenského stretnutia fujaristov v Čičmanoch a nebolo tomu inak ani tohto roku. Predvianočné a vianočné zvykoslovie bolo úspešne prezentované vo vianočnej televíznej relácii Kapura Vianočný program pod taktovkou Miška Fiľu obohatili krásne spevy našich chlapov a žien.. Pásmo dostalo priestor aj v Zrkadlovom háji v Bratislave-Petržalke. Veľká vďaka všetkým našim folkloristom, ktorí túto prácu robia nezištne a hlavne zo srdca. Len takto sa uchovávajú naše tradície pre budúce generácie.

6.5.8 Spoločenské akcie obce

Obec reaguje na potrebu vytvoriť občiansku spoločnosť, uplatňuje princípy verejno-súkromného partnerstva a vytvára priestor pre realizáciu a spoluprácu občianskeho, verejného a podnikateľského sektora. Hlavným cieľom týchto aktivít je:

- koordinácia podujatí v obci, ich rovnomerné rozloženie počas celého roka,
- zapájanie občanov do kultúrno-spoločenského života podľa vlastných predstáv a to prostredníctvom realizácie drobných projektov,
- rozvíjanie kultúrno-spoločenského života v obci,
- zachovávanie zvykov, tradícií a remesiel,
- zlepšenie spolupráce občianskeho, verejného a podnikateľského sektora v obci a ich vzájomné dopĺňanie sa.

Projekt Komunita III

Obec Heľpa sa zapojila do výzvy MŠVVaŠ SR a bola úspešná v projekte Komunita III. Tieto financie boli určené na mikroprojekty, ktoré sa realizovali v rámci Obce Heľpa. Do uzávierky prišlo 29 projektov v celkovej výške 29.461,50 €. Podporených bolo 19 projektov v celkovej výške 12.000 €. Mikroprojekty boli zamerané na kultúrno-spoločenské a športové podujatia, zlepšenie životného prostredia, skvalitnenie života mladých ľudí v našej obci. Patrili sem: Jesenné tvorivé dielne, Zlepšovanie verejných priestorov, Heľpiansky kros, Zelená škola, Tanečné kráľovné – mažoretky, Školská ekotrieda – oáza zdravia, Pohybom ku zdraviu, Osobnosti regiónu naživo, Vedomostný kvíz, Food fest Heľpa 19, Summer classic, FS Priehyba spoznaj svoju obec a región, Oslava dňa materských škôl, Modernizácia verejného priestoru, Deti a mládež z Heľpy, Naším starkým, Poďme spolu tkať, Zvukotinky. Mikroprojekty podávali deti a mladí ľudia pod vedením svojich pedagógov zo ZŠ, MŠ, ZUŠ, členovia Obecného mládežníckeho parlamentu, Športového klubu, FS Priehyba.

Cieľom projektu bolo získať kompetencie potrebné k napísaniu, zrealizovaniu a vyúčtovaniu svojho mikroprojektu prostredníctvom neformálneho vzdelávania.

6.5.9 Členstvo obce v združeniach

Obec Heľpa je členom:

- Združenie miest a obcí Slovenska
- Združenia pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Regionálneho združenia miest a obcí Horehronia a Stredného Rudohoria,
- Partnerstva sociálnej inklúzie okresu Brezno,
- Vidieckeho parlamentu,
- Asociácie horských sídiel Slovenska,
- Verejno-súkromné partnerstva pre rozvoj mikroregiónu Horehron,
- Spolok pre obnovu dediny,
- Iniciatíva stredné Slovensko
- Združenie hlavných kontrolórov MO SR,
- Združenie matrikárov

6.6 Šport

6.6.1 Športový klub Heľpa

Športové aktivity sú sústredené v občianskom združení Športový klub Heľpa a realizujú sa v miestnom športovom areáli s veľkým futbalovým ihriskom, klziskom, tenisovým kurtom, bežeckou dráhou a v telocvični základnej školy s využitím pre volejbal, nohejbal, futbal, stolný tenis, florbal. K dispozícii je aj posilňovňa. Futbalový oddiel tvorí družstvo žiakov a mužov. Hokejový oddiel sa zapája aj do regionálnych súťaží. Ženy majú možnosť cvičenia aerobiku a zumbi. Celá športová verejnosť obce využíva viacúčelové ihrisko s umelým trávnikom vybudované s príspevom Nadácie SPP.

6.6.2 Športové podujatia

Krnačkové preteky

Obec Heľpa vytvára podmienky pre organizáciu jednej z etáp celoslovenského ročníka „Krnačkových pretekov“, ktoré prebiehajú v zimných mesiacoch s dobrou nádielkou snehu na Holom vrchu a tešia sa obľube širokej verejnosti.

Winter Classic

Naši hokejisti pripravili na klzisku v športovom areáli ďalší ročník hokejového turnaja pod holým nebom, ktorého sa zúčastnili tímy zo susedných obcí a Brezna.

Medzinárodný deň detí

Deti obce mohli tešiť z pripraveného športového dňa. Odohral sa futbalový zápas s rovesníkmi, mohli vidieť ukážky požiarneho útoku mladých požiarnikov, deti sa mohli zúčastniť rôznych súťaží o ceny. Postupne vystriedali jednotlivé stanovišťa (skok vo vreci, strelbu z airsoftových zbraní, loptové hry, jazdu na štvorkolke, elektrickej kolobežke, chôdzu po lane, maľovanie na tvár). Samozrejme najväčší úspech mala prehliadka požiarnej a policajnej techniky. Deti celý deň zabávala Šmoulinka so svojimi pomocníkmi.

Memoriál Štefana Bošela

Uskutočnil sa ďalší ročník Heľpianskeho krosového behu „Memoriál Štefana Bošela“. Na pripravených 4 a 8 km tratiach môžu súťažiť aj menej zdatní športovci, či deti. Preteky však nie sú iba o súťažení a dosahovaní výsledkov, ale aj o motivácii mládeže a o rozvoji športu a zdravého životného štýlu v regióne. Sprievodné akcie odštartovali špeciálnou návštevou základnej školy, počas ktorej slovenské reprezentantky v športovej strelbe Zuzana Rehák Štefečeková a Veronika Vadovičová porozprávali žiakom o svojej športovej kariére a odpovedali na zaujímavé otázky. Detičky si okrem účastníckej medaily domov odniesli aj kopu zážitkov s horskými záchranármi, ktorí im predviedli ukážku záchrannnej akcie, hasičmi, s ktorými si mohli bližšie pozrieť hasičskú techniku, nechýbalo ani maľovanie na tvár.

Kratochvíľou medzi štartom a vítaním prvých bežcov v cieľi bola krátka, no o to zaujímavejšia prednáška na tému Nordic Walking, o ktorú sa postaral pán Ján Slovák, člen

Slovak Nordic Walking Association a certifikovaný inštruktor Nordic Walking a Modern Nordic Walking. Tohtoročná účasť dospelých sa vyšplhala na 130, čo hovorí o slušnej bežeckej tradícii.

Spod vysokej siete

Volejbalové mužstvo sa zúčastnilo Vianočného turnaja v Polomke.

Branno-športový deň

Zväz technicko-športových činností zorganizoval branný deň za Tínm a prilákal všetkých, ktorí majú radi šport a chcú si zasúťažiť v streľbe.

Nechceme byť iba múdri, ale aj zdraví

Pod týmto názvom podporila Nadácia pre deti Slovenska z grantového programu Športujem rád a bezpečne projekt pre deti našej Základnej školy v Heľpe. Zámerom projektu bolo vytvoriť v škole priestor pre aktívny a bezpečný pohyb pre všetky deti. Pedagógom sa za pomoci finančných prostriedkov z nadácie podarilo vytvoriť z našej školy vedomostnú ustanovizeň s kopou športových a pohybových aktivít.

6.6.3 Cestovný ruch, turistika

- Krásne okolie Horehronského podolia priťahuje peších i cykloturistov.
- Rieka Hron je z obce splavná až do Dunaja 272 km. Je obľúbená medzi vodákmi aj rybármi. Je potrebné vybudovať pre využitie vodných športov areál, ktorý bude fungovať v letnej sezóne, aby bola rieka využívaná aj na kúpanie ako kedysi. .
- Katastrálnym územím obce prechádza niekoľko turistických chodníkov.
- Obec je dobrým miestom aj pre agroturistiku.
- Obec nie je napojená na žiadnu cyklotrasu, ani trať pre korčuliarov. Nie je vybavená ani odpočívadlami a značením.
- Heľpa slúži ako vynikajúce turistické východisko pre výlety do blízkeho okolia.
- V obci je vybudovaný prehľadný informačný systém.

Výstup na Veľký bok

Turisti z Heľpy v spolupráci s obcou Heľpa každoročne usporiadávajú prvú augustovú sobotu športové podujatie „Výstup na Veľký bok“.

Začiatok podujatia je o 8.00 hod. v priestoroch starej fary na námestí obce. **Trasa "A"** vedie z námestia /695 m.n.m./ cez Čertiaz /1066 m.n.m./ - Kolesárovú /1506 m.n.m./. Odtiaľ pokračuje trasa spoločne s **trasou "B"** po červenej turistickej značke zo sedla Priehyba /1192 m.n.m./ - cez Oravcovú /1544 m.n.m./ - Zadnú hoľu /1620 m.n.m./ - do sedla pod Veľkým bokom /1479 m.n.m./ až na samotný vrchol Veľkého boku /1727 m.n.m. /.

Tam sa účastníci zapíšu do výstupovej knihy, dostanú účastnícky odznak a pokochajú sa krásnymi výhľadmi na všetky svetové strany. Cesta späť povedie po tej istej trase až do sedla Priehyba /1192 m.n.m./ odkiaľ sú účastníci prevezení autobusmi na námestie obce.

Celková dĺžka turistickej trasy je 23 km, prevýšenie 1029 m.

Všetci účastníci sa zúčastňujú podujatia na vlastnú zodpovednosť. Organizátori pozývajú na toto podujatie všetkých bývalých aj súčasných členov klubu turistov aj s deťmi a rodinnými príslušníkmi a všetkých milovníkov nízkotatranskej letnej prírody.

Každoročne sa usporadúva aj zimný turistický pochod 31.12. **Silvestrovský výstup na Veľkú Vápenicu** 1691 m.n.m.

Cykloturistika

Cykloturistika v Heľpe má bohatú tradíciu. Niekoľko rokov po vzniku turistického oddielu, v roku 1981 sa vyčlenila skupinka, začiatkom roku 1985, ktorá založila cykloturistický oddiel. Najskôr usporiadali výlety do bližšieho okolia a neskôr aj ďalej. Postupne usporiadali pravidelne podujatia: Okolo Muránskej planiny, Okolo Kráľovej hole, Jazda do sedla Priehyba, Cez Priehybu a Čertovicu, niekoľkodňové podujatia Dolu Váhom hore Hronom, Okolo Moravy, zájazd za polárny kruh Fínsko-Švédsko, ktorého sa zúčastnili štyria členovia a veľa ďalších. Po veľmi úspešných rokoch nastal útlm, až prakticky organizovaná cykloturistika v Heľpe zanikla.

Snahou zakladateľov cykloturistiky je oživiť tieto tradície a uskutočniť nenáročnú cyklistickú jazdu pre všetkých - dedov, babky, otcov, mamy, synov, dcéry, vnučky a vnukov, proste všetkých, ktorí majú kladný vzťah k bicyklu. Podmienka je dobrý technický stav bicykla a chuť si zajazdiť. Každý sa zúčastní podujatia na vlastné nebezpečie.

Klub 3xP – pohyb, príroda, pamiatky

Klub 3xP v Heľpe je neformálna záujmová skupina, ktorá združuje záujemcov nielen o aktívny pohyb, ale aj o prírodu samotnú a takých, ktorí, majú vzťah k prírodným a kultúrnym pamiatkam. Na svojich podujatiach sa stretávajú pravidelne celý kalendárny rok. Obsah podujatí je rôznorodý, ale vždy obohacujúci o poznanie nových lokalít Slovenska s ich raritami, zaujímavosťami, s pohybom za zdravím v prírode, aj s krásnymi zážitkami, doplnený o záujmové aktivity.

Zrealizovali 11 celodenných turistických podujatí. Bol to zážitkový a vždy nový a neopakovateľný výstup na hrad Muráň. Zašli si za Kráľickým a potom aj za Pohorelským vodopádom. Urobili sme veľmi peknú túru k prameňu Ipl'a. Zaujímavá bola Zbojská s prechodom Čertovou roklinou, ktorá sa podobá na rokliny Slovenského raja a ktorou sme prešli cez Chodník zbojníka Juraja Surovca. Podnetná a pietna bola návšteva Kalvárie v Brezne. Zúčastnili sme sa turistických akcií: Oslobodenie Brezna, Oslobodenie Čierneho Balogu, Zechenterovej cesty za zdravím, rozhľadňa na Pustom vrchu a hrebeňová túra Zrazy. Boli na 11 výletoch vlakom či autobusmi. Upútala ich Šikľavá skala s ľadopádmi na Spiši. Zaujímavým zážitkom bol tradičný výlet na Hrebienok k ľadovým sochám a k Rainerovej útulni. Obdivovali historický kostolík s unikátnymi freskami v Čeríne aj prírodnú raritu Mičinské travertíny. Arborétum Borová hora s rozáriom a sukulentami stáli tiež za návštevu. V Spišskej Novej Vsi navštívili múzeum v Provinčnom dome, najvyššiu kostolnú vežu s dvoma radmi hodín a najväčšie šošovkovité námestie v strednej Európe. Pekná bola Gelnica s hradom a pamiatkami. V lete to boli Habakuky s rozprávkovými divadielkami. Zaujímavý bol výlet minibusom do Podpoľania. V Detve, kde sme si pozreli miniskansen detvianskych krížov. Pokračovali na Kaľamárku a prezreli si tento jedinečný prírodný skalný útvar. Ďalej to

bola návšteva unikátneho kostolíka na Raticovom vrchu nad Hriňovou. Toľko krásnych a zaujímavých lokalít v tesnej blízkosti neďaleko od nás. Uskutočnili sme poznávací výlet do Bojníc na zámok a do ZOO. Druhý poznávací výlet bol na Bradlo, kde sme si pripomenuli 100. výročie tragickej smrti veľkého Slováka Milana Rastislava Štefánika. Vyšli sme do jaskyne Driny a navštívili zámok v Smoleniciach. Pravidelne sme chodili získavať energiu kúpaním sa do Holydaiparku Kováčová. Jeseň si spestrili vyrezávaním tekvic v klubovni. Boli vo Zvolene na divadelnom predstavení Charliho teta. Upravili okolie kríža pod Holým vrchom.

6.7 Hospodárstvo

6.7.1 Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie

- V obci sa nachádza pošta, lekáreň, zdravotné stredisko a špecializované lekárske ordinácie, miestna ľudová knižnica, bankomat Slovenskej sporiteľne. Pohotovostná služba je z obce presťahovaná do okresného mesta Brezna.
- Služby polície zaisťuje OR PZ Brezno s oddelením v Pohorelskej Maši a v Brezne. V obci je zriadený dobrovoľný hasičský zbor a v nových priestoroch v Závadke nad Hronom sídli profesionálny Hasičský záchranný zbor.
- Nákupné stredisko COOP Jednoty s troma predajňami otvorené i cez víkend.
- V obci pôsobí 53 podnikateľských subjektov - menších obchodov, poskytovateľov služieb, zmiešané predajne, ovocie a zelenina, domáce a kancelárske potreby, kaderníctvo, kozmetický salón, servis automobilov, autotechna, stavebniny, priemyselný tovar, atď.
- Zamestnanosť v obci zabezpečuje výrobný podnik na gumové profily, poľnohospodársky podnik, stavebná firma.
- V obci sú 4 reštauračné zariadenia v rôznych cenových skupinách.
- Ubytovacie kapacity 200 miest poskytujú hotel, súkromné penzióny ako aj ubytovanie na súkromí.

Ubytovacie a reštauračné zariadenia v obci

Penzión MAJK

Adresa: Murgašova 830, 976 68 Heľpa

tel.: 048/6186793, 0907 885 841,

fax.: 048/6186278,

e-mail: penzion@majk.sk www.penzion.majk.sk

Penzión MAJK je prevádzkovaný od roku 2002 s počtom lôžok 49 v 19 izbách. Každá izba má vlastné WC, sprchu, prípojku na telefón, internet, TV. Penzión poskytuje nielen oddych a relax, ale aj športové vyžitie pre návštevníkov každého veku a v každom počasí od jari až do zimy. Okrem príjemného ubytovania a domácej stravy tam môžete nájsť reštauráciu, denný bar, zasadaciu miestnosť s TV a projektorom, telocvičňu, fitness, bazén, saunu, vírivku, soľnú jaskyňu, športový areál, ihrisko s ľadovou plochou (sezónne), autobus,

ohnisko, parkovisko, trávnaté ihrisko. V blízkosti je vodná nádrž s možnosťou rybolovu, niekoľko lyžiarskych stredísk, cyklotrasy a k tomu vždy príjemné slovo a úsmev personálu. V prípade záujmu je možné pre návštevníkov zabezpečiť predstavenie ľudovej kultúry v podobe vystúpenia folklórnych skupín pôsobiacich v Heľpe.

Penzión LUCS - Michal Ďurica

Adresa: Partizánska 321, Heľpa
tel.: 048/6186252, 6186206, 0907 818 957
fax.: 048/6186232,
e-mail: lucs@penzionlucs.sk
www.penzionlucs.sk

Penzión Lucs je ideálnym prostredím kolektívnych i individuálnych zájazdových pobytov, školení, seminárov, recepcií a spoločenských posedení.

V objekte sa nachádza: 1 samostatný apartmán s balkónom (1/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (vírirková vaňa, umývadlo, WC), 2 samostatné izby s balkónom (2/2+2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC), 13 samostatných izieb s balkónom (1/3+1, 4/3, 3/2+2, 5/2) s vlastným sociálnym zariadením (umývadlo, sprcha, WC), spoločenská miestnosť s krbom a barom (30 miest), jedáleň s možnosťou polpenzie a plnej penzie (120 miest), piváreň (40 miest), záhradné posedenie, celoročná prevádzka, parkovanie áut v uzavretom dvore.

Hotel HEĽPA- Ing. Helena Melková

Adresa: Hlavná 65/35, 976 68 Heľpa
tel.: 048/6186235,
fax: 048/6186236
e-mail: helena.melkova@post.sk
hotelhelpa.szm.sk

Ubytovanie v hoteli Heľpa ocenia všetky vekové kategórie a náročnejší aj menej nároční návštevníci. Izby sú dvoj, troj, štvor-lôžkové, prípadne päť lôžkové s možnosťou prísteliek. Každá izba má vlastné sociálne zariadenie, TV a wifi.

Reštaurácia je orientovaná na Slovenskú ľudovú kuchyňu, ponúkajú špeciality s lesnými plodmi a v sezónnom období aj výrobky zo salaša.

Od roku 1998 prešiel hotel postupne rekonštrukciou, počas ktorej získaval na atraktivite. Bolo vybudované aj malé, ale príjemné wellness centrum. Svoje telo aj myseľ môžete zrelaxovať v bazéne s hydromasážnymi prvkami, vybrať si z troch druhov sáun – inhalačnej, fínskej – suchej, a tureckej – parnej, či oddýchnuť si v soľnej jaskyni. Pozitívne na ľudský organizmus pôsobí aj knipov kúpeľ nôh, vhodný po únavnej túre, či dobrej lyžovačke. Tento striedavý kúpeľ v studenej a teplej vode je balzamom na unavené dolné končatiny a má dobrý vplyv na celé telo ako aj myseľ. Jeho súčasťou je thepidárium s vyhrievanými ležadlami.

Hotel Heľpa ponúka v každom ročnom období široké spektrum služieb. Od kompletného spoločenského, hudobného i gastro servisu pri organizovaní svadiieb, plesov, osláv a rodinných stretnutí, po zabezpečenie lyžiarskych zájazdov, školení a seminárov, až po

školy v prírode. V prípade nepriaznivého počasia sú v priestoroch hotela k dispozícii spoločenské hry, biliard, bowling, ako aj stolný tenis i futbal. V lete je možné využiť priestory neďalekého futbalového štadióna a tenisových kurtov, v zime príde vhod požičovňa lyží.

Podnikateľské subjekty v obci:

Podnikateľské subjekty v obci Heľpa					
P.č.	Podnikateľský subjekt	Prevádzka	Adresa		
	Obchodné meno	Názov	Ulica	Súp.č.	Or.č.
1.	Helena Melková	Hotel Heľpa	Hlavná	63	33
2.	Ing. Jozef Pompura	Helgas - priemyselný tovar	Hlavná	72	41
3.	Pavel Zíbrík	Zikom - stavebniny	Hlavná	73	48
4.	Miloš Kollárik	Plyn,voda.elektro, kúrenie-PVEK	Hlavná	73	48
5.	Mariana Borčinová	Hedera - kvetinárstvo	Hlavná	85	60
6.	COOP Jednota	Potraviny, Zmiešaný tovar	Burkovaná	87	6
		Potraviny, Zmiešaný tovar	Partizánska	321	32
		Potraviny, Zmiešaný tovar	Partizánska	467	83
7.	Mgr.Janka Kutliaková	Fox s.r.o.-kovošrot	MLadežnícka	113	2
8.	Božena Maková	Remeli - lekáreň	Hlavná	121	62
9.	MUDr. KUKULLA	Ambulancia všeobecná	Hlavná	121	62
10.	Mária Fedorová	Potraviny	Hlavná	127	1
11.	Anna Beráková	R+B Cyklošport - šport. potreby	Hlavná		
12.	Mária Rusnáková	Kaderníctvo	Hlavná	152	72
13.	Ing. Ľubomír Kozubík	Mäsokombinát NORD SVIT, s.r.o.	Hlavná	152	72
14.	Pavel Mak	Autohelp - predaj súčiastok	Hlavná	193	118
15.	Hronček Vladimír	Drevovýroba	Potočná	292	4
16.	Alžbeta Ďurajdová	Vínoteka	Krížna	294	50
17.	Ján Riapoš	Balla - potraviny, zmiešaný tovar	Partizánska	309	20
18.	Anna Putnoková	textil	Partizánska	309	20
19.	Ľubomíra Pribylinová	Domáce potreby FAROT	Partizánska	309	34
20.	MMJ Invest s.r.o.	počítačový servis	Partizánska	309	34
21.	Michal Ďurica	Penzión LUCZ	Partizánska	321	32
22.	Marta Giničová	Textil - Edera	Partizánska	321	32
23.	Ľudmila Blažeková	Galantéria, textilné výrobky	Burkovaná	323	8
24.	Marcela Štúberová	VIKTÓRIA - Textil	Burkovaná	323	8
25.	Eva Ceroanská	krajačské služby	Burkovaná	323	8
26.	Cyril Mihňák	Potraviny a cukráreň Cukrarenka	Burkovaná	323	8
27.	Anna Gašperanová	TOMI textil	Burkovaná	340	24
28.	Paulína Marta Ďuricová	Kvetinárstvo Flóranka	Burkovaná	340	24
29.	Milan Riapoš	Pizzéria na námestí	Partizánska	354	58
30.	Juraj Jonás	Pohostinstvo "Jonás & spol.ŠPECIAL"	Partizánska	362	36
31.	Slávka Kubandová	Učtovníctvo ESENEL	Partizánska	362	36
32.	Anna Pribylinová	Pohostinstvo "U Šmajtáka"	Furtačka	430	24
33.	Slovenská pošta, a.s.	Pošta	Partizánska	433	37
34.	Ing. Ján Oravkin	HELORA - drevovýroba	Partizánska	532	110
35.	Jozef Fiľo	OVb - finančné poradenstvo	Farská	587	1
36.	Rastislav Bariak	Očko OPTIK	Farská	587	1
37.	OBK s.r.o.	stavebná firma	Školská	589	1
38.	Obec Heľpa	Denné centrum IMPULZ n.o.	Školská	591	7
39.	Martin Čemák - Autotech	Autotechna	Hurbanova	667	10
40.	Jana Takacsová	Me&Ta - bar	Alexyho	693	1

41.	Marian Oravkin	Autopneuservis	Hurbanova	748	16
42.	Alžbeta Maková	ALLMA - Potraviny, zmiešaný tovar	Krížna		1
43.	MUDr. Slavomír Pôbiš	Ambulancia detská	Krížna	812	2
44.	MUDr. GERBERY	Ambulancia všeobecná	Krížna	812	2
45.	MUDr. Dana Lepková	Ambulancia zubná	Krížna	812	2
46.	Rehabilitácia, v.o.s., Fiľová	Rehabilitácia	Krížna	812	2
47.	Mgr. Zlatica Slízova	Lekárneň	Krížna	812	2
48.	Nikola Maková	Salon Nikol - kozmetický salón	Krížna	812	2
49.	Úrad práce,soc.vecí a rodiny	pracoviško Heľpa	Krížna	812	2
50.	Ján Kukuľa	Penzión MAJK	Murgašová	830	9
51.	Michal Ďurica	AGROHELP s.r.o. - Družstvo	Heľpa		
52.	Ján Kukuľa	MAJK s.r.o.	Heľpa	1108	
53.	Martina Hrdá	Chovateľské potreby	Burkovaná	326	13

6.7.2 Doprava

- Cez obec Heľpa prechádza železničná trať Zvolen – Červená Skala. Pravidelná doprava bola obmedzená na spojenie len v čase školskej a zamestnaneckej dopravy s časovým odstupom. V obci stojí rýchlik Horehronec z Bratislavy do Košíc.
- S priľahlými obcami je tradičné spojenie pravidelnou autobusovou dopravou, ktorú poskytuje integrovaný dopravný systém dopravnej spoločnosti SAD Zvolen. V obci je zrušená miestna hromadná doprava..
- Cez obec prechádza štátna cesta I. triedy I/66.
- Obec spravuje 33 km miestnych komunikácií. Stav asfaltových kobercov je dobrý, nakoľko sa každoročne sa opravujú poškodené úseky.
- Na miestnych potokoch Krivul'a a Teplica sú zrekonštruované premostenia.
- Obec zabezpečila vypracovanie nového Pasport-u dopravného značenia a postupne nakupuje potrebné dopravné značky.

6.7.3 Technická infraštruktúra

- V obci je vybudovaná vodovodná sieť. Jej rekonštrukcia prebehla v rokoch 2009-2010 z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania Stredoslovenskej vodárenskej prevádzkovej spoločnosti Banská Bystrica.
- Hlavným distribútorom elektrickej energie je spoločnosť Stredoslovenská energetika Žilina.
- Obec je na 80 % napojená na miestnu splaškovú kanalizáciu.
- V r. 2012 sa ukončila výstavba novej čistiarne odpadových vôd z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce.
- Celá obec je napojená na stredotlakový plynovod.
- Verejné osvetlenie pokrýva s dostatočnou svietivosťou pre potreby obce všetky frekventované úseky a používa 352 svetelných bodov s úspornými sodíkovými výbojkami.
- V obci funguje poskytovateľ bezdrôtového pripojenia k internetu a wifi zónu.

6.7.4 Životné prostredie

- Veľmi dobrá kvalita životného prostredia je dôvodom, prečo je obec dobrým miestom na bývanie.
- Zároveň ide v menšej miere aj o chatársku a trampovú oblasť.
- Obec je z oboch strán obklopená lesmi národných parkov NAPANT, Muránska planina, chránenej krajinnej oblasti Veľká Stožka.
- Obec v rámci projektu Regenerácia sídel upravila miestny park na námestí obce. Osou obce je potok Krivul'a. Potôčik Teplica nikdy nezamŕza.
- V obci je aj menej výdatný minerálny prameň železitej vody.
- Poľnohospodárstvo ani priemyselná činnosť v obci výrazne nenarušujú krajinný charakter.
- Obec vybudovala z prostriedkov eurofondov a spolufinancovania obce zberný dvor na separáciu 5 zložiek odpadu.

- V obci boli rozmiestnené farebné kontajnery na triedený odpad, ktoré sa pravidelne odvážajú a tým sa nahradilo odvážanie vriec s vytriedeným odpadom spreď rodinných domov.

Žlté kontajnery sú určené na sklo. Zelené kontajnery sú určené na PET fľaše. Modré kontajnery sú určené na zber papiera, lepenky, novín a časopisov. V obci sú umiestnené aj kontajnery na plechovky a žiarovky. Nebezpečný odpad a elektro odpad sa zbiera na zbernom dvore v priebehu celého roka a 2x ročne vopred vyhláseným zberom. Ostatné zložky odpadu, ktoré nepatria do triedeného odpadu sa zbierajú do kukanádob.

- Okrem bežných druhov odpadov môže občan našej obce na zberný dvor doniesť aj objemný odpad (napr. nábytok, konáre zo stromov, kríkov, či drobný stavebný odpad). O presných prevádzkových podmienkach zberného dvora sú občania informovaní v miestnom rozhlase a na internetovej stránke.
- Na biologický rozložiteľný odpad (trávu) sú určené kompostéry, ktoré občania dostali od obce do užívania z prostriedkov environmentálneho fondu.

7 INFORMÁCIE O VÝVOJI OBCE Z POHLADU ROZPOČTOVNÍCTVA

7.1 Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019

Rozpočet obce je základom finančného hospodárenia obce v príslušnom rozpočtovom (kalendárnom) roku. Pred schválením je rozpočet obce zverejnený 15 dní spôsobom obvyklým v obci. Rozpočet obce je súčasťou rozpočtu sektora verejnej správy a obsahuje príjmy a výdavky, v ktorých sú vyjadrené finančné vzťahy k právnickým a fyzickým osobám pôsobiacim na území obce, obyvateľom žijúcim na tomto území vyplývajúce zo zákonov a z iných všeobecne záväzných právnych predpisov, všeobecne záväzných nariadení obce ako aj zo zmlúv. Zahŕňa aj finančné vzťahy štátu k rozpočtom obcí a k rozpočtovým organizáciám zriadeným obcou.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie zabezpečujú rôzne spoločenské úlohy nevýrobnej povahy. Ich prostredníctvom štát plní prevažnú väčšinu svojich hospodársko-organizačných, kultúrnych, výchovných a iných funkcií.

Obec a ňou zriadené rozpočtové organizácie hospodária s rozpočtovými prostriedkami a s prostriedkami prijatými od iných subjektov a zostavujú svoj rozpočet príjmov a výdavkov.

Obec financuje svoje potreby predovšetkým z vlastných príjmov, dotácií zo štátneho rozpočtu a z ďalších zdrojov. Na plnenie svojich úloh môže obec použiť návratné zdroje financovania a prostriedky mimorozpočtových peňažných fondov. Obec môže svoje úlohy financovať aj z prostriedkov združených s inými obcami, so samostatnými krajmi a s inými právnickými osobami alebo fyzickými osobami.

7.1.1 Rozpočtové hospodárenie obce

V rozpočte obce sa uplatňuje rozpočtová klasifikácia v súlade s osobitným predpisom. Rozpočet na rok 2019 bol zostavený v súlade s ust. § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Rozpočet sa vnútorne člení na:

- **bežný rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o bežnom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.
- **kapitálový rozpočet**, v ktorom uvádza údaje o kapitálovom rozpočte príjmov a výdavkov na príslušný rok a o ich realizácii od začiatku roka do konca sledovaného obdobia v členení podľa rozpočtovej klasifikácie.
- **finančné operácie**, ktorými sa realizujú návratné zdroje financovania a ich splácanie.

Rozpočet na rok 2019 bol zostavený ako vyrovnaný. Podľa § 4 ods. 4 cit. zákona obec schválila, sledovala a vyhodnotila rozpočet ako jeden celok vrátane rozpočtov zriadených rozpočtových organizácií. Tieto údaje sa preberajú z podkladov finančných výkazov obce a zriadených rozpočtových organizácií.

Rozpočtové hospodárenie obce Heľpa sa počas roka 2019 riadilo rozpočtom zostaveným v súlade s §10 cit. zákona, ktorý bol schválený uznesením obecného zastupiteľstva č.768 dňa 29.11.2018. Upravený rozpočet predstavuje schválený rozpočet zmenený 9. rozpočtovými opatreniami podľa ust. § 14 cit. zákona.

Operatívna evidencia všetkých vykonaných rozpočtových opatrení:

Por.č.	Uz.č.	zo dňa	Rozpočtové opatrenie	Zmena v príjmoch v Eur	Zmena vo výdavkoch v Eur
1.	78	14.3.2019	§14 ods.2 písm. b), c), d)	58 068	58 068
2.	123	10.5.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	6 945	6 945
3.	164	14.6.2019	§14 ods.2 písm. b), c), d)	76 845	76 845
4.	172	1.8.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	-289	-289
5.	193	23.8.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	13 753	13 753
6.	238	10.10.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	-1 424	-1 424
7.	252	4.11.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	310	310
8.	268	22.11.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	-1 391	-1 391
9.	307	12.12.2019	§14 ods.2 písm. b), c)	4 035	4 035

Poznámka: § 14 ods. 2 písm.

- a) presun rozpočtovaných prostriedkov v rámci schváleného rozpočtu, pričom sa nemenia celkové príjmy a celkové výdavky
- b) povolené prekročenie a viazanie príjmov,
- c) povolené prekročenie a viazanie výdavkov,
- d) povolené prekročenie a viazanie finančných operácií.

7.1.2 Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia za rok 2019

REKAPITULÁCIA ROZPOČTU			
Názov položky	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočné plnenie 12/2019
príjmy bežného rozpočtu	2 160 910	2 297 244	2 174 082,40
výdavky bežného rozpočtu	2 152 110	2 285 084	1 949 005,89
stav bežného rozpočtu	8 800	12 160	225 076,51
príjmy kapitálového rozpočtu	620 702	519 720	312 995,89
výdavky kapitálového rozpočtu	1 020 702	1 044 520	452 162,62
stav kapitálového rozpočtu	-400 000	-524 800	-139 166,73
finančné operácie príjmové	402 140	523 640	137 206,60
finančné operácie výdavkové	10 940	11 000	881,67
rozdiel finančných operácií	391 200	512 640	136 324,93
CELKOVÝ STAV ROZPOČTU OBCE s RO:	0	0	222 234,71

Obec zostavila v roku 2019 prebytkový bežný rozpočet vo výške 8.800,- Eur a dosiahla prebytkový bežný rozpočet vo výške 225.076,51 Eur.

Kapitálový rozpočet zostavila ako schodkový vo výške – 400.000,- Eur a dosiahla schodkový kapitálový rozpočet vo výške –139.166,73 Eur. Svoj rozpočet obec plánovala dorovnaný rozdielom finančných operácií vo výške 391.200,- Eur. V skutočnosti jej na vyrovnanie rozpočtu v roku 2019 stačilo 136.324,93 Eur.

Na základe rozhodnutia obecného zastupiteľstva boli v príjmových finančných operáciách zahrnuté prostriedky na krytie schodku kapitálového rozpočtu, ktorý bol v priebehu rozpočtového roka krytý aj prebytkom bežného rozpočtu, kapitálovými príjmami a dofinancovaný z peňažných fondov obce vo výške 135.866,73 Eur. Do rozpočtu boli zapojené prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv na údržbu nájomného bytového domu vo výške 480,00 Eur. Ďalej boli zapojené finančné prostriedky školskej jedálne z predchádzajúcich rokov vo výške 389,87 Eur, ktoré boli použité na prevádzku školskej jedálne a zostatok poskytnutých a nevyčerpaných finančných prostriedkov dotácie Nadácie pre deti Slovenska vo výške 444,00, ktoré boli použité na športové potreby detí. V rámci príjmových a výdavkových operácií boli zúčtované správne poplatky za štátne služby integrovaného obslužného miesta vo výške 26,00 Eur. Vo výdavkových finančných operáciách obce sú zahrnuté splátky istiny úveru zo ŠFRB vo výške 855,67 Eur.

7.2 Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2019

Výsledok rozpočtového hospodárenia obec zisťuje podľa ustanovenia § 2 a § 10 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov po zúčtovaní celkových príjmov a výdavkov ako výsledok bilancie celkových príjmov a celkových výdavkov rozpočtu obce (vrátane príjmov a výdavkov svojich zriadených rozpočtových organizácií).

Stav hospodárenia	Schválený rozpočet	Upravený rozpočet	Skutočnosť 12/19	Skutočnosť 12/18	Skutočnosť 12/17
Celkové príjmy:	2 781 612	2 816 964	2 487 078	1 984 434,83	1 817 023,75
bežné príjmy obce	2 092 580	2 222 643	2 103 110,85	1 904 852,86	1 790 113,07
kapitálové príjmy obce	620 702	519 720	312 995,89	60 444,88	15 233,88
bežné príjmy RO	68 330	74 601	70 971,55	19 137,09	11 676,80
Celkové výdavky:	3 172 812	3 329 604	2 401 169	1 867 797,38	1 735 645,84
bežné výdavky obce	1 382 145	1 494 623	1 162 210,48	987 361,12	975 419,01
kapitálové výdavky obce	1 020 702	1 044 520	452 162,62	199 887,17	227 336,03
bežné výdavky RO	769 965	790 461	786 795,41	680 549,09	532 890,80
Výsledok rozpočtového hospodárenia obce:	-391 200	-512 640	85 909,78	116 637,45	81 377,91

V zmysle ust. § 16 odsek 6 zákona č. 583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v znení nesk. predpisov sa na účely tvorby peňažných fondov pri usporiadaní prebytku rozpočtu obce podľa § 10 ods. 3 písm. a) a b) citovaného zákona z tohto prebytku 222.234,71 Eur vylučujú:

- nevyčerpané prostriedky zo ŠR účelovo určené na bežné výdavky na stravné detí poskytnuté v predchádzajúcom rozpočtovom roku v sume: 6.488,40 Eur,

- nevyčerpané prostriedky z fondu prevádzky, údržby a opráv nájomných bytov podľa ustanovenia § 18 ods.2 zákona č.443/2010 Z.z. o dotáciách na rozvoj bývania a o sociálnom bývaní v z.n.p. v sume 1.636,40 Eur,
- nevyčerpané prostriedky z účelovo určených darov a grantov (FPU) podľa ustanovenia § 5 ods. 3 zákona č.583/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov v sume 7.250,00 Eur,
- nevyčerpané prostriedky školského stravovania na stravné a réžiu podľa ustanovenia §140-141 zákona č.245/2008 Z.z. o výchove a vzdelávaní (školský zákon) a o zmene a doplnení niektorých zákonov v sume 3.950,45 Eur,
- finančné operácie v sume: 136.324,93 Eur,

ktoré je možné použiť v rozpočtovom roku v súlade s ustanovením § 8 odsek 4 a 5 zákona č.523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov.

Výsledok rozpočtového hospodárenia je v roku 2019 prebytok vo výške: 66.584,53 Eur.

Výsledok hospodárenia podľa metodiky ESA 2010

Podľa ust. § 4 ods. 7 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy sa pre potreby vyčíslenia prebytku/schodku rozpočtu obce ako subjektu verejnej správy uplatňuje jednotná metodika platná pre Európsku úniu ESA 2010.

Obec v roku 2019 vykazovala tieto údaje:

Číslo riadku	Ukazovateľ (hlavná kategória ekonomickej klasifikácie)	Suma v Eur
1	PRÍJMY (100 + 200 + 300) a príjmové finančné operácie (400 + 500)	2 624 285
2	v tom: daňové príjmy (100)	1 187 235
3	nedaňové príjmy (200)	245 547
4	granty a transfery (300)	1 054 296
5	príjmové finančné operácie (400, 500)	137 207
6	VÝDAVKY (600 + 700) a výdavkové finančné operácie (800)	2 402 050
7	v tom: bežné výdavky (600)	1 949 005
8	kapitálové výdavky (700)	452 163
9	výdavkové finančné operácie (800)	882
10	Prebytok (+)/schodok (-) = hotovostný (r.1 - r.6)	222 235
11	Prebytok (+)/schodok (-) po vylúčení príjmových a výdavkových finančných operácií (r.1 - r.5 - r.6 + r.9)	85 910
12	Zmena stavu vybraných pohľadávok (+, -) (r.13 - r.14)	3 139
13	stav vybraných pohľadávok ku koncu sledovaného obdobia	26 141
14	stav vybraných pohľadávok k 31. 12. predchádzajúceho roka	23 002
15	Zmena stavu vybraných záväzkov (+, -) (r.17 - r.16)	-14 210
16	stav vybraných záväzkov ku koncu sledovaného obdobia	84 506
17	stav vybraných záväzkov k 31.12. predchádzajúceho roka	70 296
20	Zahrnutie položiek časového rozlíšenia (r.12 + r.15)	-11 072
21	Prebytok (+)/schodok (-) v metodike ESA 2010 (r.11 + r.20)	74 838

7.3 Vývoj rozpočtového hospodárenia

Druh rozpočtu	Rozpočet 2016 skutočnosť	Rozpočet 2017 skutočnosť	Rozpočet 2018 skutočnosť	Rozpočet 2019 skutočnosť	Rozpočet 2020 plán	Rozpočet 2021 plán	Rozpočet 2022 plán
príjmy bežného rozpočtu	1 653 952	1 801 789	1 923 990	2 174 082	2 363 900	2 293 230	2 309 560
výdavky bežného rozpočtu	1 454 280	1 508 309	1 667 910	1 949 005	2 362 040	2 268 300	2 300 590
Bežný rozpočet	199 672	293 480	256 080	225 077	1 860	24 930	8 970
príjmy kapitálového rozpočtu	2 430	15 234	60 445	312 996	663 100	200 000	200 000
výdavky kapitálového rozpočtu	241 920	227 336	199 887	452 163	972 620	286 000	250 000
Kapitálový rozpočet	-239 490	-212 102	-139 442	-139 167	-309 520	-86 000	-50 000
finančné operácie príjmové	84 555	87 331	129 336	137 207	308 650	62 100	42 100
finančné operácie výdavkové	37 223	789	879	882	990	1 030	1 070
Finančné operácie	47 332	86 542	128 457	136 325	307 660	61 070	41 030
CELKOVÝ STAV:	7 514	167 920	245 094	222 235	0	0	0

7.4 Programový rozpočet obce

Obec Heľpa úspešne zaviedla programové rozpočtovanie ako systém plánovania, rozpočtovania, monitorovania a hodnotenia, ktorého cieľom je dlhodobo dosahovať hospodárnosť, efektívnosť a výkonnosť pri využívaní verejných zdrojov a zabezpečil sa transparentný a zodpovedný prístup pri rozdeľovaní a čerpaní verejných prostriedkov a zvýšila kvalita poskytovaných služieb obyvateľstvu.

Programový rozpočet zahŕňa programy, podprogramy, prvky, projekty vrátane aktivít rozpočtových organizácií. Hodnotenie programu sa uskutočňuje v porovnaní dosiahnutých výsledkov so schváleným programovým rozpočtom. Osobitne sa prehodnocuje každý program z hľadiska tvorby a rozdelenia zdrojov podľa schválených programov, plnenie jeho zámerov, cieľov a vyhodnotia sa merateľné ukazovatele cieľov a výstupov.

Obec Heľpa môže skonštatovať, že počas roka 2019 boli odstránené príčiny a boli prijaté opatrenia, ktoré viedli k odstráneniu neželaného stavu a nakoniec boli všetky zámery a ciele, ktoré si obec stanovila splnené.

Programovú štruktúru programového rozpočtu obce Heľpa tvorí 11 programov, 43 podprogramov a 32 prvkov a projektov. Čerpanie finančných prostriedkov podľa programovej štruktúry je spracované do nasledovnej tabuľky:

Rozpočtový program	Rozpočtové výdavky /názov položky/	Skutočnosť k 31.12.19	Skutočnosť k 31.12.18
1 - Plánovanie, manažment a kontrola (manažment obce, vnútorná kontrola, členstvo v organizáciách, plánovanie rozvoja, propagácia a prezentácia)	610 – Mzdové náklady	108 474,81	96 367,04
	620 – Poistné	43 504,62	38 224,28
	630 – Tovary a služby	72 353,34	46 306,25
	640 – Bežné transfery	13 158,10	7 967,46
	650 – Splácanie úrokov z úverov	0,00	0,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	61 333,03	19 842,30
	810 - Ostatné výdavkové operácie	26,00	62,00
	820 – Splácanie istín	855,67	817,06
	Spolu	299 705,57	209 586,39

2 - Služby občanom (organizácia slávnostných obrádov, matričná činnosť, cintorínske a pohrebné služby, obecný rozhlas, noviny, zdravotné stredisko, správa a evidencia majetku obce, spoločné úradovne, voľby)	610 – Mzdové náklady	85 670,88	75 428,11
	620 – Poistné	30 878,71	25 985,76
	630 – Tovary a služby	78 279,35	79 978,14
	640 – Bežné transfery	3 250,28	2 652,93
	710 – Obst. kapitálových aktív	36 424,76	6 446,70
	Spolu	234 503,98	190 491,64
3 – Bezpečnosť (ochrana pred požiarmi, civilná ochrana)	610 – Mzdové náklady	1 810,01	1 692,54
	620 – Poistné	1 109,84	930,54
	630 – Tovary a služby	11 206,44	8 803,91
	640 – Bežné transfery	0,00	166,00
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	76 359,13
	Spolu	14 126,29	87 952,12
4 – Komunikácie (správa a údržba miestnych komunikácií)	610 – Mzdové náklady	4 102,15	2 193,95
	620 – Poistné	1 548,26	766,70
	630 – Tovary a služby	4 788,62	18 632,48
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	61 150,52
	Spolu	10 439,03	82 743,65
5 - Odpadové hospodárstvo (nakladanie s odpadom, kanalizácia a ČOV, zberný dvor)	610 – Mzdové náklady	26 133,33	19 954,28
	620 – Poistné	8 972,96	6 989,06
	630 – Tovary a služby	50 548,32	49 436,35
	710 – Obst. kapitálových aktív	213 721,17	2 304,60
	Spolu	299 375,78	78 684,29
6 – Vzdelávanie (materská škola, školská jedáleň, základná škola, školský klub detí, základná umelecká škola)	610 – Mzdové náklady	605 129,95	517 845,45
	620 – Poistné	222 978,08	185 562,75
	630 – Tovary a služby	232 261,04	191 688,56
	640 – Bežné transfery	7 921,46	1 245,04
	710 – Obst. kapitálových aktív	137 383,66	22 442,20
	Spolu	1 205 674,19	918 784,00
7 – Šport (dotácie na šport, infraštruktúra pre telovýchovu a šport, prevádzka športového areálu)	610 – Mzdové náklady	0,00	0,00
	620 – Poistné	0,00	0,00
	630 – Tovary a služby	4 736,26	8 592,30
	640 – Bežné transfery	12 200,00	13 000,00
	720 – Kapitálové transfery	3 300,00	3 568,34
	Spolu	20 236,26	25 160,64
8 – Kultúra (organizácia kultúrnych podujatí, amfiteáter, miestna ľudová knihnica, príspevky na kultúrne podujatia a spoločenské aktivity)	610 – Mzdové náklady	9 929,47	8 808,44
	620 – Poistné	3 478,08	3 144,04
	630 – Tovary a služby	61 747,47	56 129,92
	640 – Bežné transfery	27 460,60	26 675,00
	Spolu	102 615,62	94 757,40
9 - Prostredie pre život (verejné osvetlenie, správa a údržba zelene)	610 – Mzdové náklady	2 001,64	1 759,48
	620 – Poistné	705,74	663,69
	630 – Tovary a služby	19 713,27	19 612,97
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	7 773,38
	Spolu	22 420,65	29 809,52
10 – Bývanie (správa a údržba bytového fondu obce, individuálna bytová výstavba v obci)	630 – Tovary a služby	3 654,86	2 903,76
	650 – Splácanie úrokov z úverov	647,57	686,18
	710 – Obst. kapitálových aktív	0,00	0,00
	Spolu	4 302,43	3 589,94

11 – Sociálne služby (opatrovateľská služba v byte občana, starostlivosť o občanov v núdzi, starostlivosť o seniorov)	610 – Mzdové náklady	127 284,08	96 052,92
	620 – Poistné	42 841,08	32 157,88
	630 – Tovary a služby	15 139,14	10 901,66
	640 – Bežné transfery	3 386,08	8 004,39
	Spolu	188 650,38	147 116,85
Výdavky celkom:		2 402 050,18	1 868 676,44

Druh výdavkov	Schválený 2019				Rozpočet po zmenách 2019				Skutočnosť 12/2019			
	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné výdavky v €	Kapitálové výdavky v €	Finančné operácie v €	Spolu v €
Názov programu	2 152 110	1 020 702	10 940	3 183 752	2 285 084	1 044 520	11 000	3 340 604	1 949 005,88	452 162,62	881,67	2 402 050,18
1 - Plán., manažment, kontrola	270 350	240 647	10 940	521 937	294 720	259 320	11 000	565 040	237 490,87	61 333,03	881,67	299 705,57
2 - Služby občanom	235 945	139 000	0	374 945	244 335	128 530	0	372 865	198 079,22	36 424,76	0,00	234 503,98
3 - Bezpečnosť	18 160	10 000	0	28 160	18 472	30 000	0	48 472	14 126,29	0,00	0,00	14 126,29
4 - Komunikácie	25 000	30 000	0	55 000	20 300	5 000	0	25 300	10 439,03	0,00	0,00	10 439,03
5 - Odpadové hospodárstvo	102 800	206 000	0	308 800	98 950	215 200	0	314 150	85 654,61	213 721,17	0,00	299 375,78
6 - Vzdelávanie s RO	1 064 735	130 800	0	1 195 535	1 110 838	137 600	0	1 248 438	1 068 290,53	137 383,66	0,00	1 205 674,19
7 - Šport	20 700	51 000	0	71 700	19 154	54 300	0	73 454	16 936,26	3 300,00	0,00	20 236,26
8 - Kultúra	91 800	0	0	91 800	117 180	0	0	117 180	102 615,62	0,00	0,00	102 615,62
9 - Prostredie pre život	30 450	20 000	0	50 450	27 150	22 500	0	49 650	22 420,65	0,00	0,00	22 420,65
10 - Bývanie	3 350	0	0	3 350	5 750	0	0	5 750	4 302,43	0,00	0,00	4 302,43
11 - Sociálne služby	288 820	193 255	0	482 075	328 236	192 070	0	520 306	188 650,38	0,00	0,00	188 650,38
Rekapitulácia	Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €	Bežné príjmy v €	Kapitálové príjmy v €	Finančné operácie v €	Spolu v €
PRÍJMY CELKOM:	2 160 910	620 702	402 140	3 183 752	2 297 244	519 720	523 640	3 340 604	2 174 082,40	312 995,89	137 206,60	2 624 284,89
VÝDAVKY CELKOM:	2 152 110	1 020 702	10 940	3 183 752	2 285 084	1 044 520	11 000	3 340 604	1 949 005,88	452 162,62	881,67	2 402 050,18
VÝSL. ROZP.HOSP.	8 800	-400 000	391 200	0	12 160	-524 800	512 640	0	225 076,51	-139 166,73	136 334,93	222 234,71

8 INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHLADU ÚČTOVNÍCTVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU

8.1 Informácie o metódach a postupoch konsolidácie

Obec Heľpa pri zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky postupovala v súlade s § 22a zák. č. 431/2001 Z. z. o účtovníctve v z.n.p. a podľa Opatrenia Ministerstva financií Slovenskej republiky č. MF/27526/2008-31, ktorým sa ustanovujú podrobnosti o metódach a postupoch konsolidácie vo verejnej správe a podrobnosti o usporiadaní a označovaní položiek konsolidovanej účtovnej závierky vo verejnej správe v znení Opatrenia MF SR č. MF/10231/2019-31.

Pred zostavením individuálnych účtovných závierok účtovných jednotiek v konsolidovanom celku obce bolo vykonané odsúhlasenie koncoročných zostatkov a vzájomných vzťahov medzi týmito účtovnými jednotkami, ktoré vznikli zo vzájomných transakcií medzi subjektmi konsolidovaného celku.

Obec Heľpa pri samotnom zostavovaní konsolidovanej účtovnej závierky za rok 2019 vychádzala zo svojej individuálnej účtovnej závierky zostavenej k 31.12.2019, ďalej z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZŠ Heľpa k 31.12.2019, z individuálnej účtovnej závierky konsolidovanej účtovnej jednotky ZUŠ Heľpa k 31.12.2019 a zo štruktúry údajov, ktoré jej zo svojej individuálnej účtovnej závierky poskytli konsolidované účtovné jednotky v súlade s Metodickým pokynom MF SR.

V súlade s cit. metodickým pokynom MF SR pre subjekty územnej samosprávy za rok 2019 predstavujú súhrnný celok obec a 2 rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti obce. Obchodná spoločnosť, v ktorej má obec akcie, nie je zahrnutá do konsolidácie, nakoľko má v nej podiel v zanedbateľnej výške.

Metódy konsolidácie

Konsolidujúca účtovná jednotka použila metódu úplnej konsolidácie, nakoľko obec je zriaďovateľom dvoch dcérskych spoločností - rozpočtových organizácií a má 100% podiel na jej ovládaní. Pri tejto metóde obec prebrala majetok a záväzky, náklady a výnosy dcérskej účtovnej jednotky v plnej výške.

Obec postupovala podľa zásady ekonomickej jednotky, podľa ktorej sa konsolidovaná účtovná závierka zostavuje tak, ako keby účtovné jednotky do nej zahrňované boli jednou ekonomickou jednotkou.

Postup konsolidácie

1. prispôbenie dcérskych individuálnych účtovných závierok prostredníctvom konsolidačného balíka
2. vykonanie upravujúcich účtovných operácií, bez ktorých by nebolo možné vykonať elimináciu vzájomných vzťahov
3. vytvorenie súčtových výkazov, a to súčtovej (agregovanej) súvahy a súčtového (agregovaného) výkazu zisku a strát

4. samotná konsolidácia, resp. eliminácia vzájomných vzťahov materskej účtovnej jednotky a dcérskych účtovných jednotiek

Výsledkom konsolidačných úprav je zostavenie konsolidovanej súvahy a konsolidovaného výkazu ziskov a strát.

Konsolidačný balík bol vyhotovený jednotlivými dcérskymi spoločnosťami, ZŠ Heľpa a ZUŠ Heľpa, ktoré prispôbili svoju účtovnú závierku čo do štruktúry, obsahu, rozsahu, ocenenia predpisom platným pre konsolidovanú účtovnú závierku. V konsolidačnom balíku boli definované individuálne súvahy, výkazy ziskov a strát a jasne vymedzené vzájomné pohľadávky, záväzky, náklady a výnosy.

Z takto prispôbených individuálnych účtovných závierok na spoločný základ mohla obec spočítať jednoduchým matematickým sčítaním všetky súvahy a výkazy ziskov a strát, výsledkom čoho bola *súčtová (agregovaná) súvaha a súčtový (agregovaný) výkaz ziskov a strát*. V týchto súčtových výkazoch boli obsiahnuté aj položky ako výsledky vzájomných transakcií.

Následne mohlo dôjsť ku konsolidácii, resp. eliminácii vzájomných vzťahov. V súvislosti s konsolidáciou bolo potrebné vylúčiť vzájomné transakcie medzi obcou a jej dcérskymi účtovnými jednotkami.

8.2 Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o majetku konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2019):

AKTÍVA	SÚ	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Kons.SÚV.r.19	Kons.SÚV.r.18
Neobežný majetok		6 915 172,41	855,78	0,00	6 916 028,19	0,00	6 916 028,19	6 702 933,50
Dlhodobý nehmotný majetok	01	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Dlhodobý hmotný majetok	02	6 340 028,41	855,78	0,00	6 340 884,19	0,00	6 340 884,19	6 127 789,50
Pozemky	031	456 351,35	0,00	0,00	456 351,35	0,00	456 351,35	456 628,62
Umelecké diela a zbierky	032	3 916,88	0,00	0,00	3 916,88	0,00	3 916,88	3 916,88
Stavby	021-081	5 411 032,84	855,78	0,00	5 411 888,62	0,00	5 411 888,62	5 233 423,59
Samostatné hnutelné veci	022-082	78 800,40	0,00	0,00	78 800,40	0,00	78 800,40	71 432,64
Dopravné prostriedky	023-083	206 815,49	0,00	0,00	206 815,49	0,00	206 815,49	213 890,59
Ostatný DHM	029-089	248,00	0,00	0,00	248,00	0,00	248,00	290,00
Obstaranie DHM	042	182 863,45	0,00	0,00	182 863,45	0,00	182 863,45	148 207,18
Dlhodobý finančný majetok	06	575 144,00	0,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Ostatný DFM	063	575 144,00	0,00	0,00	575 144,00	0,00	575 144,00	575 144,00
Obežný majetok		657 133,31	36 837,32	18 489,40	712 460,03	-75,00	712 385,03	612 841,48
Zásoby	11	11 135,16	0,00	0,00	11 135,16	0,00	11 135,16	10 458,75
Materiál	112	11 135,16	0,00	0,00	11 135,16	0,00	11 135,16	10 458,75
Zúčt. medzi subj. VS	351	75,00	0,00	0,00	75,00	-75,00	0,00	0,00
Dlhodobé pohľadávky	3xx	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Krátkodobé pohľadávky	3xx	17 977,74	271,72	0,00	18 249,46	0,00	18 249,46	17 475,72
Ostatné pohľadávky	315	471,68	0,00	0,00	471,68	0,00	471,68	4 224,24
Pohľadávky z nedaň. príjmov obcí	318-391	14 906,04	75,00	0,00	14 981,04	0,00	14 981,04	10 556,10
Pohľadávky z daň. príjmov obcí	319	1 923,57	0,00	0,00	1 923,57	0,00	1 923,57	1 777,21
Pohľadávky voči zamestnancom	335	302,60	20,00	0,00	322,60	0,00	322,60	0,00
Iné pohľadávky	378	373,85	176,72	0,00	550,57	0,00	550,57	918,17

Finančné účty	2xx	627 945,41	36 565,60	18 489,40	683 000,41	0,00	683 000,41	584 907,01
Pokladnica	211	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové účty	221	627 945,41	36 565,60	18 489,40	683 000,41	0,00	683 000,41	584 907,01
Poskytná vratn. výpomoci dlhodobé	27x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Poskytná vratn. výpomoci FO	277	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie	38x	8 162,93	1 121,42	354,10	9 638,45	0,00	9 638,45	8 105,70
Náklady budúcich období	381	7 157,95	1 121,42	354,10	8 633,47	0,00	8 633,47	7 220,88
Príjmy budúcich období	385	1 004,98	0,00	0,00	1 004,98	0,00	1 004,98	884,82
MAJETOK SPOLU:		7 580 468,65	38 814,52	18 843,50	7 638 126,67	-75,00	7 638 051,67	7 323 880,68

8.3 Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o zdrojoch krytia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaná súvaha za príslušné účtovné obdobie (k 31.12.2019):

PASÍVA	SÚ	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaná súvaha	Eliminácie	Kons.r.19	Kons.r.18
Vlastné imanie		3 895 625,88	-113,40	267,90	3 895 780,38	0,00	3 895 780,38	3 776 705,62
Oceňovacie rozdiely	41x	13 635,67	0,00	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Oceňovacie rozdiely z kapit.účastí	415	13 635,67	0,00	0,00	13 635,67	0,00	13 635,67	13 635,67
Fondy	42x	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výsledok hospodárenia		3 881 990,21	-113,40	267,90	3 882 144,71	0,00	3 882 144,71	3 763 069,95
Nevýsp. výsl.hosp. min. rokov	428	3 764 116,97	-1 163,73	116,71	3 763 069,95	0,00	3 763 069,95	3 521 333,15
Výsledok hosp. za účt.obdobie		117 873,24	1 050,33	151,19	119 074,76	0,00	119 074,76	241 736,80
Závazky		99 346,05	38 072,14	18 575,60	155 993,79	-75,00	155 918,79	145 489,16
Rezervy		14 840,00	0,00	0,00	14 840,00	0,00	14 840,00	30 430,00
Ostatné krátkodobé rezervy	323	14 840,00	0,00	0,00	14 840,00	0,00	14 840,00	30 430,00
Zúčt. medzi subj. VS	351	0,00	75,00	0,00	75,00	-75,00	0,00	0,00
Dlhodobé záväzky		21 827,27	1 034,20	1 611,54	24 473,01	0,00	24 473,01	23 334,80
Ostatné dlhodobé záväzky	479	15 961,22	0,00	0,00	15 961,22	0,00	15 961,22	16 816,89
Záväzky zo sociálneho fondu	472	5 866,05	1 034,20	1 611,54	8 511,79	0,00	8 511,79	6 517,91
Krátkodobé záväzky		62 678,78	36 962,94	16 964,06	116 605,78	0,00	116 605,78	91 724,36
Dodávateľia	321	5 776,53	1 059,54	86,20	6 922,27	0,00	6 922,27	5 538,61
Nevyfakturované dodávky	326	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Iné záväzky	379	3 814,89	1 372,80	0,00	5 187,69	0,00	5 187,69	1 431,70
Zamestnanci	331	30 436,48	17 981,90	9 334,16	57 752,54	0,00	57 752,54	46 739,29
Zúčt. s org.soc.poist.a zdr.poist.	336	18 952,03	13 275,88	6 129,00	38 356,91	0,00	38 356,91	31 127,54
Daň z príjmov	341	0,00			0,00		0,00	325,50
Ostatné priame dane	342	3 698,85	3 272,82	1 414,70	8 386,37	0,00	8 386,37	6 561,72
Transfery a zúčt.subj. mimo VS	372	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové úvery a výpomoci		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Bankové úvery dlhodobé	461	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Časové rozlíšenie		3 585 496,72	855,78	0,00	3 586 352,50	0,00	3 586 352,50	3 401 685,90
Výdavky budúcich období	383	25,94	0,00	0,00	25,94	0,00	25,94	25,51
Výnosy budúcich období	384	3 585 470,78	855,78	0,00	3 586 326,56	0,00	3 586 326,56	3 401 660,39
VLASTNÉ IMANIE A ZÁV. SPOLU:		7 580 468,65	38 814,52	18 843,50	7 638 126,67	-75,00	7 638 051,67	7 323 880,68

8.3.1 Dlhová služba obce

Celkovou sumou dlhu obce sa na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy rozumie súhrn záväzkov vyplývajúcich zo splácania istín návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov a ručiteľských záväzkov obce ku koncu účtovného obdobia.

Obec nevstupovala do záväzkov vyplývajúcich z návratných zdrojov financovania a záväzkov z investičných dodávateľských úverov, ktorých úhrada dlhodobo nenaruší vyrovnanosť bežného rozpočtu v nasledujúcich rokoch, a ktoré by boli použité len na úhradu kapitálových výdavkov.

Obec neprevzala záruku ani záväzok z úveru, pôžičky alebo iného dlhu fyzickej osoby, právnickej osoby, ani osoby v zriaďovateľskej pôsobnosti obce.

Do celkovej sumy dlhu obce sa nezapočítavajú záväzky z pôžičky poskytnutej z Audiovizuálneho fondu a z úveru poskytnutého zo Štátneho fondu rozvoja bývania na obstaranie obecných nájomných bytov vo výške splátok úveru, ktorých úhrada je zahrnutá v cene ročného nájomného za obecné nájomné byty. Ďalej sa nezapočítavajú záväzky z úveru poskytnutého z Environmentálneho fondu, záväzky z pôžičky poskytnutej z Fondu na podporu umenia a záväzky z návratných zdrojov financovania prijatých na zabezpečenie predfinancovania realizácie spoločných programov SR a EÚ, operačných programov najviac v sume poskytnutého nenávratného finančného príspevku.

Celková suma dlhu obce k 31.12.2019:	
- zostatok istiny z bankových úverov	0
- zostatok istiny z pôžičiek	0
- zostatok istiny z návratných finančných výpomocí	0
- zostatok istiny z investičných dodávateľských úverov	0
- zostatok istiny z bankových úverov na predfinancovania projektov EÚ	0
- zostatok istiny z úverov zo ŠFRB na obecné nájomné byty	15 961,22
- zostatok istiny z úveru z Environmentálneho fondu	0
Spolu celková suma dlhu obce k 31.12.2019:	15 961,22
Do celkovej sumy sa nezapočítavajú záväzky:	
- z úverov zo ŠFRB obecné nájomné byty	15 961,22
- z úveru z Environmentálneho fondu	0
- z bankových úverov na predfinancovanie projektov EÚ	0
Spolu suma záväzkov, ktorá sa nezapočíta do celkovej sumy dlhu obce:	15 961,22
Spolu upravená celková suma dlhu obce k 31.12.2019	0,00

Na účely zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy Obec Heľpa neeviduje k 31.12.2019 **žiadne dlh**.

8.4 Pohľadávky konsolidovaného celku

Prehľad o pohybe pohľadávok konsolidovaného celku v roku 2019

Pohľadávky	Účet	Riadok súvahy	Hodnota pohľadávok v EUR k 31.12.18	Hodnota pohľadávok v EUR k 31.12.19	Opis
Ostatné pohľadávky	315	65	4 224,24	471,68	z dobropisov za el.energiu
Pohľadávky z nedaňových príjmov	318	68	10 556,10	14 981,04	za OSL 6694,39 Eur, za poplatky MŠ 6,00 Eur, z odoslaných faktúr 3011,03 Eur, za nájomné 360,10 Eur, poplatok za TKO 3996,56 Eur, za stočné 837,96 Eur
Pohľadávky z daňových príjmov	319	69	1 777,21	1 923,57	z DzN 1628,57 Eur, ostat.miestnych daní/VP, ubyt. 295,00 Eur
Pohľadávky voči zamestnancom	335	70	0,00	322,60	za zamestnaneckú stravu
Iné pohľadávky	378	81	918,17	550,57	za stravné v ŠKJ 12/2019
Spolu			17 475,72	18 249,46	

Pohľadávky v r.2019	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2019
Pohľadávky do lehoty splatnosti	8 858,46	271,72	0,00	9 130,18
Pohľadávky po lehote splatnosti	9 119,28	0,00	0,00	9 119,28
Spolu:	17 977,74	271,72	0,00	18 249,46
Pohľadávky v r. 2018	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2018
Pohľadávky do lehoty splatnosti	9 461,41	1 274,97	0,00	10 736,38
Pohľadávky po lehote splatnosti	6 739,34	0,00	0,00	6 739,34
Spolu:	16 200,75	1 274,97	0,00	17 475,72

8.5 Závázky konsolidovaného celku

Prehľad o pohybe záväzkov konsolidovaného celku v roku 2019

Závázky podľa doby splatnosti	Výška v EUR k 31.12.19	Výška v EUR k 31.12.18
Dlhodobé záväzky /r.140/ spolu:	24 473,01	23 334,80
z toho záväzky v lehote splatnosti	24 473,01	23 334,80
záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00
Krátkodobé záväzky /r.151/ spolu:	116 605,78	91 724,36
z toho záväzky v lehote splatnosti	116 605,78	91 724,36
záväzky po lehote splatnosti	0,00	0,00
Spolu	141 078,79	115 059,16

Závázky v r.2019	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2019
Závázky do lehoty splatnosti	84 506,05	37 997,14	18 575,60	141 078,79
Závázky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu:	84 506,05	37 997,14	18 575,60	141 078,79
Závázky v r.2018	Obec	ZŠ	ZUŠ	KC 2018
Závázky do lehoty splatnosti	70 295,80	30 184,61	14 578,75	115 059,16
Závázky po lehote splatnosti	0,00	0,00	0,00	0,00
Spolu:	70 295,80	30 184,61	14 578,75	115 059,16

9 HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROK 2019

9.1 Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o nákladoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobia (k 31.12.2019):

NÁKLADY	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácie	Konsol.19	Konsol.18
Spotrebované nákupy		351 077,71	65 240,03	11 492,22	427 809,96	-4 015,62	423 794,34	279 919,79
Spotreba materiálu	501	286 543,82	50 605,76	7 873,72	345 023,30	0,00	345 023,30	203 464,74
Spotreba energie	502	64 533,89	14 634,27	3 618,50	82 786,66	-4 015,62	78 771,04	76 455,05
Služby		102 149,07	26 046,58	5 905,04	134 100,69	-8 705,00	125 395,69	130 671,46
Opravy a udržiavanie	511	19 472,15	2 259,40	0,00	21 731,55	0,00	21 731,55	34 105,03
Cestovné	512	1 443,26	172,20	447,59	2 063,05	0,00	2 063,05	2 276,50
Náklady na reprezentáciu	513	2 490,45	376,90	0,00	2 867,35	0,00	2 867,35	2 879,05
Ostatné služby	518	78 743,21	23 238,08	5 457,45	107 438,74	-8 705,00	98 733,74	91 410,88
Ostatné náklady		731 607,37	479 915,46	197 468,10	1 408 990,93	0,00	1 408 990,93	1 159 965,68
Mzdové náklady	521	508 926,45	339 128,45	142 981,97	991 036,87	0,00	991 036,87	824 631,54
Zákonné sociálne poistenie	524	180 637,04	119 473,35	50 118,13	350 228,52	0,00	350 228,52	286 551,62
Ostatné sociálne poistenie	525	2 520,00	4 912,76	600,00	8 032,76	0,00	8 032,76	7 731,33
Zákonné sociálne náklady	527	39 523,88	16 400,90	3 768,00	59 692,78	0,00	59 692,78	41 051,19
Dane a poplatky		3 454,88	176,60	0,00	3 631,48	-155,00	3 476,48	3 316,58
Ostatné dane a poplatky	538	3 454,88	176,60	0,00	3 631,48	-155,00	3 476,48	3 316,58
Ostatné náklady prevádz.činnosť		89 878,27	82,70	60,00	90 020,97	0,00	90 020,97	67 747,82
Zost.cena predaného DHM	541	277,27	0,00	0,00	277,27	0,00	277,27	311,35
Zmluv.pokuty,penále,úroky z omeš.	544	226,40	2,50	0,00	228,90	0,00	228,90	4,99
Ostatné pokuty,penále,úroky z omeš.	545	100,00	0,00	60,00	160,00	0,00	160,00	0,00
Ostatné náklady na prev.činn.	548	89 274,60	80,20	0,00	89 354,80	0,00	89 354,80	67 431,48
Odpisy,rezervy,OP z prev.,fin. čin.		243 520,77	179,28	0,00	243 700,05	0,00	243 700,05	236 458,28
Odpisy DHM	551	235 311,38	179,28	0,00	235 490,66	0,00	235 490,66	219 153,28
Tvorba ostatných rezerv z prev.čin.	553	8 209,39	0,00	0,00	8 209,39	0,00	8 209,39	17 305,00
Finančné náklady		11 876,82	836,42	705,45	13 418,69	0,00	13 418,69	13 313,82
Predané cen.papiere a podiely	561	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	562	648,00	0,00	0,00	648,00	0,00	648,00	711,69
Ostatné finančné náklady	568	11 228,82	836,42	705,45	12 770,69	0,00	12 770,69	12 602,13
Mimoriadne náklady		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náklady na transfery		264 406,49	6 262,69	11 710,47	282 379,65	-266 479,65	15 900,00	17 100,00
Nákl.na transf.z rozp. obce do RO	584	248 506,49	0,00	0,00	248 506,49	-248 506,49	0,00	0,00
Nákl.na tran.z rozp. obce subj.mimo VS	586	15 900,00	0,00	0,00	15 900,00	0,00	15 900,00	17 100,00
Náklady z odvodu príjmov	588	0,00	7 462,66	11 710,47	19 173,13	-19 173,13	0,00	0,00
Náklady z bud. odvodu príjmu	589	0,00	-1 199,97		-1 199,97	1 199,97	0,00	0,00
NÁKLADY:		1 797 971,38	578 739,76	227 341,28	2 604 052,42	-279 355,27	2 324 697,15	1 908 493,43
Splatná daň z príjmov	591	0,00			0,00		0,00	325,50
NÁKLADY CELKOM:		1 797 971,38	578 739,76	227 341,28	2 604 052,42	-279 355,27	2 324 697,15	1 908 818,93

9.2 Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výnosoch konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobia:

VÝNOSY	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácie	Konsol.19	Konsol.18
Tržby za vlastné výkony a tovar		91 525,85	1 308,00	10 385,00	103 218,85	-452,20	102 766,65	109 411,56
Tržby z predaja služieb	602	91 525,85	1 308,00	10 385,00	103 218,85	-452,20	102 766,65	109 411,56
Aktivácia		2 917,08	0,00	0,00	2 917,08	0,00	2 917,08	4 392,22
Aktivácia materiálu	621	2 917,08	0,00	0,00	2 917,08	0,00	2 917,08	4 392,22
Aktivácia DHM	624	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Daňové a colné výnosy a z poplatkov		1 192 648,17	0,00	0,00	1 192 648,17	-160,00	1 192 488,17	1 084 154,42
Daňové výnosy samosprávy	632	1 168 711,27	0,00	0,00	1 168 711,27	0,00	1 168 711,27	1 061 262,52
Výnosy z poplatkov	633	23 936,90	0,00	0,00	23 936,90	-160,00	23 776,90	22 891,90
Ostatné výnosy z prevádz.činností		160 364,76	6 176,90	1 381,53	167 923,19	-12 263,42	155 659,77	258 103,42
Tržby z predaja DHM	641	3 090,92	0,00	0,00	3 090,92	0,00	3 090,92	444,88
Tržby z predaja materiálu	642	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	235,40
Ostatné pokuty	645	400,00	0,00	0,00	400,00	0,00	400,00	90,00
Ostatné výnosy z prevádz.činností	648	156 873,84	6 176,90	1 381,53	164 432,27	-12 263,42	152 168,85	257 333,14
Zúčtov. rezerv. OP z prev. fin. čin.		23 799,39	0,00	0,00	23 799,39	0,00	23 799,39	9 840,00
Zúčtov. ost. rezerv z prevádz. čin.	653	23 799,39	0,00	0,00	23 799,39	0,00	23 799,39	9 840,00
Zúčt. ost. oprav. pol. z prev. čin.	658	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Finančné výnosy		396,28	52,76	5,47	454,51	0,00	454,51	310,94
Tržby z predaja cen. papierov a podiel	661	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Úroky	662	396,28	52,76	5,47	454,51	0,00	454,51	310,94
Mimoriadne výnosy		0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Náhrady škôd	672	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Výnosy z transferov a rozp. príjmov		444 193,09	572 252,43	215 720,47	1 232 165,99	-266 479,65	965 686,34	684 343,17
Výnosy z BT z rozpočtu obce	691	0,00	32 664,52	215 720,47	248 384,99	-248 384,99	0,00	0,00
Výn. sam. z BT zo ŠR, iných subj. VS	693	278 700,29	539 287,13	0,00	817 987,42	0,00	817 987,42	531 082,88
Výn. sam. z KT zo ŠR, iných subj. VS	694	132 382,92	179,28	0,00	132 562,20	0,00	132 562,20	127 921,00
Výn. sam. z BT subj. mimo VS	697	3 790,00	121,50	0,00	3 911,50	0,00	3 911,50	14 600,38
Výn. sam. z KT subj. mimo VS	698	11 225,22	0,00	0,00	11 225,22	0,00	11 225,22	10 738,91
Výn. sam. z odvodu rozp. príjmov	699	18 094,66	0,00	0,00	18 094,66	-18 094,66	0,00	0,00
VÝNOSY SPOLU:		1 915 844,62	579 790,09	227 492,47	2 723 127,18	-279 355,27	2 443 771,91	2 150 555,73

9.3 Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku

Bilancia obsahuje údaje o výsledku hospodárenia konsolidovaného celku. Obec čerpá údaje z účtovného výkazu Konsolidovaný výkaz ziskov a strát za príslušné účtovného obdobie (k 31.12.2019):

VÝSLEDOK HOSPODÁRENIA	Účet	Obec IUZ	ZŠ IUZ	ZUŠ IUZ	Agregovaný VZS	Eliminácia	Konsol.19	Konsol.18
NÁKLADY SPOLU:	5xx	1 797 971,38	578 739,76	227 341,28	2 604 052,42	-279 355,27	2 324 697,15	1 908 818,93
VÝNOSY SPOLU:	6xx	1 915 844,62	579 790,09	227 492,47	2 723 127,18	-279 355,27	2 443 771,91	2 150 555,73
Výsledok hospodárenia		117 873,24	1 050,33	151,19	119 074,76	0,00	119 074,76	241 736,80

10 OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE

10.1 Prijaté granty a transfery

V roku 2019 obec a jej rozpočtové organizácie prijali nasledovné granty a transfery z rôznych rozpočtových kapitol štátneho rozpočtu:

Názov položky	Schválený rozpočet 2019	Upravený rozpočet 2019	Skutočné plnenie 12/19	% plnenia	% podiel z príjmov
Kapitálové granty, dotácie, transfery	619 702	516 520	309 905	60%	99,0%
322 KT MPRV - rekonštrukcia denného stacionára	183 255	108 320	0	0%	0,0%
322 KT MZP zníž.energ.náročnosti budovy OcÚ	120 047	98 000	0	0%	0,0%
322 KT EF zvýš.energ.efekt.budovy MŠ	121 400	116 700	116 653	100%	37,3%
322 KT EF Dobudovanie kanalizácie	195 000	193 500	193 252	100%	61,7%

Bežné granty, dotácie, transfery	694 110	762 053	688 399	90%	31,7%
311 Granty na kultúrne podujatia	0	3 000	3 000	100%	0,1%
311 Grant Nadácia pre deti Slovenska	0	460	460	100%	0,0%
312 Dotácia MŠVVŠ SR - projekt Komunita III. na mládež	0	6 000	6 000	100%	0,3%
312 Dotácia MPSVR na asistenta učiteľa MŠ	8 220	8 220	5 392	66%	0,2%
312 Dotácia MV SR - voľby	4 000	6 250	6 211	99%	0,3%
312 Dotácia UPSVR na deti v hm.núdzi /strava,šk.potre	7 200	28 657	27 030	94%	1,2%
312 Dotácia UPSVR na osobitného príjemcu rod.prídav	1 000	1 000	227	23%	0,0%
312 Dotácia MPSVR na humanitárnu pomoc pri požiari	0	300	300	100%	0,0%
312 Dotácia UPSVR na aktivačnú činnosť, program reg.m	14 440	14 440	3 305	23%	0,2%
312 Dotácia MŽP - zníženie energetickej náročnosti budo	3 800	3 800	0	0%	0,0%
312 Dotácia MPRV - rekonštrukcia denného stacionára	950	950	0	0%	0,0%
312 Dotácia MVSRR na údržbu vojnových hrobov	0	30	30	100%	0,0%
312 Transfer od obcí na SpU opatr.služby	18 300	20 000	19 278	96%	0,9%
312 Transfer od ZŠ na SpU školstva	8 700	8 700	8 700	100%	0,4%
312 Transfer od obcí na SpU stavebný	7 900	8 450	8 430	100%	0,4%
312 Dotácia BBSK na DFF Kolovrátk, letný det.denný tá	0	3 500	3 500	100%	0,2%
312 Dotácia DPO SR na Dobr.hasič.zbor obce	3 000	3 000	3 000	100%	0,1%
312 Dotácia z Fondu na podporu umenia - kultúrne projek	0	14 000	13 785	98%	0,6%
312 Dotácia MV SR na matričnú čin., register obyv., ad	4 430	4 740	4 569	96%	0,2%
312 Dotácia MDVRR,MŽP na stavebný úrad	3 700	3 800	3 771	99%	0,2%
312 Dotácia OkU na výchovu,vzdelávanie v MŠ	3 000	2 840	2 837	100%	0,1%
312 Dotácia IA MPSVR SR na opatrovateľskú službu	102 200	102 200	50 858	50%	2,3%
312 Dotácia MPSVR na denný stacionár	31 000	31 104	31 104	100%	1,4%
312 Transfer OkU pre ZŠ - právny subjekt	472 270	486 612	486 612	100%	22,4%

10.2 Poskytnuté dotácie

Obec v roku 2019 poskytla právnickým osobám dotácie na konkrétne úlohy a akcie vo verejnom záujme alebo v prospech rozvoja územia obce, na vykonávanie činností na území obce, na podporu všeobecne prospešných služieb, účelov, jej obyvateľom za podmienok

ustanovených v § 4 VZN č. 1/2015 o poskytovaní dotácií z rozpočtu obce vo výške 15.900,- Eur.

Finančné prostriedky boli po doporučení finančnou komisiou a na základe schválenia OZ v Heľpe prerozdelené podľa žiadostí žiadateľov. Vyčerpané finančné prostriedky boli v termíne organizáciami riadne zúčtované.

Prehľad o poskytnutých dotáciách podľa §7 ods.4 zákona o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy v členení podľa jednotlivých príjemcov:

P. č.	Žiadateľ dotácie	Účelové určenie dotácie	Suma poskytnutých finančných prostriedkov v Eur	Suma skutočne použitých finančných prostriedkov v Eur	Použitie FP
1.	Športový klub Heľpa, o.z.	na rozvoj telovýchovy a športu	12 200,00	12 200,00	Bežné výdavky na zabezpečenie športovej činnosti futbalového, hokejového, turistického oddielu klubu v športovom areáli, trénerov
			3 300,00	3 300,00	Kapitálové výdavky na rekonštrukciu ihriska
2.	MS Slovenského červeného kríža Heľpa, n.o.	na podporu humanitárnych a sociálnych služieb	300,00	300,00	Bežné výdavky na propagačný materiál na poskytovanie potravinovej pomoci
3.	ZO Zväzu protifašistických bojovníkov Brezno, z.z.	na zachovávanie duchovných hodnôt	100,00	100,00	Bežné výdavky na zabezpečenie vystúpenie FS na regionálnom podujatí „Regionálne oslavy SNP pri pamätníku na Krpáčove
SPOLU:			15 900,00	15 900,00	Rozdiel 0,00 Eur

K 31.12.2019 boli vyúčtované všetky dotácie, ktoré boli poskytnuté v súlade s uvedeným VZN.

10.3 Významné investičné akcie v roku 2019

Administratívna budova Obecného úradu

Obec sa zapojila do výzvy na zníženie energetickej náročnosti administratívnych budov a získala nenávratný finančný príspevok na stavebné úpravy budovy obecného úradu v zmysle požiadaviek energetického auditu celkom vo výške 135 tis. Eur. Uskutočnilo sa zateplenie obvodového plášťa, strešného plášťa, výmena plastových okien, výmena vykurovacieho systému a inštalácie rekuperačnej jednotky, výmena interiérového zariadenia a sanity Vzhľadom na rozsah vykonávaných prác sa rozhodla upraviť vzhľad celej budovy a doplniť stavebné úpravy o rekonštrukciu strechy v hodnote 26.434,- Eur a v interiéri budovy

dobudovať štruktúrovanú kabeláž vo výške 24.255,- Eur a dosiahnuť tak celkovú obnovu budovy na ďalšie desaťročia.

Kanalizácia

Obec priebežne pokračuje v budovaní kanalizačnej siete, aby umožnila pripojenie ďalších rodinných domov do systému odvádzania odpadových vôd ekologickým spôsobom bez záťaže na životné prostredie a na ul. Hlavná vybudovala časť vetvy č.9 hodnote 213.721,- Eur.

Rekonštrukcia budovy pošty

Vzhľadom na dokončenie vzhľadu objektu po rekonštrukcii budovy hasičskej zbrojnice, vznikla potreba rekonštrukcie budovy pošty, ktorú obec uskutočnila za 36.425,- Eur a obnovila schodisko, vybudoval sa bezbariérový vchod, zateplil sa obvodový plášť budovy a urobila sa nová fasáda.

Kotolne škôl

Obci bol schválený nenávratný finančný príspevok z eurofondov na zabezpečenie zvýšenia energetickej efektívnosti budovy materskej školy a zrekonštruovala a zmodernizovala kotolňu a zmenila palivovú základňu MŠ za 125.059,- Eur.

Obec z dôvodu zabezpečenia bezpečnosti a efektivity vykurovania v telocvični ZŠ vymenila 2 plynové kondenzačné kotly za 9.936,- Eur.

Modernizácia vybavenia školskej kuchyne

Školská kuchyňa a jedáleň poskytuje zdravú výživu pre našich školákov, preto obci záleží na tom, aby jej vybavenie spĺňalo všetky bezpečnostné kritéria dnešných moderných technológií pracovných strojov. Pre školskú kuchyňu sa zakúpila elektrická pec v hodnote 2.388,- Eur.

Pre uskutočnenie investičných akcií bolo potrebné zabezpečiť zodpovedajúcu prípravnú a realizačnú projektovú dokumentáciu za 10.645,- Eur.

10.4 Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 – 2024

Obec schválila strednodobý strategický dokument „Program hospodárskeho rozvoja a sociálneho rozvoja obce Heľpa s výhľadom do roku 2024, ktorý na základe analýzy hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce stanovuje jeho strategické ciele a priority rozvoja. Je prostriedkom na napĺňanie vízie ďalšieho smerovania rozvoja obce. Programom hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce Heľpa sa uskutočňuje podpora rozvoja na úrovni miestnej samosprávy s dôrazom na sociálnu, ekonomickú a kultúrnu sféru. Je to program cielených opatrení, navrhnutý pre oživenie sociálneho, ekonomického a kultúrneho rozvoja obce Heľpa, ktorý na základe výsledkov ročného hodnotenia bude priebežne aktualizovaný a doplňovaný.

Vyhodnotenie investičných projektov v rámci PHSR v r. 2019

P.č.	Názov projektu/realizovanej aktivity	Číslo oblasti/** (vybrať z možností pod tabuľkou)	Termín realizácie		Celkový rozpočet projektu (EUR)	z toho cudzí zdroje krytia (EUR)	Celková minutá suma v r. 2019	Hlavné ukazovatele plnenia projektu (môže byť viac ukazovateľov)		
			začiatok mesiac/rok	ukončenie mesiac/rok				Názov plánovaného ukazovateľa	Plán. číselná hodnota a jednotka ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota ukazovateľa v r. 2019
1.	Zvyšovanie energetickej efektívnosti budovy MŠ v Helpe/ zmena palivovej základne budovy materskej školy	1.3	5.19	8.19	125 059,35	116 652,67	125 059,35	počet zariadení	1	1
2.	Dobudovanie kanalizácie v obci Helpa - I. etapa/výstavba prepojenia kanalizačnej siete ČOV, smer Pohorelá	1.9	8.19	11.19	213 721,17	193 252,30	213 721,17	dĺžka v /km	15	1
4.	Rekonštrukcia strechy OU v Helpe	1.14	6.19	7.19	26 434,01	0,00	26 434,01	počet	1	1
5.	Stavebné úpravy obecného úradu v Helpe, vnútorné slaboprádové rozvody/modernizácia obecného úradu	1.14	7.19	9.19	24 254,45	0,00	24 254,45	počet	1	1
6.	Rekonštrukcia ihriska v športovom areáli/výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	1.7	6.19	6.19	3 300,00	0,00	3 300,00	počet	10	3
7.	Rekonštrukcia budovy pošty / podpora zriaďovania prevádzok komerčných služieb	1.14	4.19	6.19	36 424,76	0,00	36 424,76	počet	5	1
8.	Výmena kotla v telocvični ZŠ / modernizácia zariadení povinnej školskej dochádzky	1.3	10.19	12.19	9 936,31	0,00	9 936,31	počet užívateľov	200	200

P.č.	Názov projektu/realizovanej aktivity	Číslo oblasti/** (vybrať z možností pod tabuľkou)	Termín realizácie		Celkový rozpočet projektu (EUR)	z toho cudzí zdroje krytia (EUR)	Celková minutá suma v r. 2019	Hlavné ukazovatele plnenia projektu (môže byť viac ukazovateľov)		
			začiatok mesiac/rok	ukončenie mesiac/rok				Názov plánovaného ukazovateľa	Plán. číselná hodnota a jednotka ukazovateľa	Dosiahnutá hodnota ukazovateľa v r. 2019
1.	Vypracovanie PD : Rekonštrukcia elektroinštalácie v telocvični /Vypracovanie technickej dokumentácie - Výstavba a rekonštrukcia športovej infraštruktúry	2.4	3.19	11.19	3 360,00	0,00	3 360,00	počet	10	1
2.	Vypracovanie projektovej dokumentácie Rekonštrukcia interiéru obecného úradu / Vypracovanie technickej dokumentácie	2.4	3.19	4.19	1 740,00	0,00	1 740,00	počet užívateľov	50	50
3.	Vypracovanie projektovej dokumentácie Čaneckého ulica, Helpa/Vypracovanie technickej dokumentácie	2.4	12.18	1.19	3 247,09	0,00	3 247,09	km	4	0
4.	Doplnenie projektovej dokumentácie PD - prípojky k rodinným domov - Dobudovanie kanalizácie I. etapa	2.4	10.19	12.19	1 898,48	0,00	1 898,48	dĺžka v /km	15	1

10.5 Predpokladaný budúci vývoj

Obec bude pokračovať v stavebných úpravách budovy obecného úradu a v budovaní kanalizačnej siete na ul. Hlavná v hodnote 212 tis. Eur. Bude sa zaoberať majetkovo-právnym vysporiadaním pozemkov pre rozširovanie technickej infraštruktúry v predpokladanej hodnote 75 tis. Eur. Pre zabezpečenie udržiavania verejných chodníkov a miestnych komunikácií zakúpi komunálnu techniku v hodnote 15 tis. Eur. Obec plánuje v blízkom období rekonštrukcia poškodenej cesty a oporného múra na ul. Čaneckého za 30 tis. Eur. Vzhľadom na ukončenú rekonštrukciu hasičskej zbrojnice vznikla potreba aj rekonštrukcie strechy za 5 tis. Eur. Potrebnou sa stala aj rekonštrukcia budovy a strechy Domu smútku za 15 tis. Eur. Pre skvalitnenie cestovného ruchu a poskytnutie nových možností nielen pre návštevníkov obce vybuduje v rámci projektu náučný chodník chotárom obce za 32 tis. Eur a novú Horehronsko-muránsku cyklotrasu za 22 tis. Eur a v športovom areáli obec vybuduje novú bežeckú dráhu za 20 tis. Eur. Obec bude pokračovať v realizácii rozširovania zelených zón a obstará novú sadovú výsadbu za 10 tis. Eur a zrekonštruje prístrešok prameňa na ul.

Tichá za 10 tis. Eur. Obec sa plánuje zapojiť do výzvy na získanie prostriedkov na rekonštrukciu Denného stacionára za 212 tis. Eur a rozšírenie kapacity materskej školy za 120 tis. Eur. Obec musí zabezpečiť pre navrhované investičné akcie v ďalšom rozpočtovom roku prípravnú projektovú dokumentáciu za 23 tis. Eur.

Obec nemá záujem v budúcich rokoch zriadiť žiadnu príspevkovú organizáciu.

Obec nemá záujem v budúcom období poskytovať žiadne záruky.

Obec nemá záujem v budúcom období prevádzkovať žiadnu podnikateľskú činnosť.

10.6 Udalosti osobitného významu

Obec po skončení účtovného obdobia roka 2019 zaznamenala udalosť osobitného významu.

Z dôvodu vyhlásenia mimoriadnej situácie na území SR vládou SR uznesením vlády SR č.111 zo dňa 11.3.2020 a pandémie ochorenia COVID-19 vyhlásenej dňa 11.3.2020 generálnym riaditeľom Svetovej zdravotníckej organizácie nariadil podľa ust. zákona č.355/2007 Z.z. a zákona č.42/1994 o civilnej ochrane obyvateľstva a na základe záverov z rokovania Ústredného krízového štábu SR Úrad verejného zdravotníctva SR pri ohrození verejného zdravia zabezpečenie opatrení proti šíreniu prenosného ochorenia COVID-19, ktorými sa všetkým fyzickým osobám, fyzickým osobám-podnikateľom, právnickým osobám zakazuje organizovať a usporadúvať hromadné podujatia športovej, kultúrnej, spoločenskej či inej povahy.

Cieľom opatrenia je ochrana zdravia ľudí a predchádzanie úmrtiam.

V záujme preventívnej ochrany na predchádzanie šíreniu prenosného ochorenia spôsobeného koronavírusom a v záujme ochrany zdravia občanov boli v obci Heľpa v čase od 12.03.2020 vykonané nasledovné záchranné práce, nasadené sily a prostriedky:

1. Informovanie občanov v miestnom rozhlase, na úradnej tabuli, na webovom sídle obce o prijatých opatreniach a usmerneniach starostu obce a krízového štábu obce v súvislosti so šírením Covid-19, usmerneniach hlavného hygienika SR o správaní sa občanov pri podozrení na ochorenie a o preventívnych opatreniach a spôsobe ochrany pred nákazou.
2. Zrušenie všetkých kultúrnych, športových a iných hromadných podujatí v obci, uzavretie priestorov pre šport, kultúru, klubovú činnosť, uzavretie základnej školy, materskej školy, základnej umeleckej školy a školskej jedálne, denného stacionára.
3. Dezinfikovanie verejných priestranstiev dezinfekčným postrekom t. j. autobusových zastávok, vlakovej zastávky, detské ihriská, okolie a priestory budovy domu smútku, okolie kostola, lavičiek v parkoch, priestory budovy obecného úradu, lavičiek na námestí, okolie a priestory budovy zdravotného strediska, úradu práce a pošty.
4. Zakúpenie dezinfekčných zariadení a prostriedkov na dezinfekciu rúk pri vstupe do budov.
5. Zabezpečenie a distribúcia textilných ochranných rúšok hneď po vyhlásení mimoriadnej situácie pre seniorov nad 65 rokov, následne distribúcia pre všetkých obyvateľov, ktorí majú trvalý pobyt v obci Heľpa.
6. Starostlivosť o najohrozenejšiu skupinu obyvateľstva - seniorov pravidelnou donáškou obedov, liekov a nákupov.
7. Starostlivosť o marginalizované skupiny - zabezpečená distribúcia ochranných rúšok.

10.7 Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená

Vláda SR prijala viacero mimoriadnych opatrení v súvislosti so šíriacim sa ochorením COVID-19 a došlo aj k vyhláseniu núdzového stavu. Všetky prijaté opatrenia zasahujú do všetkých oblastí života obyvateľov obce a spoločnosti. Osoby vracajúce sa z podozrivej oblasti nákazy sú povinné v záujme ochrany zdravia iných osôb pred prenosnými chorobami podrobiť sa karanténe po dobu 14 dní, čím sa rozumie izolácia osoby, jej vyšetovanie, a pozorovanie v rámci lekárskeho dohľadu v zdravotníckom zariadení, domácom prostredí alebo v inom prirodzenom sociálnom prostredí.

Karanténne patrenia ovplyvnili pracovnoprávne vzťahy, pričom ide o dôležitú prekážku v práci, počas ktorej zamestnávateľ v zmysle ustanovení zákonníka práce ospravedlní neprítomnosť zamestnanca v práci a za tento čas mal zamestnanec nárok na náhradu príjmu.

V rámci opatrení došlo od 16.3.2020 k uzavretiu všetkých maloobchodných prevádzok a všetkých vybraných prevádzok poskytujúcich služby.

Zákonom č.67/2020 Z.z. o niektorých mimoriadnych opatreniach vo finančnej oblasti v súvislosti so šírením nebezpečnej nákazlivej ľudskej choroby COVID-19 bol od 4.4.2020 prijatý balík opatrení „Lex korona“ pre tri oblasti: dane, finančný trh a rozpočtové pravidlá, ktorý mal pomôcť daňovníkom, podnikateľom, malým a stredným firmám, samospráve zvládnuť náročné ekonomické obdobie spôsobené koronavírusom. Cieľom opatrenia je možnosť využiť všetky disponibilné zdroje samospráv na úhradu výdavkov v súvislosti s pandémiou a súčasne riešiť predpokladaný negatívny dopad pandémie na daňové príjmy samospráv.

Heľpa 24.8.2020

Vypracovala: Mgr. A. Tkáčiková – ekonómka OcÚ

Predkladá: Peter Hyriak – starosta obce

Prílohy:

- Individuálna účtovná závierka:
  - Súvaha,
  - Výkaz ziskov a strát,
  - Poznámky
- Výrok audítora k individuálnej účtovnej závierke

- Konsolidovaná účtovná závierka:
  - Konsolidovaná súvaha,
  - Konsolidovaný výkaz ziskov a strát,
  - Poznámky konsolidovanej účtovnej závierky
- Výrok audítora ku konsolidovanej účtovnej závierke

OBSAH

1	ÚVODNÉ SLOVO STAROSTU OBCE	2
2	IDENTIFIKAČNÉ ÚDAJE OBCE	4
2.1	Identifikačné údaje obce ako účtovnej jednotky.....	4
2.2	Rozpočtové organizácie v zriaďovateľskej pôsobnosti účtovnej jednotky	4
2.3	Ostatné organizácie	5
3	ORGANIZAČNÁ ŠTRUKTÚRA OBCE	6
3.1	Orgány obce vo volebnom období 2018-2022	7
3.1.1	Starosta obce	7
3.1.2	Obecné zastupiteľstvo obce Heľpa (poslanci)	7
3.2	Komisie pri Obecnom zastupiteľstve v Heľpe	8
3.3	Obecný úrad v Heľpe	10
3.3.1	Zamestnanci obecného úradu	10
3.4	Spoločné úradovne pre viaceré obce	11
3.4.1	SpÚ v oblasti územného plánovania a stavebného poriadku, ochrany životného prostredia, cestnej dopravy a pozemných komunikácií	11
3.4.2	SpÚ v oblasti sociálnej pomoci a opatrovateľskej služby.....	11
3.4.3	SpÚ v oblasti školstva	11
4	POSLANIE, VÍZIA A CIELE OBCE	12
4.1	Poslanie obce	12
4.2	Vízia obce	12
4.3	Hodnoty obce	12
4.4	Ciele obce	12
5	ZÁKLADNÁ CHARAKTERISTIKA KONSOLIDOVANÉHO CELKU	15
5.1	Konsolidovaný celok.....	15
5.1.1	Konsolidujúca účtovná jednotka - materská ÚJ.....	15
5.1.2	Konsolidované účtovné jednotky - dcérske ÚJ so 100% podielom	15
5.1.3	Účtovná jednotka, v ktorej má konsolidujúca účtovná jednotka podiely, ktoré nespĺňajú podmienky na zahrnutie do konsolidovaného celku	15
5.2	Základná charakteristika materskej účtovnej jednotky	16
5.2.1	Geografické údaje	16
5.2.2	Demografické údaje.....	17
5.2.3	Ekonomické údaje	18
5.2.4	Symboly obce	18

5.2.5	Logo obce	18
5.2.6	História obce	19
5.2.7	Pamiatky	19
5.2.8	Významné osobnosti	20
5.3	Základná charakteristika dcérskych účtovných jednotiek	21
5.3.1	Základné identifikačné údaje Základnej školy Heľpa	21
5.3.2	Základné identifikačné údaje Základnej umeleckej školy Heľpa	32
6	PLNENIE FUNKCIÍ OBCE	39
6.1	Samosprávne funkcie obce	40
6.2	Výchova a vzdelávanie.....	43
6.2.1	Základná škola v Heľpe.....	43
6.2.2	Materská škola v Heľpe.....	44
6.2.3	Základná umelecká škola v Heľpe	47
6.2.4	Školská jedáleň v Heľpe	47
6.3	Zdravotníctvo	47
6.3.1	Zdravotnícke zariadenia v obci	47
6.4	Sociálne zabezpečenie	48
6.4.1	Domáca opatrovatelská služba.....	48
6.4.2	Denný stacionár	48
6.5	Kultúra.....	49
6.5.1	Miestna ľudová knižnica	49
6.5.2	Amfiteáter	49
6.5.3	Materské centrum DÚHA	50
6.5.4	Klubovňa	50
6.5.5	Organizácia slávnostných obradov	50
6.5.6	Organizácia kultúrnych podujatí	50
6.5.7	Prezentácia obce na folklórnych festivaloch.....	52
6.5.8	Spoločenské akcie obce.....	53
6.5.9	Členstvo obce v združeniach.....	53
6.6	Šport	54
6.6.1	Športový klub Heľpa	54
6.6.2	Športové podujatia.....	54
6.6.3	Cestovný ruch, turistika	55
6.7	Hospodárstvo.....	57
6.7.1	Občianska vybavenosť, verejné služby, podnikanie.....	57
6.7.2	Doprava	60
6.7.3	Technická infraštruktúra.....	60
6.7.4	Životné prostredie.....	61
7	INFORMÁCIE O VÝVOJI OBCE Z POHLADU ROZPOČTOVNÍCTVA.....	62
7.1	Plnenie príjmov a čerpanie výdavkov za rok 2019	62
7.1.1	Rozpočtové hospodárenie obce	62
7.1.2	Rekapitulácia rozpočtového hospodárenia za rok 2019	63
7.2	Výsledok rozpočtového hospodárenia za rok 2019	64

7.3	Vývoj rozpočtového hospodárenia	66
7.4	Programový rozpočet obce	66
8	INFORMÁCIA O VÝVOJI OBCE Z POHLADU ÚČTOVNÍCTVA KONSOLIDOVANÉHO CELKU.....	69
8.1	Informácie o metódach a postupoch konsolidácie	69
8.2	Informácie o vývoji aktív konsolidovaného celku	70
8.3	Informácie o vývoji pasív konsolidovaného celku	71
8.3.1	Dlhová služba obce	71
8.4	Pohľadávky konsolidovaného celku	72
8.5	Záväzky konsolidovaného celku	73
9	HOSPODÁRSKY VÝSLEDOK ZA ROK 2019.....	74
9.1	Informácie o vývoji nákladov konsolidovaného celku	74
9.2	Informácie o vývoji výnosov konsolidovaného celku	74
9.3	Informácie o vývoji výsledku hospodárenia konsolidovaného celku.....	75
10	OSTATNÉ DÔLEŽITÉ INFORMÁCIE.....	76
10.1	Prijaté granty a transfery	76
10.2	Poskytnuté dotácie	76
10.3	Významné investičné akcie v roku 2019.....	77
10.4	Program hospodárskeho a sociálneho rozvoja obce na roky 2015 - 2024.....	78
10.5	Predpokladaný budúci vývoj	79
10.6	Udalosti osobitného významu	80
10.7	Významné riziká a neistoty, ktorým je účtovná jednotka vystavená	81
	Prílohy:	82